

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

10566 *Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui veguen i entenguen aquesta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione:

PREÀMBUL

I

El 26 d'octubre de 2012, el Consell de Ministres va acordar la creació de la Comissió per a la Reforma de les Administracions Públiques amb el mandat de realitzar un estudi integral adreçat a modernitzar el sector públic espanyol, dotar-lo d'una major eficàcia, eliminar les duplicitats que l'afectaven i simplificar els procediments per mitjà dels quals els ciutadans i les empreses es relacionen amb l'Administració.

L'informe, que va ser elevat al Consell de Ministres el 21 de juny de 2013, va formular 218 propostes basades en el convenciment que una economia competitiva exigeix unes administracions públiques eficients, transparents, àgils i centrades en el servei als ciutadans i les empreses. En la mateixa línia, el Programa nacional de reformes d'Espanya per al 2014 estableix la necessitat d'impulsar mesures per a racionalitzar l'actuació administrativa, millorar l'eficiència en l'ús dels recursos públics i augmentar la seua productivitat.

Aquest convenciment està inspirat en el que disposa l'article 31.2 de la Constitució Espanyola, quan estableix que la despesa pública realitzarà una assignació equitativa dels recursos públics, i que la seua programació i execució respondran als criteris d'eficiència i economia.

Tal com s'assenyala en l'Informe de la Comissió per a la Reforma de les Administracions Públiques (d'ara endavant, CORA), la normativa reguladora de les administracions públiques ha passat per diferents etapes. Tradicionalment, les regles reguladores dels aspectes orgànics del poder executiu estaven separades de les que disciplinaven els procediments. Aquesta separació va acabar amb la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, que va unificar en un sol instrument aquestes matèries.

L'evolució normativa posterior s'ha caracteritzat per la profusió de lleis, reials decrets i resta de disposicions d'inferior rang, que han completat la columna vertebral del dret administratiu. D'aquesta manera, ens trobem actualment normes que regulen aspectes orgànics, com ara la Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat; la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, i la Llei 28/2006, de 18 de juliol, d'Agències Estatals per a la Millora dels Serveis Públics; i altres que tracten aspectes tant orgànics com procedimentals de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, ja esmentada, o la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'Accés Electrònic dels Ciutadans als Serveis Públics, per mencionar les més rellevants.

Per tant, és evident la necessitat de dotar el nostre sistema legal d'un dret administratiu sistemàtic, coherent i ordenat, d'acord amb el projecte general de millora de la qualitat normativa que inspira tot l'informe aprovat per la CORA. En aquest dret es va preveure l'elaboració de dos lleis: una, reguladora del procediment administratiu, que integraria les normes que regeixen la relació dels ciutadans amb les administracions; una altra,

comprehensiva del règim jurídic de les administracions públiques, en què s'inclourien les disposicions que disciplinen el sector públic institucional. Amb això s'aborda una reforma integral de l'organització i el funcionament de les administracions articulada en dos eixos fonamentals: l'ordenació de les relacions ad extra de les administracions amb els ciutadans i les empreses, i la regulació ad intra del funcionament intern de cada administració i de les relacions entre elles.

Aquesta llei respon al segon dels eixos esmentats, i comprén, d'una banda, la legislació bàsica sobre règim jurídic administratiu, aplicable a totes les administracions públiques; i d'altra banda, el règim jurídic específic de l'Administració General de l'Estat, en el qual s'inclou tant l'anomenada administració institucional, com l'Administració perifèrica de l'Estat. Aquesta llei conté també la regulació sistemàtica de les relacions internes entre les administracions i estableix els principis generals d'actuació i les tècniques de relació entre els diferents subjectes públics. Queda així sistematitzat l'ordenament de les relacions ad intra i inter administracions, que es complementa amb la seua normativa pressupostària, entre la qual destaca especialment la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera; la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària, i les lleis anuals de pressupostos generals de l'Estat.

Es conserva com a text independent la Llei del Govern, que, pel fet de regular de manera específica el cap del poder executiu de la nació, de naturalesa i funcions eminentment polítiques, s'ha de mantindre separada de la norma reguladora de l'Administració pública, dirigida per aquell. D'acord amb aquest criteri, aquesta llei modifica aquella amb l'objecte d'extraure'n aquelles matèries que, per ser més pròpies de l'organització i funcions dels membres del govern en tant que òrgans administratius, han de ser regulades en aquest text legal.

L'informe CORA recomana reformar l'ordenament jurídic administratiu no sols per raons de coherència normativa i política legislativa. Les administracions públiques, lluny de constituir un obstacle per a la vida dels ciutadans i les empreses, han de facilitar la llibertat individual i el desenvolupament de la iniciativa personal i empresarial. Per a això és imprescindible establir un marc normatiu que impedisca la creació d'òrgans o entitats innecessaris o redundants i assegure l'eficàcia i eficiència dels ens públics, exercint sobre ells una supervisió contínua que permeta avaluar el compliment dels objectius que van justificar-ne la creació, i qüestionar-ne el manteniment quan aquells s'hagen exhaurit o quan hi haja una altra manera més eficient d'aconseguir-los.

L'Organització per a la Cooperació i Desenvolupament Econòmic (d'ara endavant, OCDE) ha valorat la reforma administrativa emesa per la CORA de manera molt positiva. En l'informe emés sobre aquella, assenyala que el paquet de reforma és el resultat d'un rigorós procés de recol·lecció de dades, diàleg entre professionals i diagnòstic de les debilitats de les administracions públiques espanyoles. L'OCDE considera que el conjunt d'assumptes polítics inclosos en la reforma (per exemple, govern electrònic, relacions de governança multinivell, bona regulació, reformes pressupostàries...), junt amb les iniciatives paral·leles adoptades en els dos últims anys en àrees com ara l'estabilitat pressupostària, la transparència i la regeneració democràtica, explica un dels més ambiciosos processos de reforma realitzats en un país de l'OCDE. Aquesta llei, per tant, no representa l'únic instrument normatiu que materialitza la reforma, però sí que constitueix, junt amb la que disciplinarà el procediment administratiu, de tramitació paral·lela, i les ja aprovades sobre transparència i bon govern i estabilitat pressupostària, la pedra angular sobre la qual s'edificarà l'administració pública espanyola del futur, al servei dels ciutadans.

II

La llei comença establint, en les disposicions generals, els principis d'actuació i de funcionament del sector públic espanyol.

Entre els principis generals, que hauran de respectar totes les administracions públiques en la seua actuació i en les seues relacions recíproques, a més dels ja mencionats en la Constitució Espanyola d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració, coordinació, i sotmetiment ple a la llei i al dret, destaca la incorporació

dels de transparència i de planificació i direcció per objectius, com a exponents dels nous criteris que han de guiar l'actuació de totes les unitats administratives.

La llei arreplega, amb les adaptacions necessàries, les normes contingudes fins ara en la Llei 11/2007, de 22 de juny, quant al funcionament electrònic del sector públic, i algunes de les previstes en el Reial Decret 1671/2009, de 6 de novembre, pel qual es desplega parcialment l'anterior. S'hi integren així matèries que demanaven una regulació unitària, com correspon amb un entorn en què la utilització dels mitjans electrònics ha de ser allò més habitual, com ara la firma i les seues electròniques, l'intercanvi electrònic de dades en entorns tancats de comunicació i l'actuació administrativa automatitzada. S'estableix, així mateix, l'obligació que les administracions públiques es relacionen entre si per mitjans electrònics, previsió que es desplega posteriorment en el títol referent a la cooperació interadministrativa per mitjà d'una regulació específica de les relacions electròniques entre les administracions. Per a això, també es preveu com a nou principi d'actuació la interoperabilitat dels mitjans electrònics i sistemes i la prestació conjunta de serveis als ciutadans.

L'enumeració dels principis de funcionament i actuació de les administracions públiques es completa amb els ja previstos en la normativa vigent de responsabilitat, qualitat, seguretat, accessibilitat, proporcionalitat, neutralitat i servei als ciutadans.

El títol preliminar regula detalladament el règim dels òrgans administratius, prenent com a base la normativa vigent fins ara continguda en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, a la qual s'incorporen algunes novetats. La creació d'òrgans només es podrà fer després de la comprovació que no hi ha cap duplicitat amb els existents. Es completen les previsions sobre els òrgans de l'administració consultiva i es millora la regulació dels òrgans col·legiats, en particular, els de l'Administració General de l'Estat; destaca la generalització de l'ús de mitjans electrònics perquè aquests es puguen constituir i puguen celebrar sessions, adoptar acords i elaborar i remetre les actes de les seues reunions.

També s'incorporen en aquest títol els principis relatius a l'exercici de la potestat sancionadora i els que regeixen la responsabilitat patrimonial de les administracions públiques. Entre les novetats més destacables en aquest àmbit, mereixen especial menció els canvis introduïts en la regulació de la denominada «responsabilitat patrimonial de l'estat legislador» per les lesions que patisquen els particulars en els seus béns i drets derivades de lleis declarades inconstitucionals o contràries al dret de la Unió Europea, i es concreten les condicions que s'han de donar perquè es puga procedir, si és el cas, a la indemnització que corresponga.

Finalment, en el títol preliminar es regulen els convenis administratius, en la línia prevista en el Dictamen 878 del Tribunal de Comptes, de 30 de novembre de 2010, que recomanava sistematitzar el seu marc legal i la seua tipologia, establir els requisits perquè siguin vàlids i imposar l'obligació de remetre'ls al Tribunal mateix. D'aquesta manera, es desenvolupa un règim complet dels convenis que fixa el seu contingut mínim, les classes, la duració i l'extinció, i n'assegura el control per part del Tribunal de Comptes.

III

En relació amb l'Administració de l'Estat, el títol primer parteix de la regulació continguda en la Llei 6/1997, de 14 d'abril, aplicant determinades millores que el temps ha revelat necessàries. S'estableixen els òrgans superiors i directius propis de l'estructura ministerial i també en l'àmbit de l'Administració perifèrica i en l'exterior. En el cas dels organismes públics, seran els seus estatuts els que establisquen els seus òrgans directius.

La Llei regula els ministeris i la seua organització interna, sobre la base dels òrgans següents: ministres, secretaris d'estat, sotssecretaris, secretaris generals, secretaris generals tècnics, directors generals i subdirectors generals.

S'integren en aquesta llei funcions dels ministres que, fins ara, estaven disperses en altres normes o que eren inherents a l'exercici de determinades funcions, com ara subscriure, en l'àmbit de la seua competència, contractes i convenis; autoritzar les modificacions pressupostàries; decidir la representació del ministeri en els òrgans col·legiats o grups de treball; retre els comptes del departament davant del Tribunal de Comptes, i resoldre els recursos administratius presentats davant dels òrgans superiors i directius del

departament. La llei reordena parcialment les competències entre els òrgans superiors (ministres i secretaris d'estat) i directius (sotssecretaris, secretaris generals, secretaris generals tècnics i directors generals dels ministeris), i atribueix a determinats òrgans, com a pròpies, algunes funcions que fins ara habitualment es delegaven en ells. I amb l'objecte de possibilitar les mesures de millora de gestió proposades en l'informe CORA, s'atribueix als sotssecretaris una nova competència: adoptar i impulsar les mesures tendents a la gestió centralitzada de recursos i mitjans materials en l'àmbit del seu departament.

S'atribueixen també expressament a la Sotssecretaria del Ministeri de la Presidència, en coordinació amb la Secretaria General de la Presidència del Govern, les competències pròpies dels serveis comuns dels departaments en relació amb l'àrea de la Presidència del Govern. Cal recordar que, pel fet de tractar-se d'un àmbit alié a l'estructura del mateix departament ministerial, aquesta atribució excedeix del reial decret en què es fixe l'estructura orgànica d'aquell.

Amb l'objecte d'evitar la proliferació de centres encarregats de la prestació de serveis administratius en cada ens o unitat, i facilitar que aquests siguen proveïts per òrgans especialitzats en l'àmbit del ministeri o de forma centralitzada per a tota l'Administració, es preveu la possibilitat que l'organització i gestió dels serveis comuns dels ministeris i entitats dependents pugui ser coordinada pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques o per un altre organisme públic, o bé per la sotssecretaria de cada departament.

IV

Sobre la base de la regulació de l'Administració perifèrica continguda en la Llei 6/1997, la llei regula els òrgans de l'Administració General de l'Estat de caràcter territorial: els delegats i subdelegats del Govern. Com a principals novetats respecte a la regulació vigent fins ara, destaquen les qüestions següents.

Quant als delegats del Govern, es reforça el seu paper polític i institucional, se'ls defineix com a òrgans directius, es disposa que el seu nomenament atindrà criteris de competència professional i experiència, i s'aplica a l'exercici de les seues funcions el que estableix el títol II de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern.

Es millora la regulació de la seua suplència, vacant o malaltia, que correspondrà al subdelegat del Govern que el delegat designe. En cas de no haver realitzat formalment la designació, i quan es tracte d'una comunitat uniprovincial que no tinga subdelegat, la suplència recaurà sobre el secretari general.

Les competències dels delegats del Govern, que fins ara estaven arrellegades en diversos preceptes, passen a estar regulades en un únic article i sistematitzades en cinc categories: competències de direcció i coordinació; d'informació de l'acció del Govern i als ciutadans; de coordinació i col·laboració amb altres administracions públiques; relatives al control de legalitat, i relacionades amb el desenvolupament de les polítiques públiques.

S'arrellega expressament en la llei la competència atribuïda als delegats del Govern en la Llei 33/2003, de 3 de novembre, de Patrimoni de les Administracions Públiques, referent a la coordinació dels usos dels edificis de l'Administració General de l'Estat en el seu àmbit d'actuació, d'acord amb les directrius establides pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i la Direcció General de Patrimoni de l'Estat.

Respecte als subdelegats del Govern, es concreten els requisits de titulació per a ser nomenat subdelegat del Govern, de manera que ara s'indica el subgrup funcional a què ha de pertànyer. Quant a les competències del subdelegat del Govern, i com a novetat més rellevant, se li atribueix la de coordinar la utilització dels mitjans materials, i en particular, dels edificis administratius en l'àmbit de la seua província.

S'arrellega legalment l'existència d'un òrgan que s'ha revelat fonamental en la gestió de les delegacions i subdelegacions, la secretaria general, encarregada de l'administració dels serveis comuns i de la qual dependran les àrees funcionals. També s'estableix, en l'àmbit legal, que l'assistència jurídica i el control financer de les delegacions i subdelegacions del Govern seran exercits per l'Advocacia de l'Estat i per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, respectivament, qüestió regulada anteriorment per normativa reglamentària.

La llei també preveu expressament l'existència de la Comissió Interministerial de Coordinació de l'Administració Perifèrica de l'Estat, les atribucions, la composició i el funcionament de la qual seran objecte de regulació reglamentària.

Pel que fa a l'Administració General de l'Estat en l'exterior, s'efectua una remissió a la Llei 2/2014, de 25 de març, de l'Acció i del Servei Exterior de l'Estat, i a la normativa que la desplega, i es declara l'aplicació supletòria de aquesta llei.

V

En l'àmbit de la denominada Administració institucional, la llei culmina i fa efectives les conclusions aconseguides en aquest àmbit per la CORA, i que són un reflex de la necessitat de complir el que preveu l'article 31.2 de la Constitució, ja mencionat, que ordena que la despesa pública realitze una assignació equitativa dels recursos públics i que la seua programació i execució responguen als criteris d'eficiència i economia. De manera congruent amb aquest mandat, l'article 135 de la Constitució estableix que totes les administracions públiques adequaran les seues actuacions al principi d'estabilitat pressupostària.

La permanent necessitat d'adaptació de l'Administració institucional s'aprecia amb la mera anàlisi de la regulació jurídica dels ens que la componen. Un panorama en què s'han aprovat de manera successiva diferents lleis que des de distintes perspectives han dissenyat el marc normatiu dels ens auxiliars de què l'Estat disposa.

En primer lloc, la regulació jurídica fonamental dels diferents tipus d'ens i organismes públics dependents de l'Estat està prevista en la Llei 6/1997, de 14 d'abril, que diferencia tres tipus d'entitats: organismes autònoms, entitats públiques empresarials i agències estatals, categoria que s'hi va afegir amb posterioritat. Cada un d'aquests organismes públics compta amb una normativa reguladora específica, que normalment consta d'una referència en la llei de creació i d'un desplegament reglamentari posterior dictat a l'aprovar els estatuts corresponents.

No obstant això, el marc aparentment general és qüestionat per la previsió establida en la disposició addicional deu de la Llei, 6/1997, de 14 d'abril, que exclou de la seua aplicació determinats ens que disposen de previsions legals pròpies, per la qual cosa la llei se'ls aplica de manera només supletòria. Aquesta excepció posa en relleu el principal obstacle en l'aclariment normatiu d'aquests ens, que és que el desplaçament del dret comú en benefici d'un dret especial normalment vinculat a una percepció pròpia d'un sector d'activitat, social o corporatiu, que a través de la legislació específica aconseguix dotar-se d'un marc jurídic més sensible a les seues necessitats.

Després de la Llei 6/1997, de 14 d'abril, la descentralització funcional de l'Estat va recuperar ràpidament la tendència a la diversitat. En primer lloc, per l'aprovació de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions, en la qual es dissenya el règim aplicable a les fundacions constituïdes majoritàriament per entitats del sector públic estatal i s'aplica la tècnica fundacional a l'àmbit de la gestió pública.

Des d'una altra perspectiva, basada en l'anàlisi de l'activitat que realitzen els diferents ens, l'ordenament vigent ha regulat en la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària, la totalitat del denominat «sector públic estatal», que està format per tres sectors. El primer és el sector públic administratiu, que està constituït per l'Administració General de l'Estat; els organismes autònoms dependents de l'Administració General de l'Estat; les entitats gestores, els serveis comuns i les mútues col·laboradores amb la Seguretat Social en la seua funció pública de col·laboració en la gestió de la Seguretat Social; els òrgans amb dotació diferenciada en els pressupostos generals de l'Estat que no tenen personalitat jurídica i no estan integrats en l'Administració General de l'Estat, però formen part del sector públic estatal, i les entitats estatals de dret públic i els consorcis, quan els seus actes estiguen subjectes directament o indirectament al poder de decisió d'un òrgan de l'Estat, la seua activitat principal no consistisca en la producció en règim de mercat de béns i serveis i no es financen majoritàriament amb ingressos comercials. El segon és el sector públic empresarial, que està constituït per les entitats públiques empresarials, dependents de l'Administració General de l'Estat, o de qualssevol altres

organismes públics vinculats a aquesta o que en depenguen; les societats mercantils estatals, definides en la Llei 33/2003, de 3 de novembre, de Patrimoni de les Administracions Públiques, i les entitats estatals de dret públic diferents de les compreses en el sector públic administratiu i els consorcis no inclosos en aquest. El tercer és el sector públic fundacional, constituït per les fundacions del sector públic estatal, definides en la Llei 50/2002, de 26 de desembre.

La següent fita normativa va ser la Llei 33/2003, de 3 de novembre, que regula el denominat «patrimoni empresarial de l'Administració General de l'Estat», format per les entitats públiques empresarials, a les quals es refereix el capítol III del títol III de la Llei 6/1997, de 14 d'abril; les entitats de dret públic els ingressos de les quals provenen, almenys en un 50 per 100, d'operacions realitzades en el mercat, i les societats mercantils estatals.

La preocupació per la idoneïtat dels ens públics i la voluntat d'abordar-ne la reforma va conduir a l'aprovació de la Llei 28/2006, de 18 de juliol, d'Agències Estatals per a la Millora dels Serveis Públics, per mitjà de la qual es va crear aquest nou tipus d'ens. L'objectiu prioritari d'aquesta llei va ser establir mecanismes de responsabilitat en la direcció i gestió dels nous organismes públics, vincular el sistema retributiu a l'èxit dels seus objectius i reconèixer un major marge de discrecionalitat en la gestió pressupostària.

La llei va autoritzar la creació de dotze agències, si bé fins al moment només se n'han constituït set, i l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris, autoritzada en una altra llei.

L'objectiu de la reforma va ser instaurar l'Agència com un nou model d'ens públic, però va nàixer ja amb una eficàcia limitada. La disposició addicional cinquena de la llei autoritzava el govern per a transformar en agència els organismes públics els objectius i les activitats dels quals s'ajustaren a la seua naturalesa, la qual cosa implicava el reconeixement de l'existència d'entitats que, per no complir aquest requisit, no necessitarien transformació, i que romandrien en la seua condició d'organismes autònoms, entitats públiques empresarials o ens amb estatut especial. I, no obstant això, la disposició addicional setena ordenava atribuir l'estatut a tots els organismes públics de futura creació «amb caràcter general».

Per tot això, no es pot dir que els objectius de la llei s'hagen aconseguit, ni tan sols després de més de sis anys de vigència, perquè el desplegament posterior ha sigut molt limitat i perquè les mesures de control de despesa pública han neutralitzat la pretensió de dotar les agències de més autonomia financera.

Altres normes s'han referit amb major o menor amplitud a l'àmbit i categoria del sector públic. És el cas de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de Contractes del Sector públic, que diferencia entre el «sector públic» i les «administracions públiques», i introdueix el concepte de «poders adjudicadors». Aquesta distinció també s'arreplega en el posterior Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic.

La Llei 2/2011, de 4 de març, d'Economia Sostenible, va dur a terme una regulació pròpia i especial per als sis organismes reguladors existents en aquells moments, amb especial atenció a garantir-ne la independència respecte dels agents del mercat. Posteriorment, la Llei 3/2013, de 4 de juny, de creació de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència, va integrar-ne en aquesta supervisió fins a set preexistents. Fins i tot ens trobem que la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera, per a evitar dubtes interpretatius, es remet a la definició del «sector públic» «en l'àmbit comunitari».

El projecte de reforma administrativa posat en marxa aborda la situació dels ens instrumentals en dos direccions: mesures concretes de racionalització del sector públic estatal, fundacional i empresarial, que s'han materialitzat en successius acords de Consell de Ministres i en altres disposicions; i la reforma de l'ordenament aplicable a aquells, que es materialitza en aquesta llei i de la qual ja s'havien donat passos en la recent Llei 15/2014, de 16 de setembre, de racionalització del sector públic i altres mesures de reforma administrativa, que va modificar el règim jurídic dels consorcis.

Tenint en compte tots aquests antecedents, la llei estableix, en primer lloc, dos normes bàsiques per a totes les administracions públiques. D'una banda, l'obligatorietat d'inscriure la creació, transformació o extinció de qualsevol entitat integrant del sector públic institucional en el nou Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local. Aquesta inscripció serà requisit necessari per a obtenir el número d'identificació fiscal definitiu de l'Agència Estatal d'Administració Tributària. Aquest registre permetrà disposar d'informació completa, fiable i pública del nombre i dels tipus d'organismes públics i entitats existents en cada moment. I d'altra banda, s'obliga totes les administracions a disposar d'un sistema de supervisió contínua de les seues entitats dependents, que comporte la formulació periòdica de propostes de transformació, manteniment o extinció.

Ja en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, s'estableix una nova classificació del sector públic estatal per als organismes i entitats que es creen a partir de l'entrada en vigor de la llei, més clara, ordenada i simple, perquè queden reduïts als següents tipus: organismes públics, que inclouen els organismes autònoms i les entitats públiques empresarials; autoritats administratives independents; societats mercantils estatals; consorcis; fundacions del sector públic, i fons sense personalitat jurídica. La meta és sistematitzar el règim vigent fins ara en l'àmbit estatal i millorar-lo seguint les pautes que s'expliquen a continuació.

En primer lloc, preservant els aspectes positius de la regulació dels distints tipus d'ens, de manera que s'afavorisca la programació d'objectius, el control de l'eficàcia dels ens públics i el manteniment dels estrictament necessaris per a la realització de les funcions encarregades legalment al sector públic.

En segon lloc, suprimint les especialitats que, sense molta justificació, propiciaven l'excepció de l'aplicació de controls administratius que han d'existir en tota actuació pública, en el que s'ha denominat la «fugida del dret administratiu». La flexibilitat en la gestió ha de ser compatible amb els mecanismes de control de la gestió de fons públics.

I, en tercer lloc, dedicant suficient atenció a la supervisió, transformació i extinció dels ens públics, matèries aquestes que, per poc freqüents, no havien demanat un règim detallat en el passat. Amb això es resol una de les principals carències de la Llei d'Agències: l'absència d'una verdadera avaluació externa a l'entitat, que permeta jutjar si continua sent la forma més eficient i eficaç possible de complir els objectius que es van perseguir per a crear-la, i que proposen alternatives en el cas que no siga així.

D'aquesta manera, s'estableixen dos tipus de controls de les entitats integrants del sector públic estatal.

Una supervisió contínua, des de la creació fins a l'extinció, a càrrec del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, que vigilarà la concurrència dels requisits que preveu aquesta llei.

Un control d'eficàcia, centrat en el compliment dels objectius propis de l'activitat de l'entitat, que serà exercit anualment pel departament a què estiga adscrita l'entitat o organisme públic, sense perjudici del control de la gestió economicofinancera que exercisca la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

Aquest sistema, que segueix les millors pràctiques del dret comparat, permetrà avaluar de manera contínua la pervivència de les raons que van justificar la creació de cada entitat i la seua sostenibilitat futura. Així s'evitarà haver de reiterar en el futur l'exhaustiva anàlisi que hagué d'executar la CORA per a identificar les entitats innecessàries o redundants i que estan en procés d'extinció.

S'incorpora al contingut de la llei la regulació dels mitjans propis i serveis tècnics de l'Administració, d'acord amb el que en l'actualitat s'estableix en la normativa de contractes del sector públic. Com a novetat, la creació d'un mitjà propi o la declaració com a tal haurà d'anar precedida d'una justificació, per mitjà d'una memòria de la Intervenció General, que l'entitat és sostenible i eficaç, d'acord amb els criteris de rendibilitat econòmica, i que és una opció més eficient que la contractació pública per a disposar del servei o del subministrament la provisió del qual li corresponga, o que hi concorren altres raons excepcionals que en justifiquen l'existència, com ara la seguretat pública o la urgència en la necessitat del servei. Així mateix, aquestes entitats hauran d'estar identificades a través

d'un acrònim «MP», per a més seguretat jurídica. Aquests requisits s'aplicaran tant als mitjans propis que es creen en el futur com als ja existents, i s'establirà un termini de sis mesos per a adaptar-los-hi.

Amb la denominació d'«organismes públics», la llei regula els organismes autònoms i les entitats públiques empresarials del sector públic estatal.

Els organismes públics es defineixen com aquells dependents de l'Administració General de l'Estat o vinculats a aquesta, bé directament, bé mitjançant un altre organisme públic, les característiques dels quals justifiquen que s'organitzen en règim de descentralització funcional o d'independència, i que són creats per a la realització d'activitats administratives, siguen de foment, prestació, gestió de serveis públics o producció de béns d'interès públic susceptibles de contraprestació, així com activitats de contingut econòmic reservades a les administracions públiques. A més, tenen personalitat jurídica pública diferenciada, patrimoni i tresoreria propis, així com autonomia de gestió, i els corresponen les potestats administratives necessàries per al compliment dels seus fins, excepte la potestat expropiatòria.

S'estableix una estructura organitzativa comuna en l'àmbit del sector públic estatal, articulada en òrgans de govern, executius i de control d'eficàcia; correspon al ministre d'Hisenda i Administracions Públiques la classificació de les entitats, d'acord amb la seua naturalesa i els criteris previstos en el Reial Decret 451/2012, de 5 de març, pel qual es regula el règim retributiu dels màxims responsables i directius en el sector públic empresarial i altres entitats.

En general, es fa més exigent la creació d'organismes públics, ja que se sotmet als requisits següents: d'una banda, l'elaboració d'un pla d'actuació amb un contingut mínim que inclou una anàlisi d'eficiència i les raons que en fonamenten la creació; la justificació de la forma jurídica proposada; la determinació dels objectius que s'han de complir i els indicadors per a mesurar-los; l'acreditació de la inexistència de duplicitats, etc. I, d'altra banda, un informe preceptiu del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

D'acord amb el criteri de racionalització exposat anteriorment per a tota l'Administració General de l'Estat, tant els organismes existents en el sector públic estatal com els de nova creació aplicaran una gestió compartida dels serveis comuns, llevat que la decisió de no fer-ho es justifique en la memòria que acompanye la norma de creació per raons d'eficiència, d'acord amb l'article 7 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera; de seguretat nacional, o quan l'organització i gestió compartida afecte serveis que s'hagen de prestar de manera autònoma en atenció a la independència de l'organisme.

Per primera vegada s'inclou per al sector públic estatal un règim de transformacions i fusions d'organismes públics de la mateixa naturalesa jurídica, bé per mitjà de l'extinció i integració d'aquests en un nou organisme públic, bé per mitjà de l'absorció per un altre ja existent. La fusió es durà a terme per mitjà d'una norma reglamentària, encara que supose una modificació de la llei de creació. S'estableix un major control per a la transformació d'organisme autònom en societat mercantil estatal o en fundació del sector públic, a fi d'evitar el fenomen de la fugida dels controls del dret administratiu, per a la qual cosa s'exigeix l'elaboració d'una memòria que ho justifique i un informe preceptiu de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat. En canvi, es facilita la transformació de societats mercantils estatals en organismes autònoms, que estan sotmesos a controls més intensos.

Es regula, també en l'àmbit estatal, la dissolució, liquidació i extinció d'organismes públics. En aquest sentit, es detallen les causes de dissolució, entre les quals destaca la situació de desequilibri financer durant dos exercicis pressupostaris consecutius, circumstància que no opera de manera automàtica, ja que es pot corregir per mitjà d'un pla elaborat a aquest efecte.

El procés de dissolució és àgil, ja que és suficient un acord del Consell de Ministres. S'haurà de designar un òrgan administratiu o una entitat del sector públic institucional com a liquidador, la responsabilitat del qual serà directament assumida per l'administració que el designe, sense perjudici de la possibilitat de repetir contra aquell quan hi haja causa legal per a això.

Una vegada publicat l'acord de dissolució, la liquidació s'inicia automàticament i tindrà lloc per cessió i integració global de tot l'actiu i passiu de l'organisme en l'Administració General de l'Estat, que succeirà l'entitat extingida en tots els seus drets i obligacions. Quan estiga formalitzada la liquidació, es produirà l'extinció automàtica.

Quant a la tipologia pròpia del sector institucional de l'Estat, la llei preveu les següents categories d'entitats: organisme públic, que comprén els organismes autònoms i les entitats públiques empresarials; autoritat administrativa independent; societat mercantil estatal; fundació del sector públic estatal; consorci, i fons sense personalitat jurídica. En els capítols corresponents a cada tipus es defineix el seu règim jurídic, economicofinancer, pressupostari, de contractació i de personal. Els organismes autònoms exerceixen activitats derivades de l'Administració pública mateix, en qualitat d'organitzacions instrumentals diferenciades i dependents d'aquesta, mentre que les entitats públiques empresarials es qualifiquen per simultaniejar l'exercici de potestats administratives i d'activitats prestacionals, de gestió de serveis o de producció de béns d'interés públic, susceptibles de contraprestació. Les autoritats administratives independents tenen atribuïdes funcions de regulació o supervisió de caràcter extern sobre un determinat sector o activitat econòmica, per a l'exercici de les quals han d'estar dotades d'independència funcional o d'una especial autonomia respecte de l'Administració General de l'Estat, la qual cosa s'haurà de determinar en una norma amb rang de llei. En atenció a aquesta peculiar idiosincràsia, es regeixen en primer terme per la seua normativa especial, i supletòriament, quan siga compatible amb la seua naturalesa i funcions, per aquesta llei.

Es manté el concepte de societats mercantils estatals vigent actualment en la Llei 33/2003, de 3 de novembre, respecte de les quals s'inclou, com a novetat, que la responsabilitat aplicable als membres dels seus consells d'administració designats per l'Administració General de l'Estat serà assumida directament per l'administració designant. Tot això, sense perjudici que es pugua exigir d'ofici la responsabilitat de l'administrador pels danys i perjudicis causats quan haja concorregut dol, o culpa o negligència greus.

La llei estableix amb caràcter bàsic el règim jurídic dels consorcis, pel fet de tractar-se d'un règim que, per definició, afectarà totes les administracions públiques, seguint la línia de les modificacions efectuades per la Llei 15/2014, de 16 de setembre, de racionalització del sector públic i altres mesures de reforma administrativa. La creació d'un consorci en què participe l'Administració General de l'Estat ha d'estar prevista en una llei i precedida de l'autorització del Consell de Ministres. El consorci es constitueix per mitjà del conveni corresponent, al qual s'hauran d'adjuntar els estatuts, un pla d'actuació amb el mateix contingut que el dels organismes públics i l'informe preceptiu favorable del departament competent en la hisenda pública o de la intervenció general que corresponga. Les entitats consorciades podran acordar, amb la majoria que s'establisca en els estatuts, o a falta de previsió estatutària, per unanimitat, la cessió global d'actius i passius a una altra entitat jurídicament adequada, amb la finalitat de mantindre la continuïtat de l'activitat i assolir els objectius del consorci que es liquida. La dissolució és automàtica mitjançant un acord del màxim òrgan de govern del consorci, que nomenarà un òrgan o entitat com a liquidador. La responsabilitat de l'empleat públic que siga nomenat liquidador serà assumida per l'entitat o l'administració que el va designar, sense perjudici de les accions que aquesta pugua exercir, si és el cas, per a repetir la responsabilitat que corresponga. Finalment, cal destacar que s'avança en el rigor pressupostari dels consorcis que estaran subjectes al règim de pressupostació, comptabilitat i control de l'administració pública a què estiguen adscrits, i, per tant, s'integraran en els pressupostos de l'administració d'adscripció en els termes que preveu la seua normativa, o, si és el cas, els acompanyaran.

S'estableix el règim jurídic de les fundacions del sector públic estatal i es mantenen les línies fonamentals de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions. La creació de les fundacions, o l'adquisició de manera sobrevinguda d'aquesta forma jurídica, s'efectuarà per llei. S'haurà de preveure la possibilitat que en el patrimoni de les fundacions del sector públic estatal pugua haver-hi aportació del sector privat de forma no majoritària. Com a novetat, s'estableix amb caràcter bàsic el règim d'adscripció pública de les fundacions i del protectorat.

Es regulen finalment en aquest títol els fons sense personalitat jurídica del sector públic estatal, figura la freqüent utilització de la qual demanava l'establiment d'un règim jurídic, i que hauran de ser creada per llei.

VI

El títol III estableix un règim complet de les relacions entre les diverses administracions públiques, que s'hauran de subjectar a nous principis rectoris l'última ràtio dels quals es troba en els articles 2, 14 i 138 de la Constitució, com ara l'adequació al sistema de distribució de competències, la solidaritat interterritorial, la programació i avaluació de resultats, i el respecte a la igualtat de drets de tots els ciutadans.

Seguint la jurisprudència constitucional, es defineixen i diferencien dos principis clau de les relacions entre administracions: la cooperació, que és voluntària, i la coordinació, que és obligatòria. Sobre aquesta base es regulen els diferents òrgans i formes de cooperar i coordinar.

Es desenvolupen àmpliament les tècniques de cooperació, i en especial, les de naturalesa orgànica, entre les quals destaca la Conferència de Presidents, que es regula per primera vegada, les conferències sectorials i les comissions bilaterals de cooperació. Dins de les funcions de les conferències sectorials destaca com a novetat la de ser informades sobre avantprojectes de lleis i projectes de reglaments del Govern de la nació o dels consells de govern de les comunitats autònomes, quan afecten de manera directa l'àmbit competencial de les altres administracions públiques o quan estiga previst així en la normativa sectorial aplicable. Amb això es pretén potenciar la planificació conjunta i evitar l'aparició de duplicitats.

S'aclareix que les conferències sectorials podran adoptar recomanacions que impliquen el compromís dels que hagen votat a favor d'orientar les seues actuacions en aquesta matèria en el sentit acordat, amb l'obligació de motivar si no es fa així; i acords, que podran adoptar la forma de plans conjunts, que seran de compliment obligatori per a tots els membres no discrepans i seran exigibles davant de l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu. Quan l'Administració General de l'Estat exercisca funcions de coordinació, d'acord amb la jurisprudència constitucional, l'acord serà obligatori per a totes les administracions de la conferència sectorial.

Es preveu el possible funcionament electrònic d'aquests òrgans, la qual cosa afavorirà les convocatòries de les conferències sectorials, que podran ser més freqüents i estalviaran així costos de desplaçament.

Dins del deure de col·laboració es delimiten els supòsits en què l'assistència i la cooperació poden ser negades per part de l'administració requerida, i es concreten les tècniques de col·laboració: la creació i el manteniment de sistemes integrats d'informació; el deure d'assistència i auxili per a atendre les sol·licituds formulades per altres administracions per al millor exercici de les seues competències, i qualsevol altra prevista en la llei. No obstant això, el deure de col·laboració a què estan sotmeses les administracions públiques s'exercirà amb sotmetiment al que estableix la normativa específica aplicable.

Es crea un registre electrònic estatal d'òrgans i instruments de cooperació, amb efecte constitutiu, de manera que pugui ser de coneixement general, de forma fiable, la informació relativa als òrgans de cooperació i coordinació en què participa l'Administració General de l'Estat i els organismes públics i entitats vinculats a aquesta o que en depenguen, i quins convenis hi ha en vigor en cada moment.

Es dóna també resposta legal a les interrelacions competencials que s'han desenvolupat durant els últims anys, amb la qual cosa es propicia la creació voluntària de serveis integrats o complementaris en els quals cada administració tinga en compte les competències d'altres administracions públiques i conega els seus projectes d'actuació per a millorar l'eficàcia de tot el sistema administratiu.

També es potencia la disponibilitat de sistemes electrònics d'informació mútua, cada vegada més integrats, tal com s'ha posat en relleu amb la Llei 20/2013, de 9 de desembre, de Garantia de la Unitat de Mercat.

En les disposicions addicionals de la Llei s'arreglen, entre altres matèries, la menció de l'Administració dels Territoris Històrics del País Basc, els delegats del Govern a les ciutats de Ceuta i Melilla, l'estructura administrativa a les illes menors, les relacions amb les ciutats de Ceuta i Melilla, l'adaptació d'organismes públics i entitats existents, la gestió compartida de serveis comuns dels organismes públics existents, la transformació dels mitjans propis existents, el Registre Estatal d'Òrgans i Instruments de Cooperació, l'adaptació dels convenis vigents, la Comissió Sectorial d'Administració Electrònica, l'adaptació als consorcis en què participa l'Estat, els conflictes d'atribucions intraministerials, així com el règim jurídic del Banc d'Espanya, les autoritats portuàries i ports de l'Estat, les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, l'Agència Estatal d'Administració Tributària i l'organització militar, que són els únics que, per les seues peculiaritats, tenen justificat un tractament separat.

En les disposicions transitòries s'estableixen el règim aplicable al sector públic institucional existent en el moment de l'entrada en vigor de la Llei, així com les regles aplicables als procediments d'elaboració de normes en curs.

En la disposició derogatòria única s'arreglen la normativa i les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que queden derogades.

Entre les disposicions finals s'inclou la modificació de la regulació del Govern continguda en la Llei 50/1997, de 27 de novembre; també es modifica la Llei 33/2003, de 3 de novembre; s'estableixen els títols competencials sobre la base dels quals es dicta la Llei; l'habilitació per a desplegar-la normativament, i l'entrada en vigor, prevista per a un any després de la publicació de la Llei en el «Boletín Oficial del Estado».

Les modificacions introduïdes en la Llei del Govern actual suposen una sèrie de transcendents novetats. Així, s'adequa el règim dels membres del Govern a les previsions de la Llei 3/2015, de 30 de març, reguladora de l'exercici de l'alt càrrec de l'Administració General de l'Estat. Quant al president del Govern, als vicepresidents i als ministres, s'introdueixen millores tècniques sobre el procediment i les formalitats del cessament. En cas que hi haja ministres sense cartera, un reial decret determinarà l'àmbit de les seues competències, l'estructura administrativa, així com els mitjans materials i personals que queden adscrits als òrgans esmentats.

A més d'això, es preveu excepcionalment l'assistència d'altres alts càrrecs al Consell de Ministres, quan siguen convocats, possibilitat que fins ara només es preveia respecte dels secretaris d'estat.

Es flexibiliza el règim de la suplència dels membres del Consell de Ministres, ja que no es considerarà absència la interrupció transitòria de l'assistència dels ministres a les reunions d'un òrgan col·legiat. En aquests casos, les funcions que puguen correspondre al membre del Govern durant aquesta situació seran exercides per la següent autoritat en rang que hi estiga present.

El reial decret de creació de cada una de les comissions delegades del Govern haurà de regular, a més d'altres qüestions, el règim intern de funcionament, i en particular, el de convocatòries i suplències. D'aquesta manera es completa el règim d'aquests òrgans.

Es preveu, així mateix, una habilitació al Govern perquè definisca determinades qüestions, com són la regulació de les precedències en els actes oficials dels titulars dels poders constitucionals i de les institucions nacionals, autonòmiques, els departaments ministerials i els òrgans interns d'aquests, així com el règim dels expresidents del Govern.

D'acord amb el propòsit que la tramitació telemàtica arribe a tots els nivells del Govern, es preveu que el ministre de la Presidència pugua dictar instruccions per a la tramitació d'assumptes davant dels òrgans col·legiats del Govern que regulen la possible documentació de propostes i acords, per mitjans electrònics.

Els òrgans de col·laboració i suport al Govern continuen sent els mateixos que en la normativa actual: Comissió General de Secretaris d'Estat i Sotssecretaris, Secretariat del Govern i gabinets del president del Govern, dels vicepresidents, dels ministres i dels secretaris d'estat. La Llei introdueix millores en el funcionament d'aquests òrgans; en particular, atribueix a la Comissió General de Secretaris d'Estat i Sotssecretaris l'anàlisi o la discussió d'aquells assumptes que, sense ser competència del Consell de Ministres o

de les seues comissions delegades, afecten diversos ministeris i siguen sotmesos a la Comissió pel seu president.

S'arreglen també, en l'àmbit legal, les funcions del Secretariat del Govern com a òrgan de suport del ministre de la Presidència, del Consell de Ministres, de les comissions delegades del Govern i de la Comissió General de Secretaris d'Estat i Sotssecretaris, i se li encarreguen altres funcions que estan relacionades amb la tramitació administrativa de la sanció i promulgació reial de les lleis, l'expedició dels reials decrets, la tramitació dels actes i disposicions del rei la ratificació dels quals correspon al president del Govern o al president del Congrés dels Diputats, i la tramitació dels actes i disposicions que l'ordenament jurídic atribueix a la competència del president del Govern, entre d'altres.

Quant al règim de funcionament del Consell de Ministres, destaca com a novetat la regulació de la possibilitat d'avocar, a proposta del president del Govern, les competències la decisió de les quals corresponga a les comissions delegades del Govern.

Finalment, es modifica el títol V de la Llei del Govern, amb dos finalitats.

En primer lloc, es reforma el procediment a través del qual s'exerceixen la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària, en línia amb els principis establits amb caràcter general per a totes les administracions en la Llei de Procediment Administratiu i que comporten l'elaboració d'un pla anual normatiu; la realització d'una consulta pública abans de la redacció de les propostes; el reforçament del contingut de la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu; l'atribució de funcions al Ministeri de la Presidència per a assegurar la qualitat normativa, i l'avaluació ex post de les normes aprovades.

Aquestes importants novetats, tributàries de les iniciatives dutes a terme sobre Better Regulation a la Unió Europea, segueixen així mateix les recomanacions que en aquesta matèria ha formulat l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) en el seu informe emés el 2014: «Spain: From Administrative Reform to Continuous Improvement». És la Comunicació de la Comissió Europea al Consell de 25 de juny de 2008 (A «Small Business Act» for Europe) la que, entre les seues recomanacions, inclou la de fixar dates concretes d'entrada en vigor de qualsevol norma que afecte les xicotetes i mitjanes empreses, proposta que s'incorpora a la normativa estatal i que contribuirà a incrementar la seguretat jurídica en la nostra activitat econòmica.

En segon lloc, se n'extrau l'article dedicat al control del Govern del títol V, en el qual es trobava impròpiament, de manera que passa a constituir-ne un d'específic amb aquest contingut exclusiu, amb una redacció més concorde amb la normativa reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

TÍTOL PRELIMINAR

Disposicions generals, principis d'actuació i funcionament del sector públic

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

Aquesta llei estableix i regula les bases del règim jurídic de les administracions públiques, els principis del sistema de responsabilitat de les administracions públiques i de la potestat sancionadora, així com l'organització i el funcionament de l'Administració General de l'Estat i del seu sector públic institucional, per a l'exercici de les seues activitats.

Article 2. *Àmbit subjectiu.*

1. Aquesta llei s'aplica al sector públic que comprén:
  - a) L'Administració General de l'Estat.
  - b) Les administracions de les comunitats autònomes.
  - c) Les entitats que integren l'Administració local.
  - d) El sector públic institucional.

2. El sector públic institucional està integrat per:

a) Qualsevol organismes públics i entitats de dret públic vinculats a les administracions públiques o que en depenguen.

b) Les entitats de dret privat vinculades a les administracions públiques o que en depenguen, que quedaran subjectes al que disposen les normes d'aquesta llei que específicament es referisquen a aquelles, en particular als principis previstos en l'article 3, i en tot cas, quan exercisquen potestats administratives.

c) Les universitats públiques, que es regiran per la seua normativa específicament, i supletòriament per les previsions d'aquesta llei.

3. Tenen la consideració d'administracions públiques l'Administració General de l'Estat, les administracions de les comunitats autònomes, les entitats que integren l'Administració local, així com els organismes públics i les entitats de dret públic previstos en la lletra a) de l'apartat 2.

Article 3. *Principis generals.*

1. Les administracions públiques serveixen amb objectivitat els interessos generals i actuen d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb sotmetiment ple a la Constitució, a la llei i al dret.

En la seua actuació i en les seues relacions hauran de respectar els principis següents:

- a) Servei efectiu als ciutadans.
- b) Simplicitat, claredat i proximitat als ciutadans.
- c) Participació, objectivitat i transparència de l'actuació administrativa.
- d) Racionalització i agilitat dels procediments administratius i de les activitats materials de gestió.
- e) Bona fe, confiança legítima i lleialtat institucional.
- f) Responsabilitat per la gestió pública.
- g) Planificació i direcció per objectius, i control de la gestió i avaluació dels resultats de les polítiques públiques.
- h) Eficàcia en el compliment dels objectius fixats.
- i) Economia, suficiència i adequació estricta dels mitjans als fins institucionals.
- j) Eficiència en l'assignació i utilització dels recursos públics.
- k) Cooperació, col·laboració i coordinació entre les administracions públiques.

2. Les administracions públiques es relacionaran entre elles i amb els seus òrgans, organismes públics i entitats vinculats o dependents, a través de mitjans electrònics que asseguren la interoperabilitat i la seguretat dels sistemes i solucions adoptats per cada una; garantiran la protecció de les dades de caràcter personal, i facilitaran preferentment la prestació conjunta de serveis als interessats.

3. Sota la direcció del Govern de la nació, dels òrgans de govern de les comunitats autònomes i dels corresponents de les entitats locals, l'actuació de l'administració pública respectiva es realitza per a assolir els objectius que estableixen les lleis i la resta de l'ordenament jurídic.

4. Cada una de les administracions públiques de l'article 2 actua, per al compliment dels seus fins, amb personalitat jurídica única.

Article 4. *Principis d'intervenció de les administracions públiques per a l'exercici d'una activitat.*

1. Les administracions públiques que, en l'exercici de les seues competències respectives, establisquen mesures que limiten l'exercici de drets individuals o col·lectius, o exigisquen el compliment de requisits per a l'exercici d'una activitat, hauran d'aplicar el principi de proporcionalitat i triar la mesura menys restrictiva, motivar la seua necessitat per a la protecció de l'interés públic, així com justificar que és adequada per a aconseguir

els fins que es persegueixen, sense que en cap cas es produïsquen diferències de tracte discriminatòries. Així mateix, hauran d'avaluar periòdicament els efectes i resultats obtinguts.

2. Les administracions públiques vetlaran pel compliment dels requisits previstos en la legislació que siga aplicable, per a la qual cosa podran, en l'àmbit de les seues competències respectives i amb els límits establits en la legislació de protecció de dades de caràcter personal, comprovar, verificar, investigar i inspeccionar els fets, actes, elements, activitats, estimacions i resta de circumstàncies que siguen necessàries.

CAPÍTOL II

Dels òrgans de les administracions públiques

Secció 1a. Dels òrgans administratius

Article 5. *Òrgans administratius.*

1. Tindran la consideració d'òrgans administratius les unitats administratives que tinguen atribuïdes funcions que tinguen efectes jurídics davant de tercers, o l'actuació de les quals tinga caràcter preceptiu.

2. Correspon a cada administració pública delimitar, en el seu respectiu àmbit competencial, les unitats administratives que configuren els òrgans administratius propis de les especialitats derivades de la seua organització.

3. La creació de qualsevol òrgan administratiu exigirà, almenys, el compliment dels requisits següents:

- a) Determinació de la seua forma d'integració en l'administració pública de què es tracte i la seua dependència jeràrquica.
- b) Delimitació de les seues funcions i competències.
- c) Dotació dels crèdits necessaris per a posar-se en marxa i funcionament.

4. No es podran crear nous òrgans que suposen duplicació d'altres ja existents si al mateix temps no se suprimeix o es restringeix degudament la competència d'aquests. A aquest objecte, la creació d'un nou òrgan només tindrà lloc després de comprovar que no n'hi ha un altre en la mateixa administració pública que exercisca la mateixa funció sobre el mateix territori i població.

Article 6. *Instruccions i ordres de servei.*

1. Els òrgans administratius podran dirigir les activitats dels seus òrgans jeràrquicament dependents per mitjà d'instruccions i ordres de servei.

Quan una disposició específica ho establisca així, o quan s'estime convenient per raó dels destinataris o dels efectes que es puguen produir, les instruccions i ordres de servei es publicaran en el butlletí oficial que corresponga, sense perjudici de ser difoses d'acord amb el que preveu la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern.

2. L'incompliment de les instruccions o ordres de servei no afecta per si sol la validesa dels actes dictats pels òrgans administratius, sense perjudici de la responsabilitat disciplinària en què es pugua incórrer.

Article 7. *Òrgans consultius.*

L'administració consultiva es podrà articular per mitjà d'òrgans específics dotats d'autonomia orgànica i funcional respecte a l'administració activa, o mitjançant els serveis d'aquesta última que presten assistència jurídica.

En aquest cas, els serveis esmentats no podran estar subjectes a dependència jeràrquica, ja siga orgànica o funcional, ni rebre instruccions, directrius o qualsevol classe d'indicació dels òrgans que hagen elaborat les disposicions o produït els actes objecte de consulta, i actuaran per a complir amb aquestes garanties de forma col·legiada.

Secció 2a. Competència

Article 8. Competència.

1. La competència és irrenunciable i serà exercida pels òrgans administratius que la tinguen atribuïda com a pròpia, excepte els casos de delegació i d'avocació, quan s'efectuen en els termes que preveu aquesta llei o altres.

La delegació de competències, els encàrrecs de gestió, la delegació de firma i la suplència no suposen alteració de la titularitat de la competència, encara que sí dels elements determinants de l'exercici d'aquells que es preveuen en cada cas.

2. La titularitat i l'exercici de les competències atribuïdes als òrgans administratius podran ser desconcentrats en altres jeràrquicament dependents d'aquells en els termes i amb els requisits que prevegen les normes d'atribució de competències mateix.

3. Si alguna disposició atribueix la competència a una administració, sense especificar l'òrgan que l'ha d'exercir, s'entendrà que la facultat d'instruir i resoldre els expedients correspon als òrgans inferiors competents per raó de la matèria i del territori. Si hi ha més d'un òrgan inferior competent per raó de matèria i territori, la facultat per a instruir i resoldre els expedients correspondrà al superior jeràrquic comú d'aquests.

Article 9. Delegació de competències.

1. Els òrgans de les diferents administracions públiques podran delegar l'exercici de les competències que tinguen atribuïdes en altres òrgans de la mateixa administració, encara que no siguen jeràrquicament dependents, o en els organismes públics o entitats de dret públic vinculats a aquelles o que en depenguen.

En l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, la delegació de competències haurà de ser aprovada prèviament per l'òrgan ministerial de què depenga l'òrgan delegatori, i en el cas dels organismes públics o entitats vinculats o dependents, per l'òrgan màxim de direcció, d'acord amb les seues normes de creació. Quan es tracte d'òrgans no relacionats jeràrquicament, serà necessària l'aprovació prèvia del superior comú, si ambdós pertanyen al mateix ministeri, o de l'òrgan superior de què depenga l'òrgan delegat, si el delegatori i el delegat pertanyen a diferents ministeris.

Així mateix, els òrgans de l'Administració General de l'Estat podran delegar l'exercici de les seues competències pròpies en els organismes públics i entitats vinculats o dependents, quan siga convenient per a aconseguir els fins que tinguen assignats i millorar l'eficàcia de la seua gestió. La delegació haurà de ser prèviament aprovada pels òrgans de què depenguen l'òrgan delegatori i l'òrgan delegat, o acceptada per aquest últim quan siga l'òrgan màxim de direcció de l'organisme públic o entitat vinculat o dependent.

2. En cap cas podran ser objecte de delegació les competències següents:

a) Els assumptes que es referisquen a relacions amb la Direcció de l'Estat, la Presidència del Govern de la nació, les Corts Generals, les presidències dels consells de Govern de les comunitats autònomes i les assemblees legislatives de les comunitats autònomes.

b) L'adopció de disposicions de caràcter general.

c) La resolució de recursos en els òrgans administratius que hagen dictat els actes objecte de recurs.

d) Les matèries en què així es determine per una norma amb rang de llei.

3. La delegació i la revocació de competències s'hauran de publicar en el «Boletín Oficial del Estado», en el de la comunitat autònoma o en el de la província, segons

l'administració a què pertanga l'òrgan delegatori i l'àmbit territorial de competència d'aquest.

4. Les resolucions administratives que s'adopten per delegació indicaran expressament aquesta circumstància i es consideraran dictades per l'òrgan delegatori.

5. Excepte autorització expressa d'una llei, no es podran delegar les competències que s'exercisquen per delegació.

No és un impediment perquè es puga delegar la competència per a resoldre un procediment la circumstància que la norma reguladora d'aquest preveja, com a tràmit preceptiu, l'emissió d'un dictamen o d'un informe; no obstant això, no es podrà delegar la competència per a resoldre un procediment una vegada s'haja emés, en el procediment corresponent, un dictamen o un informe preceptiu sobre això.

6. La delegació serà revocable en qualsevol moment per part de l'òrgan que l'haja conferida.

7. L'acord de delegació d'aquelles competències atribuïdes a òrgans col·legiats per a l'exercici de les quals es requerisca un quòrum o una majoria especial, s'haurà d'adoptar observant, en tot cas, aquest quòrum o majoria.

Article 10. *Avocació.*

1. Els òrgans superiors podran avocar per a si el coneixement d'un o més assumptes la resolució dels quals corresponga ordinàriament o per delegació als seus òrgans administratius dependents, quan circumstàncies d'índole tècnica, econòmica, social, jurídica o territorial ho facen convenient.

En els supòsits de delegació de competències en òrgans no dependents jeràrquicament, el coneixement d'un assumpte podrà ser avocat únicament per l'òrgan delegatori.

2. En tot cas, l'avocació es realitzarà mitjançant un acord motivat que haurà de ser notificat als interessats en el procediment, si n'hi ha, amb anterioritat o simultàniament a la resolució final que es dicte.

Contra l'acord d'avocació no es podrà interposar cap recurs, encara que es podrà impugnar en el que, si és el cas, s'interpose contra la resolució del procediment.

Article 11. *Encàrrecs de gestió.*

1. La realització d'activitats de caràcter material o tècnic de la competència dels òrgans administratius o de les entitats de dret públic podrà ser encarregada a altres òrgans o entitats de dret públic de la mateixa o de distinta administració, sempre que entre les seues competències estiguen aquestes activitats, per raons d'eficàcia o quan no es pousseisquen els mitjans tècnics idonis per a exercir-les.

Els encàrrecs de gestió no podran tindre per objecte prestacions pròpies dels contractes regulats en la legislació de contractes del sector públic. En aquest cas, la seua naturalesa i el seu règim jurídic s'ajustaran al que preveu aquesta.

2. L'encàrrec de gestió no suposa cessió de la titularitat de la competència ni dels elements substantius del seu exercici, i serà responsabilitat de l'òrgan o entitat que l'encarregue dictar tots els actes o resolucions de caràcter jurídic que donen suport a l'activitat material concreta que és l'objecte d'encàrrec o que s'integren en aquesta.

En tot cas, l'entitat o l'òrgan encarregat tindrà la condició d'encarregat del tractament de les dades de caràcter personal a les quals puga tindre accés en execució de l'encàrrec de gestió, i li serà aplicable el que disposa la normativa de protecció de dades de caràcter personal.

3. La formalització dels encàrrecs de gestió s'ajustarà a les regles següents:

a) Quan l'encàrrec de gestió es realitze entre òrgans administratius o entitats de dret públic que pertanyen a la mateixa administració, s'haurà de formalitzar en els termes que establisca la seua normativa pròpia, i a falta d'això, per un acord exprés dels òrgans o entitats de dret públic que hi intervinguen. En tot cas, l'instrument de formalització de

l'encàrrec de gestió i la resolució d'aquest hauran de ser publicats, perquè siguen eficaços, en el «Boletín Oficial del Estado», en el butlletí oficial de la comunitat autònoma o en el de la província, segons l'administració a què pertanga l'òrgan que fa l'encàrrec.

Cada administració podrà regular els requisits necessaris per a la validesa d'aquests acords, que inclouran, almenys, una menció expressa de l'activitat o activitats a què afecten, el termini de vigència i la naturalesa i l'abast de la gestió encarregada.

b) Quan l'encàrrec de gestió es realitze entre òrgans i entitats de dret públic de distintes administracions, es formalitzarà per mitjà de la firma del corresponent conveni entre elles, que haurà de ser publicat en el «Boletín Oficial del Estado», en el butlletí oficial de la comunitat autònoma o en el de la província, segons l'administració a què pertanga l'òrgan que fa l'encàrrec, excepte en el supòsit de la gestió ordinària dels serveis de les comunitats autònomes per les diputacions provincials o, si és el cas, capítols o consells insulars, que es regirà per la legislació de règim local.

Article 12. *Delegació de firma.*

1. Els titulars dels òrgans administratius, en el cas de matèries de la seua competència que tinguen per atribució o per delegació de competències, podran delegar la firma de les seues resolucions i actes administratius en els titulars dels òrgans o unitats administratives que en depenguen, dins dels límits assenyalats en l'article 9.

2. La delegació de firma no alterarà la competència de l'òrgan delegatori, i perquè siga vàlida no serà necessari que es publique.

3. En les resolucions i actes que es firmen per delegació es farà constar aquesta circumstància i l'autoritat de procedència.

Article 13. *Suplència.*

1. En la forma que dispose cada administració pública, els titulars dels òrgans administratius podran ser suplits temporalment en els supòsits de vacant, absència o malaltia, així com en els casos en què haja sigut declarada la seua abstenció o recusació.

Si no se'n designa un suplent, la competència de l'òrgan administratiu serà exercida per qui designe l'òrgan administratiu immediat superior de què depenga.

2. La suplència no implicarà alteració de la competència, i perquè siga vàlida no serà necessari que es publique.

3. En l'àmbit de l'Administració General de l'Estat, la designació de suplent es podrà efectuar:

a) En els reials decrets d'estructura orgànica bàsica dels departaments ministerials o en els estatuts dels organismes públics i entitats vinculats a aquelles o que en depenguen, segons corresponga.

b) Per l'òrgan competent per al nomenament del titular, bé en l'acte de nomenament, bé en un altre de posterior quan es produisca el supòsit que done lloc a la suplència.

4. En les resolucions i actes que es dicten per mitjà de suplència, es farà constar aquesta circumstància i s'especificarà el titular de l'òrgan en la suplència del qual s'adopten i qui està exercint efectivament aquesta suplència.

Article 14. *Decisions sobre competència.*

1. L'òrgan administratiu que es considere incompetent per a la resolució d'un assumpte remetrà directament les actuacions a l'òrgan que considere competent, circumstància que haurà de notificar als interessats.

2. Els interessats que siguen part en el procediment es podran adreçar a l'òrgan que conega d'un assumpte perquè decline la seua competència i remeta les actuacions a l'òrgan competent.

Així mateix, es podran adreçar a l'òrgan que consideren competent perquè requerisca d'inhibició al que conega de l'assumpte.

3. Els conflictes d'atribucions només es podran suscitar entre òrgans d'una mateixa administració no relacionats jeràrquicament, i respecte a assumptes sobre els quals no haja finalitzat el procediment administratiu.

Secció 3a. Òrgans col·legiats de les distintes administracions públiques

Subsecció 1a. Funcionament

Article 15. Règim.

1. El règim jurídic dels òrgans col·legiats s'ajustarà a les normes contingudes en aquesta secció, sense perjudici de les peculiaritats organitzatives de les administracions públiques en què s'integren.

2. Els òrgans col·legiats de les distintes administracions públiques en què participen organitzacions representatives d'interessos socials, així com aquells compostos per representacions de distintes administracions públiques, tinguen o no la participació d'organitzacions representatives d'interessos socials, podran establir o completar les seues pròpies normes de funcionament.

Els òrgans col·legiats a què es refereix aquest apartat quedaran integrats en l'administració pública que corresponga, encara que sense participar en l'estructura jeràrquica d'aquesta, llevat que ho establisquen així les seues normes de creació o es desprenga de les seues funcions o de la naturalesa mateixa de l'òrgan col·legiat.

3. L'acord de creació i les normes de funcionament dels òrgans col·legiats que dicten resolucions que tinguen efectes jurídics davant de tercers hauran de ser publicats en el butlletí o diari oficial de l'administració pública en què s'integren. Addicionalment, les administracions podran publicar-los en altres mitjans de difusió que en garantisquen el coneixement.

Quan es tracte d'un òrgan col·legiat a què es refereix l'apartat 2 d'aquest article, la publicitat esmentada la realitzarà l'administració a què en corresponga la presidència.

Article 16. Secretaria.

1. Els òrgans col·legiats tindran una secretaria que podrà ser exercida per un membre de l'òrgan o per una persona al servei de l'administració pública corresponent.

2. Correspondrà a la secretaria vetllar per la legalitat formal i material de les actuacions de l'òrgan col·legiat, certificar les actuacions d'aquest i garantir que els procediments i regles de constitució i adopció d'acords són respectades.

3. En el cas que qui exercisca la secretaria no membre siga suplida per un membre de l'òrgan col·legiat, aquest conservarà tots els seus drets com a tal.

Article 17. Convocatòries i sessions.

1. Tots els òrgans col·legiats es podran constituir tant de forma presencial com a distància, així com ser convocats, celebrar les seues sessions, adoptar acords i remetre actes, llevat que el seu reglament intern arreplegue expressament i excepcionalment el contrari.

En les sessions que celebren els òrgans col·legiats a distància, els seus membres es podran trobar en distints llocs sempre que s'assegure per mitjans electrònics, entre els quals també estan els telefònics i els audiovisuals, la identitat dels membres o persones que els suplisquen, el contingut de les seues manifestacions, el moment en què aquestes es produeixen, així com la interactivitat i la intercomunicació entre ells en temps real i la disponibilitat dels mitjans durant la sessió. Entre d'altres, es consideraran inclosos entre els mitjans electrònics vàlids: el correu electrònic, les audioconferències i les videoconferències.

2. Per a la constitució vàlida de l'òrgan, a efectes de celebració de sessions, deliberacions i presa d'acords, es requerirà l'assistència, presencial o a distància, del president i del secretari, o, si és el cas, de qui els suplisquen, i de la meitat, almenys, dels seus membres.

Quan es tracte dels òrgans col·legiats a què es refereix l'article 15.2, el president podrà considerar vàlidament constituït l'òrgan, a efectes de celebració de la sessió, si hi assisteixen els representants de les administracions públiques i de les organitzacions representatives d'interessos socials membres de l'òrgan a què s'haja atribuït la condició de portaveus.

Quan estiguen reunits, de manera presencial o a distància, el secretari i tots els membres de l'òrgan col·legiat, o, si és el cas, les persones que els suplisen, aquests es podran constituir vàlidament com a òrgan col·legiat per a la celebració de sessions, deliberacions i adopció d'acords sense necessitat de convocatòria prèvia quan així ho decidisquen tots els seus membres.

3. Els òrgans col·legiats podran establir el règim propi de convocatòries, si aquest no està previst per les seues normes de funcionament. Aquest règim podrà preveure una segona convocatòria i especificar per a aquesta el nombre de membres necessaris per a constituir vàlidament l'òrgan.

Llevat que no siga possible, les convocatòries seran remeses als membres de l'òrgan col·legiat a través de mitjans electrònics, i s'hi faran constar l'ordre del dia junt amb la documentació necessària per a les deliberacions quan siga possible, les condicions en què se celebrarà la sessió, el sistema de connexió i, si és el cas, els llocs en què estiguen disponibles els mitjans tècnics necessaris per a assistir i participar en la reunió.

4. No podrà ser objecte de deliberació o acord cap assumpte que no figure inclòs en l'ordre del dia, llevat que hi assistisquen tots els membres de l'òrgan col·legiat i siga declarada la urgència de l'assumpte pel vot favorable de la majoria.

5. Els acords seran adoptats per majoria de vots. Quan s'hi assistisca a distància, els acords es consideraran adoptats en el lloc on tinga la seu l'òrgan col·legiat, i a falta d'això, on estiga ubicada la presidència.

6. Quan els membres de l'òrgan hi voten en contra o s'abstinguen, quedaran exempts de la responsabilitat que, si és el cas, es puga derivar dels acords.

7. Qui acredite la titularitat d'un interès legítim es podrà adreçar al secretari d'un òrgan col·legiat perquè li siga expedit un certificat dels seus acords, que serà realitzada per mitjans electrònics, llevat que l'interessat manifeste expressament el contrari i no tinga obligació de relacionar-se amb les administracions per aquesta via.

Article 18. Actes.

1. De cada sessió que celebre l'òrgan col·legiat, el secretari n'estendrà una acta que especificarà necessàriament els assistents, l'ordre del dia de la reunió, les circumstàncies del lloc i temps en què s'ha celebrat, els punts principals de les deliberacions, així com el contingut dels acords adoptats.

Es podran enregistrar les sessions que celebre l'òrgan col·legiat. El fitxer resultant de l'enregistrament, junt amb el certificat expedit pel secretari de l'autenticitat i integritat d'aquell, i la resta de documents en suport electrònic s'utilitzaran com a documents de la sessió, i podran acompanyar l'acta de les sessions sense necessitat de fer constar-hi els punts principals de les deliberacions.

2. L'acta de cada sessió podrà ser aprovada en la mateixa reunió o en la immediatament següent. El secretari elaborarà l'acta amb el vistiplau del president i la remetrà, a través de mitjans electrònics, als membres de l'òrgan col·legiat, els quals podran manifestar pels mateixos mitjans que estan conformes amb el text o que hi veuen inconvenients, a efectes de l'aprovació; en cas afirmatiu, es considerarà aprovada en la reunió mateix.

Quan s'haja optat per l'enregistrament de les sessions celebrades o per la utilització de documents en suport electrònic, s'hauran de conservar de manera que es garantisca la integritat i autenticitat dels fitxers electrònics corresponents i l'accés a aquests per part dels membres de l'òrgan col·legiat.

Subsecció 2a. Dels òrgans col·legiats en l'Administració General de l'Estat

Article 19. *Règim dels òrgans col·legiats de l'Administració General de l'Estat i de les entitats de dret públic vinculades a aquesta o que en depenguen.*

1. Els òrgans col·legiats de l'Administració General de l'Estat i de les entitats de dret públic vinculades a aquesta o que en depenguen, es regiran per les normes establides en aquest article i per les previsions que sobre ells s'estableixen en la Llei de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

2. Correspon al president:

- a) Exercir la representació de l'òrgan.
- b) Acordar la convocatòria de les sessions ordinàries i extraordinàries i la fixació de l'ordre del dia tenint en compte, si és el cas, les peticions dels altres membres, sempre que hagen sigut formulades amb la suficient antelació.
- c) Presidir les sessions, moderar el desenvolupament dels debats i suspendre'ls per causes justificades.
- d) Dirimir amb el seu vot els empats, a l'efecte d'adoptar acords, excepte si es tracta dels òrgans col·legiats a què es refereix l'article 15.2, cas en què el vot serà diriment si així ho estableixen les seues pròpies normes.
- e) Assegurar el compliment de les lleis.
- f) Visar les actes i els certificats dels acords de l'òrgan.
- g) Exercir totes les altres funcions que siguin inherents a la seua condició de president de l'òrgan.

En casos de vacant, absència, malaltia o una altra causa legal, el president serà substituït pel vicepresident que corresponga, i a falta d'això, pel membre de l'òrgan col·legiat de major jerarquia, antiguitat i edat, per aquest ordre.

Aquesta norma no serà aplicable als òrgans col·legiats previstos en l'article 15.2, en els quals el règim de substitució del president ha d'estar específicament regulat en cada cas, o establert expressament per un acord del ple de l'òrgan col·legiat.

3. Els membres de l'òrgan col·legiat:

- a) Hauran de rebre, amb una antelació mínima de dos dies, la convocatòria que continga l'ordre del dia de les reunions. La informació sobre els temes que figuren en l'ordre del dia estarà a disposició dels membres en el mateix termini.
- b) Hauran de participar en els debats de les sessions.
- c) Hauran d'exercir el seu dret al vot i formular el seu vot particular, així com expressar el sentit del seu vot i els motius que ho justifiquen. No es podran abstenir en les votacions els qui, per la seua qualitat d'autoritats o personal al servei de les administracions públiques, tinguen la condició de membres nats d'òrgans col·legiats, en virtut del càrrec que exerceixen.
- d) Hauran de participar en el torn obert de paraula.
- e) Hauran d'obtenir la informació necessària per a complir les funcions assignades.
- f) Hauran d'exercir la resta de funcions inherents a la seua condició.

Els membres d'un òrgan col·legiat no es podran atribuir les funcions de representació reconegudes a aquest, llevat que expressament se'ls hagen atorgat per una norma o per un acord adoptat vàlidament, per a cada cas concret, per l'òrgan mateix.

En casos d'absència o de malaltia, i en general quan hi concórrega alguna causa justificada, els membres titulars de l'òrgan col·legiat seran substituïts pels seus suplents, si n'hi ha.

Quan es tracte d'òrgans col·legiats als quals es refereix l'article 15, les organitzacions representatives d'interessos socials podran substituir els seus membres titulars per uns altres, cosa que hauran d'acreditar davant de la secretaria de l'òrgan col·legiat, amb respecte a les reserves i limitacions que establisquen les seues normes d'organització.

Els membres de l'òrgan col·legiat no podran exercir aquestes funcions quan hi concórrega un conflicte d'interés.

4. La designació i el cessament, així com la substitució temporal del secretari en els supòsits de vacant, absència o malaltia, es realitzaran segons el que disposen les normes específiques de cada òrgan, i a falta d'això, per un acord d'aquest.

Correspon al secretari de l'òrgan col·legiat:

- a) Assistir a les reunions amb veu però sense vot, i amb veu i vot si la secretaria de l'òrgan l'exerceix un membre d'aquest.
- b) Efectuar la convocatòria de les sessions de l'òrgan per ordre del president, així com les citacions als membres d'aquell.
- c) Rebre els actes de comunicació dels membres amb l'òrgan, siguen notificacions, peticions de dades, rectificacions o qualsevol altra classe d'escrits dels quals haja de tindre coneixement.
- d) Preparar el despatx dels assumptes i redactar i autoritzar les actes de les sessions.
- e) Expedir certificats de les consultes, dictàmens i acords aprovats.
- f) La resta de funcions inherents a la seua condició de secretari.

5. En l'acta figurarà, a sol·licitud dels respectius membres de l'òrgan, el vot contrari a l'acord adoptat, la seua abstenció i els motius que la justifiquen o el sentit del seu vot favorable.

Així mateix, qualsevol membre té dret a sol·licitar la transcripció íntegra de la seua intervenció o proposta, sempre que, en absència d'enregistrament de la reunió annexa a l'acta, aporte en l'acte, o en el termini que assenyalé el president, el text que es corresponga fidelment amb la seua intervenció, cosa que es farà constar en l'acta o a la qual se n'unirà una còpia.

Els membres que discrepen de l'acord majoritari podran formular un vot particular per escrit en el termini de dos dies, que s'incorporarà al text aprovat.

Les actes s'aprovaran en la mateixa sessió o en la següent; no obstant això, el secretari podrà emetre un certificat sobre els acords que s'hagen adoptat, sense perjudici de l'aprovació ulterior de l'acta. Es considerarà aprovada en la mateixa sessió l'acta que, després de la reunió, siga distribuïda entre els membres i reba la conformitat d'aquests per qualsevol mitjà de què el secretari deixe expressió i constància.

En els certificats d'acords adoptats emesos amb anterioritat a l'aprovació de l'acta s'hi farà constar expressament aquesta circumstància.

Article 20. *Requisits per a constituir òrgans col·legiats.*

1. Són òrgans col·legiats aquells que es creen formalment i estiguen integrats per tres o més persones a qui s'atribuïsquen funcions administratives de decisió, proposta, assessorament, seguiment o control, i que actuen integrats en l'Administració General de l'Estat o algun dels seus organismes públics.

2. La constitució d'un òrgan col·legiat en l'Administració General de l'Estat i en els seus organismes públics té com a pressupost indispensable la determinació en la seua norma de creació o en el conveni amb altres administracions públiques pel qual l'òrgan esmentat es cree, dels punts següents:

- a) Els seus fins o objectius.
- b) La integració administrativa o dependència jeràrquica.
- c) La composició i els criteris per a la designació del seu president i dels restants membres.
- d) Les funcions de decisió, proposta, informe, seguiment o control, així com qualsevol altra que se li atribuïska.
- e) La dotació dels crèdits necessaris, si és el cas, per a funcionar.

3. El règim jurídic dels òrgans col·legiats a què es refereix l'apartat 1 d'aquest article s'ajustarà a les normes contingudes en l'article 19, sense perjudici de les peculiaritats organitzatives contingudes en aquesta llei o en la seua norma o conveni de creació.

Article 21. *Classificació i composició dels òrgans col·legiats.*

1. Els òrgans col·legiats de l'Administració General de l'Estat i dels seus organismes públics, per la seua composició, es classifiquen en:

- a) Òrgans col·legiats interministerials, si els seus membres procedeixen de diferents ministeris.
- b) Òrgans col·legiats ministerials, si els seus components procedeixen dels òrgans d'un sol ministeri.

2. En els òrgans col·legiats als quals es refereix l'apartat anterior, podrà haver-hi representants d'altres administracions públiques quan aquestes ho accepten voluntàriament, quan un conveni ho establisca així o quan una norma aplicable a les administracions afectades ho determine.

3. En la composició dels òrgans col·legiats hi podran participar, quan així es determine, organitzacions representatives d'interessos socials, així com altres membres que es designen per les especials condicions d'experiència o coneixements que hi concórreguen, en atenció a la naturalesa de les funcions assignades a aquells òrgans.

Article 22. *Creació, modificació i supressió d'òrgans col·legiats.*

1. La creació d'òrgans col·legiats de l'Administració General de l'Estat i dels seus organismes públics només requerirà una norma específica, amb publicació en el «Boletín Oficial del Estado», en els casos en què se'ls atribuïsquen qualsevol de les competències següents:

- a) Competències decisòries.
- b) Competències de proposta o emissió d'informes preceptius que hagen de servir de base a decisions d'altres òrgans administratius.
- c) Competències de seguiment o de control de les actuacions d'uns altres òrgans de l'Administració General de l'Estat.

2. En els supòsits enunciats en l'apartat anterior, la norma de creació haurà de revestir la forma de real decret en el cas dels òrgans col·legiats interministerials el president dels quals tinga rang superior al de director general; d'ordre ministerial conjunta per a la resta d'òrgans col·legiats interministerials, i d'ordre ministerial per als d'aquest caràcter.

3. En tots els supòsits no compresos en l'apartat 1 d'aquest article, els òrgans col·legiats tindran el caràcter de grups o comissions de treball i podran ser creats per mitjà d'un acord del Consell de Ministres o pels ministeris interessats. Els seus acords no podran tindre efectes directes davant de tercers.

4. La modificació i la supressió dels òrgans col·legiats i dels grups o comissions de treball de l'Administració General de l'Estat i dels organismes públics es duran a terme de la mateixa manera que es disposa per a crear-los, llevat que aquesta haja fixat un termini previst per a la seua extinció, i en aquest cas aquesta es produirà automàticament en la data assenyalada a aquest efecte.

Secció 4a. Abstenció i recusació

Article 23. *Abstenció.*

1. Les autoritats i el personal al servei de les administracions en què es donen algunes de les circumstàncies assenyalades en l'apartat següent s'abstindran d'intervindre

en el procediment i ho comunicaran al seu superior immediat, el qual resoldrà allò que corresponga.

2. Són motius d'abstenció els següents:

a) Tindre interès personal en l'assumpte de què es tracte o en un altre en la resolució del qual puga influir la d'aquell; ser administrador de societat o entitat interessada, o tindre qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.

b) Tindre un vincle matrimonial o situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o societats interessades i també amb els assessors, representants legals o mandataris que intervinguen en el procediment, així com compartir despatx professional o estar associat amb aquests per a l'assessorament, la representació o el mandat.

c) Tindre amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones mencionades en l'apartat anterior.

d) Haver intervingut com a pèrit o com a testimoni en el procediment de què es tracte.

e) Tindre relació de servei amb persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol tipus i en qualsevol circumstància o lloc.

3. Els òrgans jeràrquicament superiors a qui es trobe en alguna de les circumstàncies assenyalades en el punt anterior podran ordenar-li que s'abstinguen de tota intervenció en l'expedient.

4. L'actuació d'autoritats i personal al servei de les administracions públiques en què concórreguen motius d'abstenció no implicarà, necessàriament, i en tot cas, la invalidesa dels actes en què hagen intervingut.

5. La falta d'abstenció en els casos en què concórrega alguna d'aquestes circumstàncies donarà lloc a la responsabilitat que siga procedent.

Article 24. *Recusació.*

1. En els casos previstos en l'article anterior, es podrà promoure la recusació pels interessats en qualsevol moment de la tramitació del procediment.

2. La recusació es plantejarà per mitjà d'un escrit en el qual s'expressarà la causa o causes en què es fonamenta.

3. L'endemà, el recusat manifestarà al seu immediat superior si es dóna o no en el la causa al·legada. En el primer cas, si el superior observa la concurrència de la causa de recusació, acordarà que siga substituït immediatament.

4. Si el recusat nega la causa de recusació, el superior resoldrà en el termini de tres dies, després dels informes i comprovacions que considere oportuns.

5. Contra les resolucions adoptades en aquesta matèria no es podrà interposar cap recurs, sense perjudici de la possibilitat d'al·legar la recusació a l'interposar el recurs que siga procedent contra l'acte que pose fi al procediment.

CAPÍTOL III

Principis de la potestat sancionadora

Article 25. *Principi de legalitat.*

1. La potestat sancionadora de les administracions públiques s'exercirà quan haja sigut expressament reconeguda per una norma amb rang de llei, amb aplicació del procediment previst per a exercir-la i d'acord amb el que estableixen aquesta llei i la Llei de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, i, quan es tracte d'entitats locals, de conformitat amb el que disposa el títol XI de la Llei 7/1985, de 2 d'abril.

2. L'exercici de la potestat sancionadora correspon als òrgans administratius que la tinguen expressament atribuïda, per disposició de rang legal o reglamentari.

3. Les disposicions d'aquest capítol seran extensives a l'exercici, per part de les administracions públiques, de la seua potestat disciplinària respecte del personal al seu servei, siga quina siga la naturalesa jurídica de la relació d'ocupació.

4. Les disposicions d'aquest capítol no seran aplicables a l'exercici, per part de les administracions públiques, de la potestat sancionadora respecte dels que estiguen vinculats a elles per relacions regulades per la legislació de contractes del sector públic o per la legislació patrimonial de les administracions públiques.

Article 26. *Irretroactivitat.*

1. Hi seran aplicables les disposicions sancionadores vigents en el moment de produir-se els fets que constituïsquen infracció administrativa.

2. Les disposicions sancionadores produiran efecte retroactiu quan afavorisquen el presumpte infractor o l'infractor, tant en allò que es refereix a la tipificació de la infracció, com a la sanció i als terminis de prescripció, fins i tot respecte de les sancions pendents de compliment en el moment d'entrar en vigor la nova disposició.

Article 27. *Principi de tipicitat.*

1. Només constitueixen infraccions administratives les vulneracions de l'ordenament jurídic previstes així per una llei, sense perjudici d'allò que s'ha disposat per a l'Administració local en el títol XI de la Llei 7/1985, de 2 d'abril.

La llei classifica les infraccions administratives en lleus, greus i molt greus.

2. Per la comissió d'infraccions administratives, únicament es podran imposar sancions que, en tot cas, estaran delimitades per la llei.

3. Les disposicions reglamentàries de desplegament podran introduir especificacions o graduacions al quadre de les infraccions o sancions establides legalment que, sense constituir noves infraccions o sancions, ni alterar la naturalesa o els límits previstos en la llei, contribuïsquen a una identificació més correcta de les conductes o a una determinació més precisa de les sancions corresponents.

4. Les normes definidores d'infraccions i sancions no seran susceptibles d'aplicació analògica.

Article 28. *Responsabilitat.*

1. Només podran ser sancionades per fets constitutius d'infracció administrativa les persones físiques i jurídiques, així com, quan una llei els reconega capacitat d'obrar, els grups d'afectats, les unions i entitats sense personalitat jurídica i els patrimonis independents o autònoms, que siguen responsables d'aquells a títol de dol o de culpa.

2. Les responsabilitats administratives que es deriven de la comissió d'una infracció seran compatibles amb l'exigència a l'infractor de la reposició de la situació alterada per aquest al seu estat originari, així com amb la indemnització pels danys i perjudicis causats, que serà determinada i exigida per l'òrgan a què corresponga l'exercici de la potestat sancionadora. Si no es satisfà la indemnització en el termini que a aquest efecte es determine en funció de la seua quantia, s'actuarà en la forma prevista en l'article 101 de la Llei del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

3. Quan el compliment d'una obligació establida per una norma amb rang de llei corresponga a diverses persones conjuntament, respondran de forma solidària de les infraccions que, si és el cas, es cometen i de les sancions que s'imposen. No obstant això, quan la sanció siga pecuniària i siga possible, s'individualitzarà en la resolució en funció del grau de participació de cada responsable.

4. Les lleis reguladores dels distints règims sancionadors podran tipificar com a infracció l'incompliment de l'obligació de previndre la comissió d'infraccions administratives per qui es trobe subjecte a una relació de dependència o de vinculació. Així mateix, podran preveure els supòsits en què determinades persones respondran del pagament de les sancions pecuniàries imposades als qui depenguen d'elles o hi estiguen vinculades.

Article 29. *Principi de proporcionalitat.*

1. Les sancions administratives, siguen o no de naturalesa pecuniària, no podran implicar en cap cas, directament o subsidiàriament, privació de llibertat.

2. L'establiment de sancions pecuniàries haurà de preveure que la comissió de les infraccions tipificades no siga més beneficiosa per a l'infractor que el compliment de les normes infringides.

3. En la determinació normativa del règim sancionador, així com en la imposició de sancions per les administracions públiques, s'haurà d'observar la deguda idoneïtat i necessitat de la sanció que s'haja d'imposar i que siga adequada a la gravetat del fet constitutiu de la infracció. La graduació de la sanció considerarà especialment els criteris següents:

- a) El grau de culpabilitat o l'existència d'intencionalitat.
- b) La continuïtat o la persistència en la conducta infractora.
- c) La naturalesa dels perjudicis causats.
- d) La reincidència, per comissió en el termini d'un any de més d'una infracció de la mateixa naturalesa quan així haja sigut declarat per resolució ferma en via administrativa.

4. Quan ho justifique la deguda adequació entre la sanció que s'haja d'aplicar amb la gravetat del fet constitutiu de la infracció i les circumstàncies concurrents, l'òrgan competent per a resoldre podrà imposar la sanció en el grau inferior.

5. Quan de la comissió d'una infracció es derive necessàriament la comissió d'una altra o altres, s'haurà d'imposar únicament la sanció corresponent a la infracció més greu comesa.

6. Serà sancionable, com a infracció continuada, la realització d'una pluralitat d'accions o omissions que infringisquen el mateix o semblants preceptes administratius, en execució d'un pla preconcebut o aprofitant idèntica ocasió.

Article 30. *Prescripció.*

1. Les infraccions i sancions prescriuran d'acord amb el que disposen les lleis que les establisquen. Si aquestes no fixen terminis de prescripció, les infraccions molt greus prescriuran al cap de tres anys, les greus als dos anys i les lleus als sis mesos; les sancions imposades per faltes molt greus prescriuran al cap de tres anys, les imposades per faltes greus als dos anys i les imposades per faltes lleus a l'any.

2. El termini de prescripció de les infraccions començarà a comptar-se des del dia en què la infracció s'haja comés. En el cas d'infraccions continuades o permanents, el termini començarà a córrer des que va finalitzar la conducta infractora.

La prescripció s'interromprà amb la iniciació, amb coneixement de l'interessat, d'un procediment administratiu de naturalesa sancionadora, i es reiniciarà el termini de prescripció si l'expedient sancionador està paralitzat durant més d'un mes per causa no imputable al presumpte responsable.

3. El termini de prescripció de les sancions començarà a comptar-se des de l'endemà del dia en què siga executable la resolució per la qual s'imposa la sanció o quan haja transcorregut el termini per a recórrer-la.

La prescripció s'interromprà amb la iniciació, amb coneixement de l'interessat, del procediment d'execució, i tornarà a transcórrer el termini si aquell està paralitzat durant més d'un mes per causa no imputable a l'infractor.

En el cas de desestimació presumpta del recurs d'alçada interposat contra la resolució per la qual s'imposa la sanció, el termini de prescripció de la sanció començarà a comptar-se des de l'endemà del dia en què finalitze el termini legalment previst per a la resolució del recurs esmentat.

Article 31. *Concurrencia de sanciones.*

1. No es podran sancionar els fets que ho hagen sigut penalment o administrativament, en els casos en què s'observe identitat del subjecte, fet i fonament.

2. Quan un òrgan de la Unió Europea haja imposat una sanció pels mateixos fets, i sempre que no hi concórrega la identitat de subjecte i fonament, l'òrgan competent per a resoldre haurà de tindre en compte, a l'efecte de graduar, la que, si és el cas, haja d'imposar, i podrà minorar-la, sense perjudici de declarar la comissió de la infracció.

CAPÍTOL IV

De la responsabilitat patrimonial de les administracions públiques

Secció 1a. Responsabilitat patrimonial de les administracions públiques

Article 32. *Principis de la responsabilitat.*

1. Els particulars tindran dret a ser indemnitzats per les administracions públiques corresponents, de tota lesió que patisquen en qualsevol dels seus béns i drets, sempre que la lesió siga conseqüència del funcionament normal o anormal dels serveis públics, excepte en els casos de força major o de danys que el particular tinga el deure jurídic de suportar d'acord amb la llei.

L'anul·lació en via administrativa o per l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu dels actes o disposicions administratius no pressuposa, per si mateixa, dret a la indemnització.

2. En tot cas, el dany al·legat haurà de ser efectiu, avaluable econòmicament i individualitzat amb relació a una persona o grup de persones.

3. Així mateix, els particulars tindran dret a ser indemnitzats per les administracions públiques de tota lesió que patisquen en els seus béns i drets com a conseqüència de l'aplicació d'actes legislatius de naturalesa no expropiatòria de drets que no tinguen el deure jurídic de suportar quan així s'establisca en els actes legislatius mateix i en els termes que s'hi especifiquen.

La responsabilitat de l'estat legislador podrà sorgir també en els següents supòsits, sempre que hi concórreguen els requisits previstos en els apartats anteriors:

a) Quan els danys deriven de l'aplicació d'una norma amb rang de llei declarada inconstitucional, sempre que hi concórreguen els requisits de l'apartat 4.

b) Quan els danys deriven de l'aplicació d'una norma contrària al dret de la Unió Europea, d'acord amb el que disposa l'apartat 5.

4. Si la lesió és conseqüència de l'aplicació d'una norma amb rang de llei declarada inconstitucional, correspondrà la indemnització quan el particular haja obtingut, en qualsevol instància, una sentència ferma desestimària d'un recurs contra l'actuació administrativa que va ocasionar el dany, sempre que s'haja al·legat la inconstitucionalitat posteriorment declarada.

5. Si la lesió és conseqüència de l'aplicació d'una norma declarada contrària al dret de la Unió Europea, correspondrà la indemnització quan el particular haja obtingut, en qualsevol instància, una sentència ferma desestimària d'un recurs contra l'actuació administrativa que va ocasionar el dany, sempre que s'haja al·legat la infracció del dret de la Unió Europea posteriorment declarada. Així mateix, s'hauran de complir tots els requisits següents:

a) La norma ha de tindre per objecte conferir drets als particulars.
b) L'incompliment ha d'estar suficientment caracteritzat.
c) Ha d'haver-hi una relació de causalitat directa entre l'incompliment de l'obligació imposada a l'administració responsable pel dret de la Unió Europea i el dany patit pels particulars.

6. La sentència que declare la inconstitucionalitat de la norma amb rang de llei o declare el caràcter de norma contrària al dret de la Unió Europea produirà efectes des de la data de ser publicada en el «Boletín Oficial del Estado» o en el «Diari Oficial de la Unió Europea», segons el cas, llevat que s'hi establisca una altra cosa.

7. La responsabilitat patrimonial de l'Estat pel funcionament de l'Administració de Justícia es regirà per la Llei Orgànica 6/1985, de 1 de juliol, del Poder Judicial.

8. El Consell de Ministres fixarà l'import de les indemnitzacions que corresponga abonar quan el Tribunal Constitucional haja declarat, a instància de part interessada, l'existència d'un funcionament anormal en la tramitació dels recursos d'empara o de les qüestions d'inconstitucionalitat.

El procediment per a fixar l'import de les indemnitzacions el tramitarà el Ministeri de Justícia, amb audiència al Consell d'Estat.

9. Se seguirà el procediment previst en la Llei de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques per a determinar la responsabilitat de les administracions públiques pels danys i perjudicis causats a tercers durant l'execució de contractes quan siguem conseqüència d'una ordre immediata i directa de l'Administració o dels vicis del projecte elaborat per ella mateixa sense perjudici de les especialitats que, si és el cas, establisca el Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic.

Article 33. *Responsabilitat concurrent de les administracions públiques.*

1. Quan de la gestió dimanant de fórmules conjuntes d'actuació entre diverses administracions públiques es derive responsabilitat en els termes que preveu aquesta llei, les administracions intervinents respondran davant del particular, en tot cas, de manera solidària. L'instrument jurídic regulador de l'actuació conjunta podrà determinar la distribució de la responsabilitat entre les diferents administracions públiques.

2. En altres supòsits de concurrència de diverses administracions en la producció del dany, la responsabilitat es fixarà per a cada administració atenent els criteris de competència, interès públic tutelat i intensitat de la intervenció. La responsabilitat serà solidària quan no siga possible la determinació mencionada.

3. En els casos previstos en l'apartat primer, l'administració competent per a incoar, instruir i resoldre els procediments en què hi haja una responsabilitat concurrent de diverses administracions públiques, serà la fixada en els estatuts o regles de l'organització col·legiada. A falta d'això, la competència estarà atribuïda a l'administració pública amb major participació en el finançament del servei.

4. Quan es tracte de procediments en matèria de responsabilitat patrimonial, l'administració pública competent a què es refereix l'apartat anterior haurà de consultar la resta d'administracions implicades perquè, en el termini de quinze dies, aquestes puguen exposar el que consideren procedent.

Article 34. *Indemnització.*

1. Només seran indemnitzables les lesions produïdes al particular provinents de danys que aquest no tinga el deure jurídic de suportar d'acord amb la llei. No seran indemnitzables els danys que es deriven de fets o circumstàncies que no s'hagen pogut preveure o evitar segons l'estat dels coneixements de la ciència o de la tècnica existents en el moment de producció d'aquells; tot això sense perjudici de les prestacions assistencials o econòmiques que les lleis puguen establir per a aquests casos.

En els casos de responsabilitat patrimonial a què es refereixen els apartats 4 i 5 de l'article 32, seran indemnitzables els danys produïts en el termini dels cinc anys anteriors a la data de la publicació de la sentència que declare la inconstitucionalitat de la norma amb rang de llei o el caràcter de norma contrària al dret de la Unió Europea, llevat que la sentència dispose una altra cosa.

2. La indemnització es calcularà d'acord amb els criteris de valoració establits en la legislació fiscal, en la d'expropiació forçosa i en la resta de normes aplicables, i es

ponderaran, si és el cas, les valoracions predominants en el mercat. En els casos de mort o de lesions corporals es podrà prendre com a referència la valoració inclosa en els barems de la normativa vigent en matèria d'assegurances obligatòries i de la Seguretat Social.

3. La quantia de la indemnització es calcularà amb referència al dia en què la lesió es va produir efectivament, sense perjudici que s'actualitze a la data en què es pose fi al procediment de responsabilitat d'acord amb l'Índex de Garantia de la Competitivitat, fixat per l'Institut Nacional d'Estadística, i dels interessos que corresponguen per demora en el pagament de la indemnització fixada, els quals s'exigiran d'acord amb el que estableixen la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària, o, si és el cas, les normes pressupostàries de les comunitats autònomes.

4. La indemnització que corresponga es podrà substituir per una compensació en espècie o ser abonada per mitjà de pagaments periòdics, quan siga més adequat per a aconseguir la reparació deguda i convinga a l'interés públic, sempre que hi haja acord amb l'interessat.

Article 35. *Responsabilitat de dret privat.*

Quan les administracions públiques actuen, directament o a través d'una entitat de dret privat, en relacions d'aquesta naturalesa, la seua responsabilitat s'exigirà de conformitat amb el que preveuen els articles 32 i següents, inclús quan hi concórrega amb subjectes de dret privat o la responsabilitat s'exigisca directament a l'entitat de dret privat a través de la qual actue l'Administració, o a l'entitat que cobrisca la seua responsabilitat.

Secció 2a. Responsabilitat de les autoritats i del personal al servei de les administracions públiques

Article 36. *Exigència de la responsabilitat patrimonial de les autoritats i del personal al servei de les administracions públiques.*

1. Per a fer efectiva la responsabilitat patrimonial a què es refereix aquesta llei, els particulars exigiran directament a l'administració pública corresponent les indemnitzacions pels danys i perjudicis causats per les autoritats i el personal al seu servei.

2. L'administració corresponent, quan haja indemnitzat els lesionats, exigirà d'ofici en via administrativa a les seues autoritats i a la resta de personal al seu servei la responsabilitat en què hagen incorregut per dol, o culpa o negligència greus, després de la instrucció del procediment corresponent.

Per a l'exigència de la responsabilitat esmentada i, si és el cas, per a quantificar-la, es ponderaran, entre d'altres, els criteris següents: el resultat danyós produït, el grau de culpabilitat, la responsabilitat professional del personal al servei de les administracions públiques i la seua relació amb la producció del resultat danyós.

3. Així mateix, l'Administració instruirà el mateix procediment a les autoritats i a la resta de personal al seu servei pels danys i perjudicis causats en els seus béns o drets quan hi haja concorregut dol, o culpa o negligència greus.

4. El procediment per a l'exigència de la responsabilitat a què es refereixen els apartats 2 i 3 se substanciarà d'acord amb el que disposa la Llei de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques i s'iniciarà per mitjà d'un acord de l'òrgan competent que es notificarà als interessats i que constarà, almenys, dels tràmits següents:

- a) Al·legacions durant un termini de quinze dies.
- b) Pràctica de les proves admeses i qualssevol altres que l'òrgan competent crega oportunes, durant un termini de quinze dies.
- c) Audiència durant un termini de deu dies.
- d) Formulació de la proposta de resolució en un termini de cinc dies a comptar de la finalització del tràmit d'audiència.
- e) Resolució per l'òrgan competent en el termini de cinc dies.

5. La resolució declaratòria de responsabilitat posarà fi a la via administrativa.
6. El que disposen els apartats anteriors s'entendrà sense perjudici de passar, si és procedent, el tant de culpa als tribunals competents.

Article 37. Responsabilitat penal.

1. La responsabilitat penal del personal al servei de les administracions públiques i la responsabilitat civil derivada del delictes s'exigiran d'acord amb el que preveu la legislació corresponent.
2. L'exigència de responsabilitat penal del personal al servei de les administracions públiques no suspèn els procediments de reconeixement de responsabilitat patrimonial que s'instruïsquen, llevat que la determinació dels fets en l'ordre jurisdiccional penal siga necessària per a la fixació de la responsabilitat patrimonial.

CAPÍTOL V

Funcionament electrònic del sector públic

Article 38. La seu electrònica.

1. La seu electrònica és aquella adreça electrònica, disponible per als ciutadans a través de xarxes de telecomunicacions, la titularitat de la qual correspon a una administració pública, o bé a un o a diversos organismes públics o entitats de dret públic en l'exercici de les seues competències.
2. L'establiment d'una seu electrònica comporta la responsabilitat del titular respecte de la integritat, veracitat i actualització de la informació i els serveis a què es puga accedir a través d'aquella.
3. Cada administració pública determinarà les condicions i els instruments de creació de les seues electròniques, amb subjecció als principis de transparència, publicitat, responsabilitat, qualitat, seguretat, disponibilitat, accessibilitat, neutralitat i interoperabilitat. En tot cas, s'haurà de garantir la identificació de l'òrgan titular de la seu, així com els mitjans disponibles per a la formulació de suggeriments i queixes.
4. Les seues electròniques disposaran de sistemes que permeten l'establiment de comunicacions segures, sempre que siguen necessàries.
5. La publicació en les seues electròniques d'informacions, serveis i transaccions respectarà els principis d'accessibilitat i ús d'acord amb les normes establides respecte d'això, els estàndards oberts i, si és el cas, aquells altres que siguen d'ús generalitzat pels ciutadans.
6. Les seues electròniques utilitzaran, per a identificar-se i garantir una comunicació segura entre elles, certificats reconeguts o qualificats d'autenticació de lloc web o mitjà equivalent.

Article 39. Portal d'Internet.

S'entén per portal d'Internet el punt d'accés electrònic la titularitat del qual correspon a una administració pública, organisme públic o entitat de dret públic que permet l'accés, mitjançant Internet, a la informació publicada i, si és el cas, a la seu electrònica corresponent.

Article 40. Sistemes d'identificació de les administracions públiques.

1. Les administracions públiques es podran identificar per mitjà de l'ús d'un segell electrònic basat en un certificat electrònic reconegut o qualificat que reunisca els requisits exigits per la legislació de firma electrònica. Aquests certificats electrònics inclouran el número d'identificació fiscal i la denominació corresponent, així com, si és el cas, la identitat de la persona titular en el cas dels segells electrònics d'òrgans administratius. La relació de segells electrònics utilitzats per cada administració pública, incloent-hi les

característiques dels certificats electrònics i els prestadors que els expedeixen, haurà de ser pública i accessible per mitjans electrònics. A més, cada administració pública adoptarà les mesures adequades per a facilitar la verificació dels seus segells electrònics.

2. Es considerarà identificada l'Administració pública respecte de la informació que es publique com a pròpia en el seu portal d'Internet.

Article 41. *Actuació administrativa automatitzada.*

1. S'entén per actuació administrativa automatitzada qualsevol acte o actuació realitzada íntegrament a través de mitjans electrònics per una administració pública en el marc d'un procediment administratiu i en la qual no haja intervingut de manera directa un empleat públic.

2. En cas d'actuació administrativa automatitzada, s'haurà d'establir prèviament l'òrgan o òrgans competents, segons els casos, per a la definició de les especificacions, programació, manteniment, supervisió i control de qualitat i, si és el cas, auditoria del sistema d'informació i del seu codi font. Així mateix, s'indicarà l'òrgan que ha de ser considerat responsable als efectes d'impugnació.

Article 42. *Sistemes de firma per a l'actuació administrativa automatitzada.*

En l'exercici de la competència en l'actuació administrativa automatitzada, cada administració pública podrà determinar els supòsits d'utilització dels següents sistemes de firma electrònica:

a) Segell electrònic d'administració pública, òrgan, organisme públic o entitat de dret públic, basat en un certificat electrònic reconegut o qualificat que reunisca els requisits exigits per la legislació de firma electrònica.

b) Codi segur de verificació vinculat a l'Administració pública, òrgan, organisme públic o entitat de dret públic, en els termes i condicions establits; es permet en tot cas la comprovació de la integritat del document per mitjà de l'accés a la seu electrònica corresponent.

Article 43. *Firma electrònica del personal al servei de les administracions públiques.*

1. Sense perjudici del que preveuen els articles 38, 41 i 42, l'actuació d'una administració pública, òrgan, organisme públic o entitat de dret públic, quan utilitze mitjans electrònics, es realitzarà per mitjà de la firma electrònica del titular de l'òrgan o empleat públic.

2. Cada administració pública determinarà els sistemes de firma electrònica que ha d'utilitzar el seu personal, els quals podran identificar de forma conjunta el titular del lloc de treball o càrrec i l'administració o òrgan en què presta els seus serveis. Per raons de seguretat pública, els sistemes de firma electrònica podran referir només el número d'identificació professional de l'empleat públic.

Article 44. *Intercanvi electrònic de dades en entorns tancats de comunicació.*

1. Els documents electrònics transmesos en entorns tancats de comunicacions establits entre administracions públiques, òrgans, organismes públics i entitats de dret públic seran considerats vàlids als efectes d'autenticació i identificació dels emissors i receptors en les condicions establides en aquest article.

2. Quan els participants en les comunicacions pertanguen a una mateixa administració pública, aquesta determinarà les condicions i garanties per les quals es registrarà, que, almenys, comprendran la relació d'emissors i receptors autoritzats i la naturalesa de les dades que cal intercanviar.

3. Quan els participants pertanguen a distintes administracions, les condicions i garanties esmentades en l'apartat anterior s'establiran per mitjà d'un conveni subscrit entre aquelles.

4. En tot cas, s'haurà de garantir la seguretat de l'entorn tancat de comunicacions i la protecció de les dades que es transmeten.

Article 45. *Assegurament i interoperabilitat de la firma electrònica.*

1. Les administracions públiques podran determinar els tràmits i informes que incloquen firma electrònica reconeguda o qualificada i avançada basada en certificats electrònics reconeguts o qualificats de firma electrònica.

2. A fi d'afavorir la interoperabilitat i de possibilitar la verificació automàtica de la firma electrònica dels documents electrònics, quan una administració utilitze sistemes de firma electrònica diferents d'aquells basats en un certificat electrònic reconegut o qualificat, per a remetre a uns altres òrgans, organismes públics, entitats de dret públic o administracions la documentació firmada electrònicament o per a posar-la a la seua disposició, podrà superposar un segell electrònic basat en un certificat electrònic reconegut o qualificat.

Article 46. *Arxivament electrònic de documents.*

1. Tots els documents utilitzats en les actuacions administratives s'emmagatzemaran per mitjans electrònics, excepte quan no siga possible.

2. Els documents electrònics que continguen actes administratius que afecten drets o interessos dels particulars s'hauran de conservar en suports d'aquesta naturalesa, ja siga en el mateix format a partir del qual es va originar el document o en un altre qualsevol que assegure la identitat i integritat de la informació necessària per a reproduir-lo. S'assegurarà, en tot cas, la possibilitat de traslladar les dades a altres formats i suports que hi garantisquen l'accés des de diferents aplicacions.

3. Els mitjans o suports en què s'emmagatzemen documents hauran de disposar mesures de seguretat, d'acord amb el que preveu l'Esquema Nacional de Seguretat, que garantisquen la integritat, autenticitat, confidencialitat, qualitat, protecció i conservació dels documents emmagatzemats. En particular, asseguraran la identificació dels usuaris i el control d'accessos, el compliment de les garanties previstes en la legislació de protecció de dades, així com la recuperació i conservació a llarg termini dels documents electrònics produïts per les administracions públiques que així ho requerisquen, d'acord amb les especificacions sobre el cicle de vida dels serveis i sistemes utilitzats.

CAPÍTOL VI

Dels convenis

Article 47. *Definició i tipus de convenis.*

1. Són convenis els acords amb efectes jurídics adoptats per les administracions públiques, els organismes públics i entitats de dret públic vinculats a aquestes o que en depenguen i les universitats públiques entre si o amb subjectes de dret privat per a un fi comú.

No tenen la consideració de convenis els protocols generals d'actuació o instruments semblants que comporten meres declaracions d'intenció de contingut general o que expressen la voluntat de les administracions i parts subscriptores per a actuar amb un objectiu comú, sempre que no suposen la formalització de compromisos jurídics concrets i exigibles.

Els convenis no podran tindre per objecte prestacions pròpies dels contractes. En aquest cas, la seua naturalesa i el seu règim jurídic s'ajustaran al que preveu la legislació de contractes del sector públic.

2. Els convenis que subscriuen les administracions públiques, els organismes públics i les entitats de dret públic vinculats a aquelles o que en depenguen i les universitats públiques hauran de correspondre a algun dels tipus següents:

a) Convenis interadministratius firmats entre dos o més administracions públiques, o bé entre dos o més organismes públics o entitats de dret públic vinculats a distintes

administracions públiques o dependents d'aquestes, i que podran incloure la utilització de mitjans, serveis i recursos d'una altra administració pública, organisme públic o entitat de dret públic vinculada a aquesta o que en depenga, per a l'exercici de competències pròpies o delegades.

En queden exclosos els convenis interadministratius subscrits entre dos o més comunitats autònomes per a la gestió i prestació de serveis que els són propis, que es regiran quant als seus supòsits, requisits i termes pel que preveuen els seus respectius estatuts d'autonomia.

b) Convenis intraadministratius firmats entre organismes públics i entitats de dret públic vinculats a una mateixa administració pública o dependents d'aquesta.

c) Convenis firmats entre una administració pública o organisme o entitat de dret públic i un subjecte de dret privat.

d) Convenis no constitutius ni de tractat internacional, ni d'acord internacional administratiu, ni d'acord internacional no normatiu, firmats entre les administracions públiques i els òrgans, organismes públics o ens d'un subjecte de dret internacional, que estaran sotmesos a l'ordenament jurídic intern que determinen les parts.

Article 48. *Requisits de validesa i eficàcia dels convenis.*

1. Les administracions públiques, els organismes públics i entitats de dret públic vinculats a aquestes o que en depenguen i les universitats públiques, en l'àmbit de les seues competències respectives, podran subscriure convenis amb subjectes de dret públic i privat, sense que això pugua suposar cessió de la titularitat de la competència.

2. En l'àmbit de l'Administració General de l'Estat i els seus organismes públics i entitats de dret públic vinculats a aquesta o que en depenguen, podran subscriure convenis els titulars dels departaments ministerials i els presidents o directors de les entitats i organismes públics esmentats.

3. La subscripció de convenis haurà de millorar l'eficiència de la gestió pública, facilitar la utilització conjunta de mitjans i serveis públics, contribuir a la realització d'activitats d'utilitat pública i complir la legislació d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

4. La gestió, justificació i resta d'actuacions relacionades amb les despeses derivades dels convenis que incloquen compromisos financers per a l'Administració pública o per a qualsevol dels organismes públics o entitats de dret públic vinculats a aquesta o que en depenguen, que els subscriuen, així com amb els fons compromesos en virtut d'aquests convenis, s'ajustaran al que disposa la legislació pressupostària.

5. Els convenis que incloquen compromisos financers hauran de ser sostenibles financerament, i els qui els subscriuen han de tindre capacitat per a finançar els assumits durant la vigència del conveni.

6. Les aportacions financeres que es comprometen a realitzar els firmants no podran ser superiors a les despeses derivades de l'execució del conveni.

7. Quan el conveni instrumente una subvenció, haurà de complir el que preveuen la Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions, i la normativa autonòmica de desplegament que, si és el cas, hi siga aplicable.

Així mateix, quan el conveni tinga per objecte la delegació de competències en una entitat local, haurà de complir allò que s'ha disposat en la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.

8. Els convenis es perfeccionen per la prestació del consentiment de les parts.

Els convenis subscrits per l'Administració General de l'Estat, o per algun dels organismes públics o entitats de dret públic vinculats a aquesta o que en depenguen, seran eficaços una vegada siguen inscrits en el Registre Electrònic Estatal d'Òrgans i Instruments de Cooperació del sector públic estatal a què es refereix la disposició addicional setena i publicats en el «Boletín Oficial del Estado». Prèviament, i amb caràcter facultatiu, es podran publicar en el butlletí oficial de la comunitat autònoma o de la província que corresponga a l'altra administració firmant.

9. Les normes d'aquest capítol no seran aplicables als encàrrecs de gestió ni als acords de terminació convencional dels procediments administratius.

Article 49. *Contingut dels convenis.*

Els convenis a què es refereix l'apartat 1 de l'article anterior hauran d'incloure, almenys, les matèries següents:

- a) Els subjectes que subscriuen el conveni i la capacitat jurídica amb què actua cada una de les parts.
- b) La competència en què es fonamenta l'actuació de l'Administració pública, dels organismes públics i les entitats de dret públic vinculats a aquella o que en depenguen, o de les universitats públiques.
- c) L'objecte del conveni i les actuacions que ha de realitzar cada subjecte per a complir-les, amb indicació, si és el cas, de la titularitat dels resultats obtinguts.
- d) Les obligacions i compromisos econòmics assumits per cada una de les parts, si n'hi ha, amb indicació de la distribució temporal per anualitats i la imputació concreta al pressupost corresponent d'acord amb el que preveu la legislació pressupostària.
- e) Les conseqüències aplicables en cas d'incompliment de les obligacions i compromisos assumits per cada una de les parts i, si és el cas, els criteris per a determinar la possible indemnització per l'incompliment.
- f) Els mecanismes de seguiment, vigilància i control de l'execució del conveni i dels compromisos adquirits pels firmants. Aquest mecanisme resoldrà els problemes d'interpretació i compliment que es puguen plantejar respecte dels convenis.
- g) El règim de modificació del conveni. A falta de regulació expressa, la modificació del contingut del conveni requerirà l'acord unànim dels firmants.
- h) El termini de vigència del conveni, tenint en compte les regles següents:

1r. Els convenis hauran de tindre una duració determinada, que no podrà ser superior a quatre anys, llevat que normativament es preveja un termini superior.

2n. En qualsevol moment abans de la finalització del termini previst en l'apartat anterior, els firmants del conveni podran acordar-ne unànimement la pròrroga per un període de fins a quatre anys addicionals o l'extinció.

En el cas de convenis subscrits per l'Administració General de l'Estat o algun dels organismes públics i entitats de dret públic vinculats a aquesta o que en depenguen, aquesta pròrroga haurà de ser comunicada al Registre Electrònic Estatal d'Òrgans i Instruments de Cooperació a què es refereix la disposició addicional setena.

Article 50. *Tràmits preceptius per a la subscripció de convenis i efectes.*

1. Sense perjudici de les especialitats que la legislació autonòmica puga preveure, serà necessari que el conveni s'acompanye d'una memòria justificativa en què s'analitze la seua necessitat i oportunitat, el seu impacte econòmic, el caràcter no contractual de l'activitat en qüestió, així com el compliment del que preveu aquesta llei.

2. Els convenis que subscriuen l'Administració General de l'Estat o els organismes públics i entitats de dret públic vinculats a aquesta o que en depenguen, s'acompanyaran, a més:

- a) De l'informe del seu servei jurídic. No serà necessari sol·licitar aquest informe quan el conveni s'ajuste a un model normalitzat informat prèviament pel servei jurídic que corresponga.
- b) De qualsevol altre informe preceptiu que establisca la normativa aplicable.
- c) De l'autorització prèvia del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques per a firmar-los, modificar-los, prorrogar-los i resoldre'ls per mutu acord entre les parts.
- d) Quan els convenis plurianuals subscrits entre administracions públiques incloguen aportacions de fons per part de l'Estat per a finançar actuacions que hagen de ser

executades exclusivament per part d'una altra administració pública i l'Estat assumisca, en l'àmbit de les seues competències, els compromisos davant de tercers, l'aportació de l'Estat d'anualitats futures estarà condicionada a l'existència de crèdit en els pressupostos corresponents.

e) Els convenis interadministratius subscrits amb les comunitats autònomes seran remesos al Senat pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

Article 51. *Extinció dels convenis.*

1. Els convenis s'extingeixen pel compliment de les actuacions que constitueixen el seu objecte o per incórrer en causa de resolució.

2. Són causes de resolució:

a) El transcurs del termini de vigència del conveni sense haver-se'n acordat la pròrroga.

b) L'acord unànim de tots els firmants.

c) L'incompliment de les obligacions i compromisos assumits per part d'algun dels firmants.

En aquest cas, qualsevol de les parts podrà notificar a la part incomplidora un requeriment perquè complisca en un determinat termini les obligacions o els compromisos que es consideren incomplits. Aquest requeriment serà comunicat al responsable del mecanisme de seguiment, vigilància i control de l'execució del conveni i a les altres parts firmants.

Si, una vegada transcorregut el termini indicat en el requeriment, persisteix l'incompliment, la part que el va dirigir notificarà a les parts firmants la concurrència de la causa de resolució i es considerarà resolt el conveni. La resolució del conveni per aquesta causa podrà comportar la indemnització dels perjudicis causats, si així s'ha previst.

d) Per decisió judicial declaratòria de la nul·litat del conveni.

e) Per qualsevol altra causa diferent de les anteriors prevista en el conveni o en altres lleis.

Article 52. *Efectes de la resolució dels convenis.*

1. El compliment i la resolució dels convenis donaran lloc a la liquidació d'aquests amb l'objecte de determinar les obligacions i els compromisos de cada una de les parts.

2. En el supòsit de convenis de què deriven compromisos financers, es consideraran complits quan el seu objecte s'haja realitzat en els termes pactats i a satisfacció d'ambdós parts, d'acord amb les seues competències respectives, tenint en compte les regles següents:

a) Si de la liquidació resulta que l'import de les actuacions executades per alguna de les parts és inferior als fons que aquella hauria rebut de la resta de parts del conveni per a finançar l'execució esmentada, aquella haurà de reintegrar a aquestes l'excés que corresponga a cada una, en el termini màxim d'un mes des que s'haja aprovat la liquidació.

Una vegada transcorregut el termini màxim d'un mes, mencionat en el paràgraf anterior, sense que s'haja produït el reintegrament, s'haurà d'abonar a les parts, també en el termini d'un mes a comptar d'aquest moment, l'interés de demora aplicable al reintegrament esmentat, que serà en tot cas el que resulte de les disposicions de caràcter general reguladores de la despesa pública i de l'activitat economicofinancera del sector públic.

b) Si és superior, la resta de parts del conveni, en el termini d'un mes des de l'aprovació de la liquidació, haurà d'abonar a la part de què es tracte la diferència que corresponga a cada una d'elles, amb el límit màxim de les quantitats que cada una d'elles s'haja compromés a aportar en virtut del conveni. En cap cas les parts del conveni tindran dret a exigir a la resta cap quantia que supere els esmentats límits màxims.

3. No obstant això, si quan hi concórrega qualsevol de les causes de resolució del conveni hi ha actuacions en curs d'execució, les parts, a proposta de la comissió de seguiment, vigilància i control del conveni o, a falta d'això, del responsable del mecanisme a què fa referència la lletra f) de l'article 49, podran acordar la continuació i finalització de les actuacions en curs que consideren oportunes, i s'establirà un termini improrrogable per a finalitzar-les, transcorregut el qual s'haurà de realitzar la liquidació d'aquelles en els termes establits en l'apartat anterior.

Article 53. *Remissió de convenis al Tribunal de Comptes.*

1. Dins dels tres mesos següents a la subscripció de qualsevol conveni els compromisos econòmics assumits del qual superen els 600.000 euros, aquests s'hauran de remetre electrònicament al Tribunal de Comptes o a l'òrgan extern de fiscalització de la comunitat autònoma, segons corresponga.

2. Igualment, es comunicaran al Tribunal de Comptes o a l'òrgan extern de fiscalització de la comunitat autònoma, segons corresponga, les modificacions, pròrrogues o variacions de terminis; l'alteració dels imports dels compromisos econòmics assumits, i l'extinció dels convenis indicats.

3. El que disposen els apartats anteriors s'entendrà sense perjudici de les facultats del Tribunal de Comptes o, si és el cas, dels corresponents òrgans de fiscalització externs de les comunitats autònomes, per a reclamar totes les dades, documents i antecedents que estime pertinents amb relació als contractes de qualsevol naturalesa i quantia.

TÍTOL I

Administració General de l'Estat

CAPÍTOL I

Organització administrativa

Article 54. *Principis i competències d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat.*

1. L'Administració General de l'Estat actua i s'organitza d'acord amb els principis establits en l'article 3, i amb els de descentralització funcional i desconcentració funcional i territorial.

2. Les competències en matèria d'organització administrativa, règim de personal, procediments i inspecció de serveis, no atribuïdes específicament d'acord amb una llei a cap altre òrgan de l'Administració General de l'Estat, ni al Govern, correspondran al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

Article 55. *Estructura de l'Administració General de l'Estat.*

1. L'organització de l'Administració General de l'Estat respon als principis de divisió funcional en departaments ministerials i de gestió territorial integrada en delegacions del Govern en les comunitats autònomes, llevat de les excepcions previstes per aquesta llei.

2. L'Administració General de l'Estat comprén:

- a) L'organització central, que integra els ministeris i els serveis comuns.
- b) L'organització territorial.
- c) L'Administració General de l'Estat en l'exterior.

3. En l'organització central, són òrgans superiors i òrgans directius:

a) Òrgans superiors:

- 1r. Els ministres.
- 2n. Els secretaris d'estat.

- b) Òrgans directius:
- 1r. Els sotssecretaris i els secretaris generals.
  - 2n. Els secretaris generals tècnics i els directors generals.
  - 3r. Els subdirectors generals.
4. En l'organització territorial de l'Administració General de l'Estat, són òrgans directius tant els delegats del Govern en les comunitats autònomes, que tindran rang de sotssecretari, com els subdelegats del Govern en les províncies, els quals tindran nivell de subdirector general.
5. En l'Administració General de l'Estat en l'exterior, són òrgans directius els ambaixadors i els representants permanents davant d'organitzacions internacionals.
6. Els òrgans superiors i directius tenen, a més, la condició d'alt càrrec, excepte els subdirectors generals i assimilats, d'acord amb el que preveu la Llei 3/2015, de 30 de març, reguladora de l'exercici de l'alt càrrec de l'Administració General de l'Estat.
7. Tots els altres òrgans de l'Administració General de l'Estat es troben sota la dependència o direcció d'un òrgan superior o directiu.
8. Els estatuts dels organismes públics determinaran els seus respectius òrgans directius.
9. Correspon als òrgans superiors establir els plans d'actuació de l'organització situada sota la seua responsabilitat, i als òrgans directius desplegar-los i executar-los.
10. Els ministres i secretaris d'estat són nomenats d'acord amb el que estableixen la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, i la Llei 3/2015, de 30 de març, reguladora de l'exercici de l'alt càrrec de l'Administració General de l'Estat.
11. Sense perjudici del que preveu la Llei 3/2015, de 30 de març, reguladora de l'exercici de l'alt càrrec de l'Administració General de l'Estat, els titulars dels òrgans superiors i directius són nomenats, atenent criteris de competència professional i experiència, en la forma establida en aquesta llei, i s'apliquen a l'exercici de les seues funcions:
- a) La responsabilitat professional, personal i directa per la gestió realitzada.
  - b) La subjecció al control i l'avaluació de la gestió per l'òrgan superior o directiu competent, sense perjudici del control establert per la Llei General Pressupostària.

Article 56. *Elements organitzatius bàsics.*

1. Les unitats administratives són els elements organitzatius bàsics de les estructures orgàniques. Les unitats comprenen llocs de treball o dotacions de plantilla vinculats funcionalment per raó de les seues comeses i orgànicament per una direcció comuna. Poden haver-hi unitats administratives complexes, que agrupen dos o més unitats menors.
2. Els caps de les unitats administratives són responsables del funcionament correcte de la unitat i de l'adequada execució de les tasques assignades a aquesta.
3. Les unitats administratives s'estableixen per mitjà de les relacions de llocs de treball, que s'aprovaran d'acord amb la seua regulació específica, i s'integren en un òrgan determinat.

CAPÍTOL II

Els ministeris i la seua estructura interna

Article 57. *Els ministeris.*

1. L'Administració General de l'Estat s'organitza en Presidència del Govern i en ministeris; a cada un correspon un o diversos sectors funcionalment homogenis d'activitat administrativa.
2. L'organització en departaments ministerials no és obstacle per a l'existència d'òrgans superiors o directius o organismes públics no integrats en l'estructura general del

ministeri que amb caràcter excepcional s'adscriuen directament al ministre, o dependents d'aquell.

3. La determinació del nombre, denominació i àmbit de competència respectiu dels ministeris i secretaries d'estat s'estableixen mitjançant un reial decret del president del Govern.

Article 58. *Organització interna dels ministeris.*

1. En els ministeris poden haver-hi secretaries d'estat i secretaries generals per a la gestió d'un sector d'activitat administrativa, de les quals dependran jeràrquicament els òrgans directius que hi siguen adscrits.

2. Els ministeris comptaran, en tot cas, amb una sotssecretaria, de la qual dependrà una secretaria general tècnica per a la gestió dels serveis comuns previstos en aquest títol.

3. Les direccions generals són els òrgans de gestió d'una o diverses àrees funcionalment homogènies.

4. Les direccions generals s'organitzen en subdireccions generals per a la distribució de les competències encarregades a aquelles, la realització de les activitats que els són pròpies i l'assignació d'objectius i responsabilitats. Sense perjudici de l'anterior, es podran adscriure directament subdireccions generals a altres òrgans directius de major nivell o a òrgans superiors del ministeri.

Article 59. *Creació, modificació i supressió d'òrgans i unitats administratives.*

1. Les sotssecretaries, les secretaries generals, les secretaries generals tècniques, les direccions generals, les subdireccions generals, i els òrgans semblants als anteriors es creen, es modifiquen i se suprimeixen per mitjà d'un reial decret del Consell de Ministres, a iniciativa del ministre interessat i a proposta del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques.

2. Els òrgans de nivell inferior a subdirecció general es creen, es modifiquen i se suprimeixen per ordre del ministre respectiu, amb l'autorització prèvia del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques.

3. Les unitats que no tinguen la consideració d'òrgans es creen, es modifiquen i se suprimeixen per mitjà de les relacions de llocs de treball.

Article 60. *Ordenació jeràrquica dels òrgans ministerials.*

1. Els ministres són els caps superiors del departament i superiors jeràrquics directes dels secretaris d'estat i dels sotssecretaris.

2. Els òrgans directius depenen d'algun dels anteriors i s'ordenen jeràrquicament entre si de la manera següent: sotssecretari, director general i subdirector general.

Els secretaris generals tenen categoria de sotssecretari i els secretaris generals tècnics tenen categoria de director general.

Article 61. *Els ministres.*

Els ministres, com a titulars del departament sobre el qual exerceixen la seua competència, dirigeixen els sectors d'activitat administrativa integrats en el seu ministeri i assumeixen la responsabilitat inherent a la direcció esmentada. Amb aquest fi, els corresponen les funcions següents:

- a) Exercir la potestat reglamentària en les matèries pròpies del seu departament.
- b) Fixar els objectius del ministeri, aprovar els plans d'actuació d'aquest i assignar els recursos necessaris per a executar-los, dins dels límits de les dotacions pressupostàries corresponents.
- c) Aprovar les propostes dels estats de despeses del ministeri, i dels pressupostos dels organismes públics dependents i remetre-les al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

- d) Determinar i, si és el cas, proposar l'organització interna del seu ministeri, d'acord amb les competències que li atribueix aquesta llei.
- e) Avaluar la realització dels plans d'actuació del ministeri per part dels òrgans superiors i òrgans directius, i exercir el control d'eficàcia respecte de l'actuació dels òrgans esmentats i dels organismes públics dependents, sense perjudici del que disposa la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària.
- f) Nomenar i separar els titulars dels òrgans directius del ministeri i dels organismes públics o entitats de dret públic dependents d'aquell, quan la competència no estiga atribuïda al Consell de Ministres, a un altre òrgan o a l'organisme mateix, així com elevar a aquell les propostes de nomenaments que li estiguen reservades d'òrgans directius del ministeri i dels organismes públics dependents d'aquest.
- g) Autoritzar les comissions de servei amb dret a indemnització per quantia exacta per a alts càrrecs dependents del ministre.
- h) Mantindre les relacions amb les comunitats autònomes i convocar les conferències sectorials i els òrgans de cooperació en l'àmbit de les competències atribuïdes al seu departament.
- i) Dirigir l'actuació dels titulars dels òrgans superiors i directius del ministeri, impartir-los instruccions concretes i delegar-los competències pròpies.
- j) Revisar d'ofici els actes administratius i resoldre els conflictes d'atribucions quan els corresponga, així com plantejar els que siguen procedents amb altres ministeris.
- k) Subscriure, en l'àmbit de la seua competència, contractes i convenis, sense perjudici de l'autorització del Consell de Ministres quan siga preceptiva.
- l) Administrar els crèdits per a despeses dels pressupostos del ministeri, aprovar i comprometre les despeses que no siguen de la competència del Consell de Ministres, aprovar les modificacions pressupostàries que siguen de la seua competència, reconèixer les obligacions econòmiques i proposar que siguen pagades en el marc del pla de disposició de fons del Tresor Públic, així com fixar els límits per davall dels quals aquestes competències correspondran, en el seu àmbit respectiu, als secretaris d'estat i al sotssecretari del departament. Correspondrà al ministre elevar al Consell de Ministres, perquè les aprobe, les modificacions pressupostàries que siguen de la competència d'aquest.
- m) Decidir la representació del ministeri en els òrgans col·legiats o grups de treball en què no estiga prèviament determinat el titular de l'òrgan superior o directiu que haja de representar el departament.
- n) Remetre al seu departament la documentació necessària per a l'elaboració del compte general de l'Estat, en els termes que preveu la Llei 47/2003, de 26 de novembre.
- ñ) Resoldre els recursos administratius i declarar la lesivitat dels actes administratius, quan corresponga.
- o) Atorgar premis i recompenses propis del departament i proposar les que corresponga segons les seues normes reguladores.
- p) Concedir subvencions i ajudes amb càrrec als crèdits de despeses pròpies del departament, així com fixar els límits per davall dels quals podran ser atorgades pels secretaris d'estat o pel sotssecretari del departament.
- q) Proposar i executar, en l'àmbit de la seua competència, els plans d'ocupació del departament i dels organismes públics que en depenguen.
- r) Modificar les relacions de llocs de treball en els casos en què aquesta competència estiga delegada en el departament o proposar al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques les que siguen competència d'aquest últim.
- s) Imposar la sanció de separació del servei per faltes molt greus.
- t) Exercir totes les altres competències que els atribuïsquen les lleis, les normes d'organització i funcionament del Govern i qualssevol altres disposicions.

Article 62. *Els secretaris d'estat.*

1. Els secretaris d'estat són directament responsables de l'execució de l'acció del Govern en un sector d'activitat específica.

Així mateix, podran exercir, per delegació expressa dels seus respectius ministres, la representació d'aquests en matèries pròpies de la seua competència, incloent-hi les de projecció internacional, sense perjudici, en tot cas, de les normes que regeixen les relacions d'Espanya amb altres estats i amb les organitzacions internacionals.

2. Els secretaris d'estat dirigeixen i coordinen les secretaries i les direccions generals que té sota la seua dependència, i responen davant del ministre de l'execució dels objectius fixats per a la secretaria d'estat. Amb aquest fi, els correspon:

a) Exercir les competències sobre el sector d'activitat administrativa assignat que els atribuïska la norma de creació de l'òrgan o que els delegue el ministre, i exercir les relacions externes de la secretaria d'estat, excepte en els casos legalment reservats al ministre.

b) Exercir les competències inherents a la seua responsabilitat de direcció, i en particular, impulsar la consecució dels objectius i l'execució dels projectes de la seua organització, controlar que es compleix tot això, supervisar l'activitat dels òrgans directius adscrits i impartir instruccions als seus titulars.

c) Nomenar i separar els subdirectors generals de la secretaria d'estat.

d) Mantindre les relacions amb els òrgans de les comunitats autònomes competents per raó de la matèria.

e) Atorgar l'autorització prèvia als organismes autònoms adscrits a la secretaria d'estat per a contractar per damunt d'una quantia determinada, segons el que preveu la disposició transitòria tercera del Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic.

f) Autoritzar les comissions de servei amb dret a indemnització per quantia exacta per als alts càrrecs dependents de la secretaria d'estat.

g) Subscriure contractes relatius a assumptes de la seua secretaria d'estat i els convenis no reservats al ministre de què depenguen, sense perjudici de l'autorització corresponent quan siga preceptiva.

h) Concedir subvencions i ajudes amb càrrec als crèdits de despeses pròpies de la secretaria d'estat, amb els límits establits pel titular del departament.

i) Resoldre els recursos que s'interposen contra les resolucions dels òrgans directius que depenguen directament d'ell i els actes dels quals no esgoten la via administrativa, així com els conflictes d'atribucions que se susciten entre els òrgans esmentats.

j) Administrar els crèdits per a despeses dels pressupostos del ministeri per la seua matèria propis de la secretaria d'estat, aprovar les modificacions pressupostàries d'aquells, aprovar i comprometre les despeses amb càrrec a aquells crèdits, reconéixer les obligacions econòmiques i proposar que siguen pagades en el marc del pla de disposició de fons del Tresor Públic. Tot això dins de la quantia que, si és el cas, establisca el ministre a aquest efecte i sempre que els actes indicats no siguen competència del Consell de Ministres.

k) Qualsevol altres competències que els atribuïska la legislació en vigor.

Article 63. *Els sotssecretaris.*

1. Els sotssecretaris exerceixen la representació ordinària del ministeri, dirigeixen els serveis comuns d'aquest i exerceixen les competències corresponents a aquests serveis comuns i, en tot cas, les següents:

a) Donar suport als òrgans superiors en la planificació de l'activitat del ministeri, mitjançant l'assessorament tècnic corresponent.

b) Assistir el ministre en el control d'eficàcia del ministeri i dels seus organismes públics.

c) Establir els programes d'inspecció dels serveis del ministeri, així com determinar les actuacions necessàries per a la millora dels sistemes de planificació, direcció i organització i per a la racionalització i simplificació dels procediments i mètodes de treball, en el marc definit pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

d) Proposar les mesures d'organització del Ministeri i dirigir el funcionament dels serveis comuns per mitjà de les corresponents instruccions o ordres de servei.

e) Assistir els òrgans superiors en matèria de relacions de llocs de treball, plans d'ocupació i política de directius del ministeri i els seus organismes públics, així com en l'elaboració, execució i seguiment dels pressupostos i en la planificació dels sistemes d'informació i comunicació.

f) Exercir la direcció superior de tot el personal del departament.

g) Responsabilitzar-se de l'assessorament jurídic al ministre en el desenvolupament de les funcions que corresponen a aquest, i en particular, en l'exercici de la seua potestat normativa i en la producció dels actes administratius de la competència d'aquell, així com als altres òrgans del ministeri.

En els mateixos termes del paràgraf anterior, informar les propostes o els projectes de normes i actes d'uns altres ministeris, quan reglamentàriament siga procedent.

A aquest efecte, el sotssecretari serà responsable de coordinar les actuacions corresponents dins del ministeri i en relació amb els altres ministeris que hagen d'intervindre en el procediment.

h) Exercir les facultats de direcció, impuls i supervisió de la secretaria general tècnica i de la resta d'òrgans directius que depenguen directament d'ell.

i) Administrar els crèdits per a despeses dels pressupostos del ministeri per la seua matèria propis de la sotssecretaria, aprovar les modificacions pressupostàries d'aquells, aprovar i comprometre les despeses amb càrrec a aquells crèdits, reconèixer les obligacions econòmiques i proposar que siguen pagades en el marc del pla de disposició de fons del Tresor Públic. Tot això dins de la quantia que, si és el cas, establisca el ministre a aquest efecte i sempre que els actes indicats no siguen competència del Consell de Ministres.

j) Concedir subvencions i ajudes amb càrrec als crèdits de despeses pròpies del ministeri, amb els límits establits pel titular del departament.

k) Sol·licitar del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques l'afectació o l'arrendament dels immobles necessaris per al compliment dels fins dels serveis a càrrec del departament.

l) Nomenar i cessar els subdirectors i assimilats dependents de la sotssecretaria, la resta de personal de lliure designació i el personal eventual del departament.

m) Convocar i resoldre proves selectives de personal funcionari i laboral.

n) Convocar i resoldre els concursos de personal funcionari.

ñ) Exercir la potestat disciplinària del personal del departament per faltes greus o molt greus, excepte la separació del servei.

o) Adoptar i impulsar, sota la direcció del ministre, les mesures que tendisquen a la gestió centralitzada de recursos humans i mitjans materials en l'àmbit del seu departament ministerial.

p) Autoritzar les comissions de servei amb dret a indemnització per quantia exacta per a alts càrrecs dependents del sotssecretari.

q) Qualsevol altres que siguen inherents als serveis comuns del ministeri i a la representació ordinària d'aquest, i les que els atribuïsquen la legislació en vigor.

2. La Sotssecretaria del Ministeri de la Presidència, en coordinació amb la Secretaria General de la Presidència del Govern, exercirà les competències pròpies dels serveis comuns dels departaments en relació amb l'àrea de la Presidència del Govern.

3. Els sotssecretaris seran nomenats i separats per mitjà d'un reial decret del Consell de Ministres, a proposta del titular del ministeri.

Els nomenaments s'hauran d'efectuar entre funcionaris de carrera de l'Estat, de les comunitats autònomes o de les entitats locals, que pertanyen al subgrup A1, als quals es refereix l'article 76 de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, pel qual s'aprova l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic. En tot cas, hauran de reunir els requisits d'idoneïtat establits en la Llei 3/2015, de 30 de març, reguladora de l'exercici de l'alt càrrec de l'Administració General de l'Estat.

Article 64. *Els secretaris generals.*

1. Quan les normes que regulen l'estructura d'un ministeri prevegen l'existència d'un secretari general, hauran de determinar les competències que li corresponguen sobre un sector d'activitat administrativa determinat.

2. Els secretaris generals exerceixen les competències inherents a la seua responsabilitat de direcció sobre els òrgans dependents, previstes en l'article 62.2.b), així com totes aquelles que els assigne expressament el reial decret d'estructura del ministeri.

3. Els secretaris generals, amb categoria de sotssecretari, seran nomenats i separats per mitjà d'un reial decret del Consell de Ministres, a proposta del titular del ministeri o del president del Govern.

Els nomenaments s'hauran d'efectuar entre persones amb qualificació i experiència en l'exercici de llocs de responsabilitat en la gestió pública o privada. En tot cas, hauran de reunir els requisits d'idoneïtat establits en la Llei 3/2015, de 30 de març, reguladora de l'exercici de l'alt càrrec de l'Administració General de l'Estat.

Article 65. *Els secretaris generals tècnics.*

1. Els secretaris generals tècnics, sota la immediata dependència del sotssecretari, tindran les competències sobre serveis comuns que els atribuïska el reial decret d'estructura del departament, i en tot cas, les relatives a producció normativa, assistència jurídica i publicacions.

2. Els secretaris generals tècnics tenen amb caràcter general la categoria de director general i exerceixen sobre els seus òrgans dependents les facultats atribuïdes a l'òrgan esmentat per l'article següent.

3. Els secretaris generals tècnics seran nomenats i separats per mitjà d'un reial decret del Consell de Ministres, a proposta del titular del ministeri.

Els nomenaments s'hauran d'efectuar entre funcionaris de carrera de l'Estat, de les comunitats autònomes o de les entitats locals, que pertanyen al subgrup A1, als quals es refereix l'article 76 de la Llei 7/2007, de 12 d'abril. En tot cas, hauran de reunir els requisits d'idoneïtat establits en la Llei 3/2015, de 30 de març, reguladora de l'exercici d'alt càrrec de l'Administració General de l'Estat.

Article 66. *Els directors generals.*

1. Els directors generals són els titulars dels òrgans directius encarregats de la gestió d'una o diverses àrees funcionalment homogènies del ministeri. A aquest efecte, els correspon:

a) Proposar els projectes de la seua direcció general per a assolir els objectius establits pel ministre, dirigir l'execució d'aquells i controlar el compliment adequat d'aquests.

b) Exercir les competències atribuïdes a la direcció general i les que li siguen desconcentrades o delegades.

c) Proposar, en la resta de casos, al ministre o al titular de l'òrgan de què depenga, la resolució que considere procedent sobre els assumptes que afecten l'òrgan directiu.

d) Impulsar i supervisar les activitats que formen part de la gestió ordinària de l'òrgan directiu i vetllar pel bon funcionament dels òrgans i unitats dependents i del personal que hi estiga integrat.

e) Les altres atribucions que li conferisquen les lleis i els reglaments.

2. Els directors generals seran nomenats i separats per mitjà d'un reial decret del Consell de Ministres, a proposta del titular del departament o del president del Govern.

Els nomenaments s'hauran d'efectuar entre funcionaris de carrera de l'Estat, de les comunitats autònomes o de les entitats locals, que pertanyen al subgrup A1, al qual es refereix l'article 76 de la Llei 7/2007, de 12 d'abril, llevat que el reial decret d'estructura permeta que, en atenció a les característiques específiques de les funcions de la direcció

general, el seu titular no reunisca la condició de funcionari, i en aquest cas caldrà motivar, per mitjà d'una memòria raonada, la concurrència de les característiques especials que justifiquen aquesta circumstància excepcional. En tot cas, hauran de reunir els requisits d'idoneïtat establits en la Llei 3/2015, de 30 de març, reguladora de l'exercici de l'alt càrrec de l'Administració General de l'Estat.

Article 67. *Els subdirectors generals.*

1. Els subdirectors generals són els responsables immediats, sota la supervisió del director general o del titular de l'òrgan de què depenguen, de l'execució d'aquells projectes, objectius o activitats que els siguen assignats, així com de la gestió ordinària dels assumptes de la competència de la subdirecció general.

2. Els subdirectors generals seran nomenats, respectant els principis d'igualtat, mèrit i capacitat, i cessats pel ministre, pel secretari d'estat o pel sotssecretari del qual depenguen.

Els nomenaments s'hauran d'efectuar entre funcionaris de carrera de l'Estat, o d'unes altres administracions, quan així ho prevegen les normes d'aplicació, que pertanyen al subgrup A1, als quals es refereix l'article 76 de la Llei 7/2007, de 12 d'abril.

Article 68. *Regles generals sobre els serveis comuns dels ministeris.*

1. Els òrgans directius encarregats dels serveis comuns presten als òrgans superiors i directius de la resta del ministeri l'assistència necessària per a un compliment més eficaç de les seues tasques, i en particular, per a la utilització eficient dels mitjans i recursos materials, econòmics i personals que tinguen assignats.

Correspon als serveis comuns l'assessorament, el suport tècnic i, si és el cas, la gestió directa en relació amb les funcions de planificació; programació i pressupostació; cooperació internacional; acció en l'exterior; organització i recursos humans; sistemes d'informació i comunicació; producció normativa; assistència jurídica; gestió financera; gestió de mitjans materials i serveis auxiliars; seguiment, control i inspecció de serveis; estadística per a fins estatals, i publicacions.

2. Els serveis comuns funcionen en cada departament d'acord amb les disposicions i directrius adoptades pels ministeris amb competència sobre les funcions comunes esmentades en l'Administració General de l'Estat. Tot això, sense perjudici que determinats òrgans amb competència sobre alguns serveis comuns continuen depenent funcionalment o jeràrquicament d'algun dels ministeris indicats.

3. Mitjançant un reial decret es podrà preveure la gestió compartida d'alguns dels serveis comuns, que es podrà realitzar de les maneres següents:

a) Per mitjà de la coordinació directa pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques o per un organisme autònom vinculat a aquest o que en depenga, que prestaran alguns d'aquests serveis comuns a uns altres ministeris.

b) Per mitjà de la coordinació directa per la sotssecretaria de cada ministeri o per un organisme autònom vinculat a aquest o que en depenga, que prestarà alguns d'aquests serveis comuns a tot el ministeri. El reial decret que determine la gestió compartida d'alguns dels serveis comuns concretarà el règim de dependència orgànica i funcional del personal que prestarà el servei respectiu en cada unitat.

CAPÍTOL III

Òrgans territorials

Secció 1a. L'organització territorial de l'Administració General de l'Estat

Article 69. *Les delegacions i les subdelegacions del Govern.*

1. Hi haurà una delegació del Govern en cada una de les comunitats autònomes.

2. Les delegacions del Govern tindran la seua seu en la localitat on radique el consell de govern de la comunitat autònoma, llevat que el Consell de Ministres acorde ubicar-la en una altra de distinta i sense perjudici del que dispose expressament l'estatut d'autonomia.

3. Les delegacions del Govern estan adscrites orgànicament al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

4. En cada una de les províncies de les comunitats autònomes pluriprovincials hi haurà un subdelegat del Govern, que estarà sota la dependència immediata del delegat del Govern.

Es podran crear per mitjà d'un reial decret subdelegacions del Govern en les comunitats autònomes uniprovincials, quan circumstàncies com ara la població del territori, el volum de gestió o les seues singularitats geogràfiques, socials o econòmiques així ho justifiquen.

Article 70. *Els directors insulars de l'Administració General de l'Estat.*

Reglamentàriament es determinaran les illes en què hi haurà un director insular de l'Administració General de l'Estat, amb el nivell que es determine en la relació de llocs de treball. Seran nomenats pel delegat del Govern per mitjà del procediment de lliure designació entre funcionaris de carrera de l'Estat, de les comunitats autònomes o de les entitats locals, que pertanyen a cossos o escales classificats com a subgrup A1.

Els directors insulars depenen jeràrquicament del delegat del Govern a la comunitat autònoma o del subdelegat del Govern en la província, quan aquest càrrec existisca, i exerceixen, en el seu àmbit territorial, les competències atribuïdes per aquesta llei als subdelegats del Govern en les províncies.

Article 71. *Els serveis territorials.*

1. Els serveis territorials de l'Administració General de l'Estat en la comunitat autònoma s'organitzaran, atenent el millor compliment dels seus fins, en serveis integrats i no integrats en les delegacions del Govern.

2. L'organització dels serveis territorials no integrats en les delegacions del Govern s'establirà mitjançant un reial decret a proposta conjunta del titular del ministeri de què depenguen i del titular del ministeri que tinga atribuïda la competència per a la racionalització, anàlisi i avaluació de les estructures organitzatives de l'Administració General de l'Estat i els seus organismes públics, quan preveja unitats amb nivell de subdirecció general o equivalents, o per una ordre conjunta quan afecte òrgans inferiors.

3. Els serveis territorials no integrats dependran de l'òrgan central competent sobre el sector d'activitat en què aquells operen, el qual els fixarà els objectius concrets d'actuació i en controlarà l'execució, així com el funcionament dels serveis.

4. Els serveis territorials integrats dependran del delegat del Govern o, si és el cas, del subdelegat del Govern, a través de la secretaria general, i actuaran d'acord amb les instruccions tècniques i els criteris operatius establits pel ministeri competent per raó de la matèria.

Secció 2a. Els delegats del Govern en les comunitats autònomes

Article 72. *Els delegats del Govern en les comunitats autònomes.*

1. Els delegats del Govern representen el Govern de la nació en el territori de la respectiva comunitat autònoma, sense perjudici de la representació ordinària de l'Estat en aquestes a través dels seus respectius presidents.

2. Els delegats del Govern dirigiran i supervisaran l'Administració General de l'Estat en el territori de les respectives comunitats autònomes i la coordinaran, internament i quan siga procedent, amb l'administració pròpia de cada una d'elles i amb la de les entitats locals radicades en la comunitat.

3. Els delegats del Govern són òrgans directius amb rang de sotssecretari que depenen orgànicament del president del Govern i funcionalment del ministeri competent per raó de la matèria.

4. Els delegats del Govern seran nomenats i separats per mitjà d'un reial decret del Consell de Ministres, a proposta del president del Govern. El nomenament tindrà en compte criteris de competència professional i experiència. En tot cas, haurà de reunir els requisits d'idoneïtat establits en la Llei 3/2015, de 30 de març, reguladora de l'exercici de l'alt càrrec de l'Administració General de l'Estat.

5. En cas d'absència, vacant o malaltia del titular de la delegació del Govern, serà suplert pel subdelegat del Govern que el delegat designe, i a falta d'això, pel de la província en què tinga la seu. En les comunitats autònomes uniprovincials en què no hi haja subdelegat la suplència correspondrà al secretari general.

Article 73. *Competències dels delegats del Govern en les comunitats autònomes.*

1. Els delegats del Govern en les comunitats autònomes són els titulars de les corresponents delegacions del Govern i tenen, en els termes establits en aquest capítol, les competències següents:

a) Direcció i coordinació de l'Administració General de l'Estat i els seus organismes públics:

1r. Impulsar, coordinar i supervisar, amb caràcter general, la seua activitat en el territori de la comunitat autònoma, i quan es tracte de serveis integrats, dirigir-la, directament o a través dels subdelegats del Govern, d'acord amb els objectius i, si és el cas, les instruccions dels òrgans superiors dels ministeris respectius.

2n. Nomenar els subdelegats del Govern en les províncies del seu àmbit d'actuació i, si és el cas, els directors insulars, i com a superior jeràrquic, dirigir i coordinar la seua activitat.

3r. Informar, amb caràcter preceptiu, les propostes de nomenament dels titulars d'òrgans territorials de l'Administració General de l'Estat i els organismes públics estatals d'àmbit autonòmic i provincial en la delegació del Govern.

b) Informació de l'acció del Govern i informació als ciutadans:

1r. Coordinar la informació sobre els programes i activitats del Govern i l'Administració General de l'Estat i els seus organismes públics en la comunitat autònoma.

2n. Promoure la col·laboració amb les restants administracions públiques en matèria d'informació al ciutadà.

3r. Rebre informació dels diferents ministeris dels plans i programes que hagen d'executar els seus respectius serveis territorials i organismes públics en el seu àmbit territorial.

4t. Elevar al Govern, amb caràcter anual, a través del titular del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, un informe sobre el funcionament dels serveis públics estatals en l'àmbit autonòmic.

c) Coordinació i col·laboració amb unes altres administracions públiques:

1r. Comunicar i rebre tota la informació que necessiten el Govern i l'òrgan de govern de la comunitat autònoma; realitzarà també aquestes funcions amb les entitats locals en el seu àmbit territorial, mitjançant els seus respectius presidents.

2n. Mantindre les necessàries relacions de coordinació i cooperació de l'Administració General de l'Estat i els seus organismes públics amb la de la comunitat autònoma i amb les corresponents entitats locals. Amb aquest fi, promourà la subscripció de convenis amb la comunitat autònoma i amb les entitats locals, en particular, en relació als programes de finançament estatal, i participarà en el seguiment de l'execució i el compliment d'aquests.

3r. Participar en les comissions mixtes de transferències i en les comissions bilaterals de cooperació, així com en altres òrgans de cooperació de naturalesa semblant quan es determine.

d) Control de legalitat:

1r. Resoldre els recursos en via administrativa interposats contra les resolucions i actes dictats pels òrgans de la delegació, amb un informe previ, en tot cas, del ministeri competent per raó de la matèria.

Les impugnacions de resolucions i actes del delegat del Govern susceptibles de recurs administratiu i que no posen fi a la via administrativa, seran resoltes pels òrgans corresponents del ministeri competent per raó de la matèria.

Les reclamacions per responsabilitat patrimonial de les administracions públiques seran tramitades pel ministeri competent per raó de la matèria i les resoldrà el titular d'aquest departament.

2n. Suspènre l'execució dels actes impugnats dictats pels òrgans de la delegació del Govern quan li corresponga resoldre el recurs, d'acord amb l'article 117.2 de la Llei del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, i proposar la suspensió en la resta de casos, així com respecte dels actes impugnats dictats pels serveis no integrats en la delegació del Govern.

3r. Vetllar pel compliment de les competències atribuïdes constitucionalment a l'Estat i per la correcta aplicació de la seua normativa, i promoure o interposar, segons corresponga, conflictes de jurisdicció, conflictes d'atribucions, recursos i la resta d'accions legalment procedents.

e) Polítiques públiques:

1r. Formular als ministeris competents en cada cas, les propostes que considere convenients sobre els objectius continguts en els plans i programes que hagen d'executar els serveis territorials i els dels organismes públics, i informar, regularment i periòdicament, els ministeris competents sobre la gestió dels seus serveis territorials.

2n. Proposar davant del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques les mesures necessàries per a evitar la duplicitat d'estructures administratives, tant en l'Administració General de l'Estat com amb unes altres administracions públiques, d'acord amb els principis d'eficàcia i eficiència.

3r. Proposar al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques mesures per a incloure en els plans de recursos humans de l'Administració General de l'Estat.

4t. Informar les mesures d'optimització de recursos humans i materials en el seu àmbit territorial, especialment les que afecten més d'un departament. En particular, correspon als delegats del Govern, en els termes establits en la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques, la coordinació de la utilització dels edificis d'ús administratiu per l'organització territorial de l'Administració General de l'Estat i dels organismes públics que en depenguen en el seu àmbit territorial, d'acord amb les directrius establides pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i la Direcció General del Patrimoni de l'Estat.

2. Així mateix, els delegats del Govern exerciran la potestat sancionadora, expropiatòria i qualsevol altra que els conferisquen les normes o que els siguen desconcentrades o delegades.

3. Correspon als delegats del Govern protegir el lliure exercici dels drets i llibertats i garantir la seguretat ciutadana, per mitjà dels subdelegats del Govern i de les forces i cossos de seguretat de l'Estat, la direcció de les quals correspondrà al delegat del Govern, que exercirà les competències de l'Estat en aquesta matèria sota la dependència funcional del Ministeri de l'Interior.

4. En relació amb els serveis territorials, els delegats del Govern, per a l'exercici de les competències recollides en aquest article, podran demanar dels titulars dels serveis esmentats tota la informació relativa a la seua activitat, les estructures organitzatives, els recursos humans, els inventaris de béns mobles i immobles o qualsevol altra matèria o assumpte que consideren oportú a fi de garantir una gestió coordinada i eficaç dels serveis estatals en el territori.

Secció 3a. Els subdelegats del Govern en les províncies

Article 74. Els subdelegats del Govern en les províncies.

En cada província i sota la immediata dependència del delegat del Govern en la respectiva comunitat autònoma, hi haurà un subdelegat del Govern, amb nivell de subdirector general, que serà nomenat per aquell per mitjà del procediment de lliure designació entre funcionaris de carrera de l'Estat, de les comunitats autònomes o de les entitats locals, que pertanyen a cossos o escales classificats com a subgrup A1.

En les comunitats autònomes uniprovincials en què no hi haja subdelegat, el delegat del Govern assumirà les competències que aquesta llei atribueix als subdelegats del Govern en les províncies.

Article 75. Competències dels subdelegats del Govern en les províncies.

Als subdelegats del Govern els correspon:

a) Exercir les funcions de comunicació, col·laboració i cooperació amb la respectiva comunitat autònoma i amb les entitats locals, i en particular, informar sobre la incidència en el territori dels programes de finançament estatal. En concret, els correspon:

1r. Mantindre les necessàries relacions de cooperació i coordinació de l'Administració General de l'Estat i els seus organismes públics amb la de la comunitat autònoma i amb les corresponents entitats locals en l'àmbit de la província.

2n. Comunicar i rebre tota la informació que necessiten el Govern i l'òrgan de govern de la comunitat autònoma; realitzarà també aquestes funcions amb les entitats locals en el seu àmbit territorial, per mitjà dels seus respectius presidents.

b) Protegir el lliure exercici dels drets i llibertats tot garantint la seguretat ciutadana, tot això dins de les competències estatals en la matèria. A aquest efecte, dirigirà les forces i cossos de seguretat de l'Estat en la província.

c) Dirigir i coordinar la protecció civil en l'àmbit de la província.

d) Dirigir, si és el cas, els serveis integrats de l'Administració General de l'Estat, d'acord amb les instruccions del delegat del Govern i dels ministeris corresponents; i impulsar, supervisar i inspeccionar els serveis no integrats.

e) Coordinar la utilització dels mitjans materials, i en particular, dels edificis administratius en l'àmbit territorial de la seua competència.

f) Exercir la potestat sancionadora i qualsevol altra que els conferisquen les normes o que els siga desconcentrada o delegada.

Secció 4a. L'estructura de les delegacions del Govern

Article 76. Estructura de les delegacions i subdelegacions del Govern.

1. L'estructura de les delegacions i subdelegacions del Govern es fixarà per mitjà d'un reial decret del Consell de Ministres a proposta del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, quant a la dependència orgànica de les delegacions del Govern, i comptaran, en tot cas, amb una secretaria general, dependent dels delegats o, si és el cas, dels subdelegats del Govern, com a òrgan de gestió dels serveis comuns, i de la qual dependran els diferents serveis que la integren, així com aquells altres serveis i unitats que es determinen en la relació de llocs de treball.

2. La integració de nous serveis territorials o la desintegració de serveis territorials ja integrats en les delegacions del Govern, es durà a terme mitjançant un reial decret de Consell de Ministres, a proposta del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, quant a la dependència orgànica de les delegacions del Govern, i del ministeri competent de l'àrea d'activitat.

Article 77. Assistència jurídica i control econòmic financer de les delegacions i subdelegacions del Govern.

L'assistència jurídica i les funcions d'intervenció i control econòmic financer en relació amb les delegacions i subdelegacions del Govern seran exercides per l'Advocacia de l'Estat i la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, respectivament, d'acord amb la seua normativa específica.

Secció 5a. Òrgans col·legiats

Article 78. La Comissió Interministerial de Coordinació de l'Administració Perifèrica de l'Estat.

1. La Comissió Interministerial de Coordinació de l'Administració Perifèrica de l'Estat és un òrgan col·legiat, adscrit al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

2. La Comissió Interministerial de Coordinació de l'Administració Perifèrica de l'Estat s'encarregarà de coordinar l'actuació de l'Administració perifèrica de l'Estat amb els diferents departaments ministerials.

3. Mitjançant un real decret es regularan les seues atribucions, la composició i el funcionament.

Article 79. Els òrgans col·legiats d'assistència al delegat i al subdelegat del Govern.

1. En cada una de les comunitats autònomes pluriprovincials hi haurà una comissió territorial d'assistència al delegat del Govern, amb les següents característiques:

a) Estarà presidida pel delegat del Govern a la comunitat autònoma i integrada pels subdelegats del Govern en les províncies compreses en el territori d'aquesta.

b) A les seues sessions hauran d'assistir els titulars dels òrgans i serveis territorials, tant integrats com no integrats, que el delegat del Govern considere oportú.

c) Aquesta comissió tindrà, en tot cas, les funcions següents:

1r. Coordinar, de manera homogènia, les actuacions que s'hagen d'executar en l'àmbit de la comunitat autònoma, per a assegurar el compliment dels objectius generals fixats pel Govern als serveis territorials.

2n. Homogeneïtzar el desenvolupament de les polítiques públiques en el seu àmbit territorial, mitjançant l'establiment de criteris comuns d'actuació que hauran de ser compatibles amb les instruccions i els objectius dels respectius departaments ministerials.

3r. Assessorar el delegat del Govern en la comunitat autònoma en l'elaboració de les propostes de simplificació administrativa i racionalització en la utilització dels recursos.

4t. Qualsevol altres que, a judici del delegat del Govern en la comunitat autònoma, siguen adequades perquè la comissió territorial complisca la finalitat de suport i assessorament en l'exercici de les competències que aquesta llei li assigna.

2. En les comunitats autònomes uniprovincials hi haurà una comissió d'assistència al delegat del Govern, presidida per ell mateix i integrada pel secretari general i els titulars dels òrgans i serveis territorials, tant integrats com no integrats, que el delegat del Govern considere oportú, amb les funcions assenyalades en l'apartat anterior.

3. En cada subdelegació del Govern hi haurà una comissió d'assistència al subdelegat del Govern presidida per ell mateix i integrada pel secretari general i els titulars dels òrgans i serveis territorials, tant integrats com no integrats, que el subdelegat del Govern considere oportú, amb les funcions assenyalades en l'apartat primer, referides a l'àmbit provincial.

CAPÍTOL IV

De l'Administració General de l'Estat en l'exterior

Article 80. *El Servei Exterior de l'Estat.*

El Servei Exterior de l'Estat es regeix, quant a la composició, organització, funcions, integració i personal, pel que disposen la Llei 2/2014, de 25 de març, de l'Acció i del Servei Exterior de l'Estat, i la seua normativa de desplegament, i, supletòriament, pel que disposa aquesta llei.

TÍTOL II

Organització i funcionament del sector públic institucional

CAPÍTOL I

Del sector públic institucional

Article 81. *Principis generals d'actuació.*

1. Les entitats que integren el sector públic institucional estan sotmeses, en la seua actuació, als principis de legalitat, eficiència, estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, així com al principi de transparència en la gestió. En particular, se subjectaran, en matèria de personal, incloent-hi el laboral, a les limitacions previstes en la normativa pressupostària i en les previsions anuals dels pressupostos generals.

2. Totes les administracions públiques hauran d'establir un sistema de supervisió contínua de les seues entitats dependents, amb l'objecte de comprovar la subsistència dels motius que en van justificar la creació i la sostenibilitat financera, i que haurà d'incloure la formulació expressa de propostes de manteniment, transformació o extinció.

3. Els organismes i entitats vinculats a l'Administració autonòmica i a la local, o que en depenguen, es regiran per les disposicions bàsiques d'aquesta llei que els siguen aplicables, i en particular, pel que disposen els capítols I i IV i els articles 129 i 134, així com per la normativa pròpia de l'administració a què s'adscriuen.

Article 82. *L'Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local.*

1. L'Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local es configura com un registre públic administratiu que garanteix la informació pública i l'ordenació de totes les entitats que integren el sector públic institucional, siga quina siga la seua naturalesa jurídica.

La integració i gestió de l'Inventari i la publicació dependran de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, i la captació i el tractament de la informació enviada per les comunitats autònomes i les entitats locals per a la formació i el manteniment de l'inventari dependran de la Secretaria General de Coordinació Autonòmica i Local.

2. L'Inventari d'Entitats del Sector Públic contindrà, almenys, informació actualitzada sobre la naturalesa jurídica; finalitat; fonts de finançament; estructura de domini, si és el cas; condició de mitjà propi; règims de comptabilitat, pressupostari i de control, així com la classificació en termes de comptabilitat nacional, de cada una de les entitats que integren el sector públic institucional.

3. Almenys, la creació, transformació, fusió o extinció de qualsevol entitat integrant del sector públic institucional, siga quina siga la seua naturalesa jurídica, seran inscrites en l'Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local.

Article 83. *Inscripció en l'Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local.*

1. El titular del màxim òrgan de direcció de l'entitat notificarà, mitjançant la intervenció general de l'administració corresponent, la informació necessària per a la inscripció

definitiva en l'Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local, en els termes previstos reglamentàriament, dels actes relatius a la creació, transformació, fusió o extinció d'aquell, en el termini de trenta dies hàbils a comptar de la inscripció de l'acte. En l'esmentada notificació s'adjuntarà la documentació justificativa que determina aquesta circumstància.

2. La inscripció definitiva de la creació de qualsevol entitat integrant del sector públic institucional en l'Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local es realitzarà de conformitat amb les regles següents:

a) El titular del màxim òrgan de direcció de l'entitat, mitjançant la intervenció general de l'administració corresponent, notificarà electrònicament, perquè siga inscrit, a l'Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local, la norma o l'acte jurídic de creació en el termini de trenta dies hàbils des de l'entrada en vigor de la norma o de l'acte, segons corresponga. A la notificació s'adjuntarà la còpia de la norma o l'enllaç a la publicació electrònica del butlletí oficial en què es va publicar, o una còpia de l'acte jurídic de creació, així com la resta de documentació justificativa que siga procedent, com ara els estatuts o el pla d'actuació.

b) La inscripció en l'Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local s'efectuarà dins del termini de quinze dies hàbils següents a la recepció de la sol·licitud d'inscripció.

c) Per a l'assignació del número d'identificació fiscal definitiu i de la lletra identificativa que corresponga a l'entitat, d'acord amb la seua naturalesa jurídica, per part de l'Administració tributària serà necessària l'aportació del certificat de la inscripció de l'entitat en l'Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local.

CAPÍTOL II

Organització i funcionament del sector públic institucional estatal

Article 84. *Composició i classificació del sector públic institucional estatal.*

1. Integren el sector públic institucional estatal les entitats següents:

a) Els organismes públics vinculats a l'Administració General de l'Estat o que en depenguen, els quals es classifiquen en:

- 1r. Organismes autònoms.
  - 2n. Entitats públiques empresarials.
- b) Les autoritats administratives independents.
  - c) Les societats mercantils estatals.
  - d) Els consorcis.
  - e) Les fundacions del sector públic.
  - f) Els fons sense personalitat jurídica.
  - g) Les universitats públiques no transferides.

2. L'Administració General de l'Estat o l'entitat integrant del sector públic institucional estatal no podrà, per si mateixa ni en col·laboració amb altres entitats públiques o privades, crear ni exercir el control efectiu, directament ni indirectament, sobre cap altre tipus d'entitat diferent de les enumerades en aquest article, amb independència de la seua naturalesa i règim jurídic.

El que disposa aquest apartat no serà aplicable a la participació de l'Estat en organismes internacionals o entitats d'àmbit supranacional, ni a la participació en els organismes de normalització i acreditació nacionals.

3. Les universitats públiques no transferides es regiran pel que disposa la Llei 47/2003, de 26 de novembre, que els siga aplicable, i pel que disposa aquesta llei en allò que no siga previst per la seua normativa específica.

Article 85. *Control d'eficàcia i supervisió contínua.*

1. Les entitats integrants del sector públic institucional estatal estaran sotmeses al control d'eficàcia i supervisió contínua, sense perjudici del que estableix l'article 110.

Per a això, totes les entitats integrants del sector públic institucional estatal disposaran, en el moment de ser creades, d'un pla d'actuació que contindrà les línies estratègiques entorn de les quals es realitzarà l'activitat de l'entitat, que es revisaran cada tres anys, i que es completarà amb plans anuals que desenvoluparan el de creació per a l'exercici següent.

2. El control d'eficàcia serà exercit pel departament a què estiguen adscrits, mitjançant les inspeccions de serveis, i tindrà per objecte avaluar el compliment dels objectius propis de l'activitat específica de l'entitat i l'adequada utilització dels recursos, d'acord amb el que estableix el seu pla d'actuació i les seues actualitzacions anuals, sense perjudici del control que, d'acord amb la Llei 47/2003, de 26 de novembre, exercisca la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

3. Totes les entitats integrants del sector públic institucional estatal estan subjectes, des del moment en què són creades i fins que s'extingisquen, a la supervisió contínua del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, mitjançant la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, que vigilarà la concurrència dels requisits que preveu aquesta llei. En particular, verificarà, almenys, els aspectes següents:

- a) La subsistència de les circumstàncies que van justificar-ne la creació.
- b) La seua sostenibilitat financera.
- c) La concurrència de la causa de dissolució prevista en aquesta llei referida a l'incompliment dels fins que van justificar-ne la creació, o que el fet de subsistir no siga el mitjà més idoni per a aconseguir-los.

Les actuacions de planificació, execució i avaluació corresponents a la supervisió contínua es determinaran reglamentàriament.

4. Les actuacions de control d'eficàcia i supervisió contínua prendran en consideració:
- a) La informació economicofinancera disponible.
  - b) El subministrament d'informació per part dels organismes públics i entitats sotmeses al sistema de control d'eficàcia i supervisió contínua.
  - c) Les propostes de les inspeccions dels serveis dels departaments ministerials.

Els resultats de l'avaluació efectuada tant pel ministeri d'adscripció com pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques es plasmaran en un informe subjecte a procediment contradictori, que, segons les conclusions que s'hagen obtingut, podrà contindre recomanacions de millora o una proposta de transformació o de supressió de l'organisme públic o entitat.

Article 86. *Mitjà propi i servei tècnic.*

1. Les entitats integrants del sector públic institucional podran ser considerades mitjans propis i serveis tècnics dels poders adjudicadors i de la resta d'ens i societats que no tinguen la consideració de poder adjudicador, quan complisquen les condicions i els requisits establits en el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre.

2. Tindran la consideració de mitjà propi i servei tècnic quan s'acredite que, a més de disposar de mitjans suficients i idonis per a realitzar prestacions en el sector d'activitat que es corresponga amb el seu objecte social, d'acord amb la seua norma o acord de creació, es dona alguna de les circumstàncies següents:

- a) Siga una opció més eficient que la contractació pública i siga sostenible i eficaç, aplicant criteris de rendibilitat econòmica.
- b) Siga necessària per raons de seguretat pública o d'urgència en la necessitat de disposar dels béns o serveis subministrats pel mitjà propi o servei tècnic.

La comprovació de la concurrència dels requisits mencionats formarà part del control d'eficàcia dels mitjans propis i serveis tècnics.

En la denominació de les entitats integrants del sector públic institucional que tinguen la condició de mitjà propi haurà de figurar necessàriament la indicació «mitjà propi» o la seua abreviatura «m. p.».

3. A la proposta de declaració de mitjà propi i servei tècnic s'haurà d'adjuntar una memòria justificativa que acredite el que disposa l'apartat anterior, i haurà de ser informada per la Intervenció General de l'Administració de l'Estat que declararà el mitjà propi i servei tècnic.

Article 87. *Transformacions de les entitats integrants del sector públic institucional estatal.*

1. Qualsevol organisme autònom, entitat pública empresarial, societat mercantil estatal o fundació del sector públic institucional estatal es podrà transformar i adoptar la naturalesa jurídica de qualsevol de les entitats esmentades.

2. La transformació tindrà lloc, conservant la seua personalitat jurídica, per cessió i integració global, en unitat d'acte, de tot l'actiu i el passiu de l'entitat transformada amb successió universal de drets i obligacions.

La transformació no alterarà les condicions financeres de les obligacions assumides ni podrà ser entesa com a causa de resolució de les relacions jurídiques.

3. La transformació es durà a terme mitjançant un reial decret, encara que supose la modificació de la llei de creació.

4. Quan un organisme autònom o entitat pública empresarial es transforme en una entitat pública empresarial, societat mercantil estatal o fundació del sector públic, el reial decret per mitjà del qual es duga a terme la transformació haurà d'anar acompanyat de la documentació següent:

a) Una memòria que incloga:

1r. Una justificació de la transformació per no poder assumir les seues funcions si manté la seua naturalesa jurídica originària.

2n. Una anàlisi d'eficiència que inclourà una previsió de l'estalvi que generarà la transformació, i l'acreditació d'inexistència de duplicitats amb les funcions que ja exercisca un altre òrgan, organisme públic o entitat preexistent.

3r. Una anàlisi de la situació en què quedarà el personal, indicant si, si és el cas, part d'aquest s'integrarà en l'Administració General de l'Estat o en l'entitat pública empresarial, societat mercantil estatal o fundació que resulte de la transformació.

b) Un informe preceptiu de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat en què es valorarà el compliment del que preveu aquest article.

5. L'aprovació del reial decret de transformació comportarà:

a) L'adaptació de l'organització dels mitjans personals, materials i econòmics que siga necessària pel canvi de naturalesa jurídica.

b) La possibilitat d'integrar el personal en l'entitat transformada o en l'Administració General de l'Estat. Si és el cas, aquesta integració es durà a terme d'acord amb els procediments de mobilitat establits en la legislació de funció pública o en la legislació laboral que siga aplicable.

Els diversos tipus de personal de l'entitat transformada tindran els mateixos drets i obligacions que els corresponguen d'acord amb la normativa que els siga aplicable.

L'adaptació, si és el cas, de personal que comporte la transformació no suposarà, per si mateixa, l'atribució de la condició de funcionari públic al personal laboral que prestava serveis en l'entitat transformada.

La integració de qui fins a aquest moment exercia funcions reservades a funcionaris públics sense ser-ho, es podrà realitzar amb la condició de «per a extingir», i caldrà valorar

prèviament les característiques dels llocs afectats i les necessitats de l'entitat en què s'integren.

De l'execució de les mesures de transformació no es podrà derivar un increment de la massa salarial preexistent en l'entitat transformada.

CAPÍTOL III

Dels organismes públics estatals

Secció 1a. Disposicions generals

Article 88. *Definició i activitats pròpies.*

Són organismes públics dependents de l'Administració General de l'Estat o vinculats a aquesta, bé directament, bé mitjançant un altre organisme públic, els creats per a la realització d'activitats administratives, siguen de foment, de prestació o de gestió de serveis públics o de producció de béns d'interès públic susceptibles de contraprestació; d'activitats de contingut econòmic reservades a les administracions públiques, així com per a la supervisió o la regulació de sectors econòmics, i les característiques dels quals justifiquen la seua organització en règim de descentralització funcional o d'independència.

Article 89. *Personalitat jurídica i potestats.*

1. Els organismes públics tenen personalitat jurídica pública diferenciada, patrimoni i tresoreria propis, així com autonomia de gestió, en els termes que preveu aquesta llei.

2. Dins de la seua esfera de competència, els corresponen les potestats administratives necessàries per al compliment dels seus fins, en els termes que prevegen els seus estatuts, excepte la potestat expropiatòria.

Els estatuts podran atribuir als organismes públics la potestat d'ordenar aspectes secundaris del funcionament per a complir els fins i el servei encarregats, en el marc i amb l'abast establert per les disposicions que fixen el règim jurídic bàsic del servei esmentat.

Els actes i les resolucions dictats pels organismes públics en l'exercici de potestats administratives són susceptibles dels recursos administratius previstos en la Llei del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

Article 90. *Estructura organitzativa en el sector públic estatal.*

1. Els organismes públics s'estructuren en els òrgans de govern i executius que es determinen en el seu respectiu estatut.

Els màxims òrgans de govern són el president i el consell rector. L'estatut pot, no obstant això, preveure altres òrgans de govern amb atribucions distintes.

La direcció de l'organisme públic ha d'establir un model de control orientat a aconseguir una seguretat raonable en el compliment dels seus objectius.

2. Correspon al ministre d'Hisenda i Administracions Públiques la classificació de les entitats, d'acord amb la seua naturalesa i els criteris previstos en el Reial Decret 451/2012, de 5 de març, pel qual es regula el règim retributiu dels màxims responsables i directius en el sector públic empresarial i altres entitats. A aquest efecte, les entitats seran classificades en tres grups. Aquesta classificació determinarà el nivell en què l'entitat se situa quant a:

- a) Nombre màxim de membres dels òrgans de govern.
- b) Estructura organitzativa, amb fixació del nombre mínim i màxim de directius, així com la quantia màxima de la retribució total, amb determinació del percentatge màxim del complement de lloc i variable.

Article 91. *Creació d'organismes públics estatals.*

1. La creació dels organismes públics s'efectuarà per mitjà d'una llei.

2. La llei de creació establirà:

- a) El tipus d'organisme públic que cree, amb indicació dels seus fins generals, així com el departament de dependència o de vinculació.
- b) Si és el cas, els recursos econòmics, així com les peculiaritats del seu règim de personal, de contractació, patrimonial, fiscal i qualssevol altres que, per la seua naturalesa, exigisquen norma amb rang de llei.

3. L'avantprojecte de llei de creació de l'organisme públic que s'eleva al Consell de Ministres haurà d'anar acompanyat d'una proposta d'estatuts i d'un pla inicial d'actuació, junt amb l'informe preceptiu favorable del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques que valorarà el compliment del que preveu aquest article.

Article 92. *Contingut i efectes del pla d'actuació.*

1. El pla inicial d'actuació contindrà, almenys:

- a) Les raons que justifiquen la creació d'un nou organisme públic, per no poder assumir aquestes funcions un altre ja existent, així com la constatació que la creació no suposa duplicitat amb l'activitat que exercisca cap altre òrgan o entitat preexistent.
- b) La forma jurídica proposada i una anàlisi que justifique que la triada és més eficient davant d'unes altres alternatives d'organització que s'hagen descartat.
- c) La fonamentació de l'estructura organitzativa triada, amb determinació dels òrgans directius i la previsió sobre els recursos humans necessaris perquè funcione.
- d) L'avantprojecte del pressupost corresponent al primer exercici junt amb un estudi economicofinancer que acredite la suficiència de la dotació econòmica prevista inicialment per al començament de la seua activitat i la sostenibilitat futura de l'organisme, tenint en compte les fonts futures de finançament de les despeses i les inversions, així com la incidència que tindrà sobre els pressupostos generals de l'Estat.
- e) Els objectius de l'organisme, justificant la seua suficiència o idoneïtat, els indicadors per a mesurar-los i la programació plurianual de caràcter estratègic per a aconseguir-los; especificant els mitjans econòmics i personals que dedicarà; concretant en aquest últim cas la forma de provisió dels llocs de treball, la procedència, el cost, les retribucions i indemnitzacions, així com l'àmbit temporal en què es preveu realitzar l'activitat de l'organisme. Així mateix, s'hi inclouran les conseqüències associades al grau de compliment dels objectius establits, i en particular, la seua vinculació amb l'avaluació de la gestió del personal directiu en el cas d'incompliment. A aquest efecte, el repartiment del complement de productivitat o concepte equivalent es realitzarà tenint en compte el grau de compliment dels objectius establits en el pla de creació i en els anuals.

2. Els organismes públics hauran d'acomodar la seua actuació al que preveu el seu pla inicial d'actuació. Aquest s'actualitzarà anualment per mitjà de l'elaboració del corresponent pla que permeta desenvolupar per a l'exercici següent les previsions del pla de creació. El pla anual d'actuació haurà de ser aprovat en l'últim trimestre de l'any natural pel departament de què depenga o al qual estiga vinculat l'organisme, i haurà de ser coherent amb el programa d'actuació plurianual previst en la normativa pressupostària. El pla d'actuació incorporarà, cada tres anys, una revisió de la programació estratègica de l'organisme.

La falta d'aprovació del pla anual d'actuació dins del termini fixat per causa imputable a l'organisme, i fins que s'esmene l'omissió, comportarà la paralització de les transferències que s'hagen de realitzar a favor de l'organisme amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat, llevat que el Consell de Ministres adopte una altra decisió.

3. El pla d'actuació i els anuals, així com les modificacions d'aquests, es faran públics en la pàgina web de l'organisme públic a què corresponga.

Article 93. *Contingut dels estatuts.*

1. Els estatuts regularan, almenys, els punts següents:
  - a) Les funcions i competències de l'organisme, amb indicació de les potestats administratives que pugua exercir.
  - b) La determinació de la seua estructura organitzativa, amb expressió de la composició, funcions, competències i rang administratiu que corresponga a cada òrgan. Així mateix, s'especificaran aquells dels seus actes i resolucions que esgoten la via administrativa.
  - c) El patrimoni que se'ls assigne i els recursos econòmics que hagen de finançar-los.
  - d) El règim relatiu a recursos humans, patrimoni, pressupost i contractació.
  - e) La facultat de participació en societats mercantils quan això siga imprescindible per a la consecució dels fins assignats.
2. Els estatuts dels organismes públics s'aprovaran per mitjà d'un reial decret del Consell de Ministres a proposta conjunta del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i del ministeri a què l'organisme estiga vinculat o del qual depenga.
3. Els estatuts hauran de ser aprovats i publicats abans de l'entrada en funcionament efectiu de l'organisme públic.

Article 94. *Fusió d'organismes públics estatals.*

1. Els organismes públics estatals de la mateixa naturalesa jurídica es podran fusionar bé per mitjà de l'extinció i integració en un nou organisme públic, bé per mitjà de l'extinció per ser absorbit per un altre organisme públic ja existent.

2. La fusió es durà a terme per mitjà d'una norma reglamentària, encara que supose una modificació de la llei de creació. Quan la norma reglamentària cree un nou organisme públic resultant de la fusió, haurà de complir el que preveu l'article 91.2 sobre requisits de creació d'organismes públics.

3. A la norma reglamentària de fusió s'adjuntarà un pla de redimensionament per a l'adequació de les estructures organitzatives, immobiliàries, de personal i de recursos resultants de la nova situació, i en el qual ha de quedar acreditat l'estalvi que generarà la fusió.

Si algun dels organismes públics està en situació de desequilibri financer, es podrà preveure, com a part del pla de redimensionament, que les obligacions, béns i drets patrimonials que es consideren liquidables i derivats de l'activitat que va ocasionar el desequilibri, s'integren en un fons, sense personalitat jurídica i amb comptabilitat separada, adscrit al nou organisme públic o a l'absorbent, segons corresponga.

L'activitat o activitats que van ocasionar el desequilibri deixaran de prestar-se després de la fusió, llevat que se'n preveja la realització futura de forma sostenible després de la fusió.

El pla de redimensionament, amb un informe previ preceptiu de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, haurà de ser aprovat per cada un dels organismes públics fusionats si s'integren en un de nou, o per l'organisme públic absorbent, segons corresponga al tipus de fusió.

4. L'aprovació de la norma de fusió comportarà:
  - a) La integració de les organitzacions dels organismes públics fusionats, incloent-hi els mitjans personals, materials i econòmics, en els termes que preveu el pla de redimensionament.
  - b) El personal dels organismes públics extingits es podrà integrar bé en l'Administració General de l'Estat, bé en el nou organisme públic que resulte de la fusió, bé en l'organisme públic absorbent, segons siga procedent, d'acord amb el que preveu la norma reglamentària de fusió i de conformitat amb els procediments de mobilitat establits en la legislació de funció pública o en la legislació laboral que hi siga aplicable.

Els distints tipus de personal dels organismes públics fusionats tindran els drets i les obligacions que els corresponguen d'acord amb la normativa que els siga aplicable.

La integració de qui fins a aquest moment van exercir funcions reservades a funcionaris públics sense ser-ho, es podrà realitzar amb la condició de «per a extingir», i caldrà valorar prèviament les característiques dels llocs afectats i les necessitats dels organismes on s'integren.

Aquesta integració de personal no suposarà, en cap cas, l'atribució de la condició de funcionari públic al personal laboral que prestava serveis en els organismes públics fusionats.

De l'execució de les mesures de fusió no se'n podrà derivar cap increment de la massa salarial en els organismes públics afectats.

c) La cessió i integració global, en unitat d'acte, de tot l'actiu i el passiu dels organismes públics extingits en el nou organisme públic resultant de la fusió o en l'organisme públic absorbent, segons siga procedent, que el succeirà universalment en tots els seus drets i obligacions.

La fusió no alterarà les condicions financeres de les obligacions assumides ni podrà ser entesa com a causa de resolució de les relacions jurídiques.

d) Si s'ha previst en el pla de redimensionament, les obligacions, béns i drets patrimonials que es consideren liquidables s'integraran en un fons, sense personalitat jurídica i amb comptabilitat separada, adscrit al nou organisme públic resultant de la fusió o a l'organisme públic absorbent, segons siga procedent, que designarà un liquidador a qui correspondrà la liquidació d'aquest fons. Aquesta liquidació s'efectuarà de conformitat amb el que preveu l'article 97.

La liquidació s'haurà de dur a terme durant els dos anys següents a l'aprovació de la norma reglamentària de fusió, llevat que el Consell de Ministres n'acorde una pròrroga, sense perjudici dels possibles drets que puguen correspondre als creditors. L'aprovació de les normes a què s'haurà d'ajustar la comptabilitat del fons correspondrà al ministre d'Hisenda i Administracions Públiques a proposta de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

Article 95. *Gestió compartida de serveis comuns.*

1. La norma de creació dels organismes públics del sector públic estatal inclourà la gestió compartida d'alguns o de tots els serveis comuns, llevat que la decisió de no compartir-los es justifique, en la memòria que acompanye la norma de creació, en termes d'eficiència, d'acord amb l'article 7 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera, en raons de seguretat nacional o quan l'organització i gestió compartida afecte serveis que s'hagen de prestar de manera autònoma en atenció a la independència de l'organisme.

L'organització i gestió d'alguns o de tots els serveis comuns serà coordinada pel ministeri d'adscripció, pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques o per un organisme públic vinculat a aquest o que en depenga.

2. Es consideren serveis comuns dels organismes públics, almenys, els següents:

- a) gestió de béns immobles.
- b) sistemes d'informació i comunicació.
- c) assistència jurídica.
- d) comptabilitat i gestió financeres.
- e) publicacions.
- f) contractació pública.

Article 96. *Dissolució d'organismes públics estatals.*

1. Els organismes públics estatals s'hauran de dissoldre:

- a) Pel transcurs del temps d'existència assenyalat en la llei de creació.

b) Perquè la totalitat dels seus fins i objectius siguen assumits pels serveis de l'Administració General de l'Estat.

c) Perquè els seus fins hagen sigut totalment complits, de manera que no es justifique la pervivència de l'organisme públic, i així s'haja posat de manifest en el control d'eficàcia.

d) Quan del seguiment del pla d'actuació resulte l'incompliment dels fins que van justificar la creació de l'organisme o que la subsistència d'aquest no és el mitjà més idoni per a aconseguir-los i així es concloga en el control d'eficàcia o de supervisió contínua.

e) Per trobar-se en situació de desequilibri financer durant dos exercicis pressupostaris consecutius.

Aquesta situació de desequilibri financer es referirà, per als ens que tinguen la consideració d'administració pública als efectes del Sistema Europeu de Comptes, a la seua necessitat de finançament en termes del Sistema Europeu de Comptes, mentre que per als altres ens s'entendrà com la situació de desequilibri financer manifestada en l'existència de resultats bruts negatius d'explotació en dos exercicis comptables consecutius.

f) Per qualsevol altra causa establida en els estatuts.

g) Quan així ho acorde el Consell de Ministres seguint el procediment determinat a aquest efecte en l'acte jurídic que acorde la dissolució de l'organisme públic.

2. Quan un organisme públic incórrega en alguna de les causes de dissolució previstes en les lletres a), b), c), d) o f) de l'apartat anterior, el titular del màxim òrgan de direcció de l'organisme ho comunicarà al titular del departament d'adscripció en el termini de dos mesos des que hi concórrega la causa de dissolució. Una vegada transcorregut aquest termini sense que s'haja produït la comunicació i hi concórrega la causa de dissolució, l'organisme públic quedarà automàticament dissolt i no podrà realitzar cap acte jurídic, excepte els estrictament necessaris per a garantir l'eficàcia de la seua liquidació i extinció.

En el termini de dos mesos des de la recepció de la comunicació a què es refereix el paràgraf anterior, el Consell de Ministres adoptarà el corresponent acord de dissolució, en el qual designarà l'òrgan administratiu o l'entitat del sector públic institucional estatal que assumirà les funcions de liquidador, i es comunicarà a l'Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local perquè el publique. Quan haja transcorregut aquest termini sense que l'acord de dissolució haja sigut publicat, l'organisme públic quedarà automàticament dissolt i no podrà realitzar cap acte jurídic, excepte els estrictament necessaris per a garantir l'eficàcia de la seua liquidació i extinció.

3. Quan un organisme públic incórrega en la causa de dissolució prevista en la lletra e) de l'apartat 1, el titular del màxim òrgan de direcció de l'organisme disposarà del termini de dos mesos, a comptar de la concurrència de la causa esmentada, per a comunicar-ho a l'Administració General de l'Estat.

En el termini de dos mesos a comptar de la comunicació a què es refereix el paràgraf anterior, l'organisme públic, amb un informe previ de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, haurà d'aprovar un pla de correcció del desequilibri. Com a part del pla de correcció mencionat, l'Administració General de l'Estat podrà realitzar aportacions patrimonials en l'exercici pressupostari immediat anterior.

El pla de correcció s'aplicarà en l'exercici pressupostari en què s'aprove i en el següent. Si transcorren aquests dos exercicis sense que s'haja corregit el desequilibri, el titular del màxim òrgan de direcció de l'organisme ho comunicarà al titular del departament d'adscripció en els cinc dies naturals següents a la finalització del termini mencionat. Una vegada rebuda la comunicació, s'aplicarà el que preveu l'apartat 2, llevat que el Consell de Ministres, a proposta del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, decidisca prorrogar la duració del pla de correcció. Si transcorre l'esmentat termini de cinc dies sense que s'haja produït la comunicació mencionada, l'organisme públic quedarà automàticament dissolt i no podrà realitzar cap acte jurídic, excepte els estrictament necessaris per a garantir l'eficàcia de la seua liquidació i extinció.

Article 97. *Liquidació i extinció d'organismes públics estatals.*

1. Si es publica l'acord de dissolució a què es refereix l'article anterior o si transcorren els terminis que s'hi estableixen sense que aquest haja sigut publicat, es considerarà automàticament iniciada la liquidació.

2. La liquidació tindrà lloc per la cessió i integració global, en unitat d'acte, de tot l'actiu i el passiu de l'organisme públic en l'Administració General de l'Estat, que el succeirà universalment en tots els seus drets i obligacions. L'òrgan o entitat designat com a liquidador determinarà, en cada cas, l'òrgan o entitat concret de l'Administració General de l'Estat en què s'integraran els elements que formen part de l'actiu i del passiu de l'organisme públic liquidat.

La responsabilitat que corresponga a l'empleat públic com a membre de l'entitat o òrgan liquidador serà directament assumida per l'entitat que el va designar o per l'Administració General de l'Estat. L'Administració General de l'Estat podrà exigir d'ofici a l'empleat públic que va designar a aquest efecte, la responsabilitat en què haja incorregut pels danys i perjudicis causats en els seus béns o drets quan hi haja concorregut dol, culpa o negligència greus, d'acord amb el que preveuen les lleis administratives en matèria de responsabilitat patrimonial.

3. L'Administració General de l'Estat quedarà subrogada automàticament en totes les relacions jurídiques que haja tingut l'organisme públic amb els seus creditors, tant de caràcter principal com accessòries, en la data d'adopció de l'acord de dissolució o, a falta d'això, en la data en què concórrega la causa de dissolució, incloent-hi els actius i passius sobrevinguts. Aquesta subrogació no alterarà les condicions financeres de les obligacions assumides ni podrà ser entesa com a causa de resolució de les relacions jurídiques.

4. Una vegada formalitzada la liquidació de l'organisme públic, se'n produirà l'extinció automàtica.

Secció 2a. Organismes autònoms estatals

Article 98. *Definició.*

1. Els organismes autònoms són entitats de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia, tresoreria i patrimoni propis i autonomia en la seua gestió, que exerceixen activitats pròpies de l'Administració pública, tant de foment, prestacionals, de gestió de serveis públics o de producció de béns d'interès públic, susceptibles de contraprestació, en qualitat d'organitzacions instrumentals diferenciades i dependents d'aquesta.

2. Els organismes autònoms depenen de l'Administració General de l'Estat, a la qual correspon la seua direcció estratègica, l'avaluació dels resultats de la seua activitat i el control d'eficàcia.

3. Amb independència de quina siga la seua denominació, quan un organisme públic tinga la naturalesa jurídica d'organisme autònom haurà de figurar en la seua denominació la indicació «organisme autònom» o l'abreviatura «o. a.».

Article 99. *Règim jurídic.*

Els organismes autònoms es regiran pel que disposen aquesta llei; la seua llei de creació; els seus estatuts; la Llei de Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques; el Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre; la Llei 33/2003, de 3 de novembre, i la resta de les normes de dret administratiu general i especial que hi siguen aplicables. En defecte d'una norma administrativa, s'hi aplicarà el dret comú.

Article 100. *Règim jurídic del personal i de contractació.*

1. El personal al servei dels organismes autònoms serà funcionari o laboral, i es regirà pel que preveuen la Llei 7/2007, de 12 d'abril, la resta de normativa reguladora dels funcionaris públics i la normativa laboral.

El nomenament dels titulars dels òrgans dels organismes autònoms es regirà per les normes aplicables a l'Administració General de l'Estat.

El titular del màxim òrgan de direcció de l'organisme tindrà atribuïdes, en matèria de gestió de recursos humans, les facultats que li assigne la legislació específica.

L'organisme autònom està obligat a aplicar les instruccions sobre recursos humans dictades pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i a comunicar a aquest departament els acords o resolucions que adopte en aplicació del règim específic de personal establert en la seua llei de creació o en els seus estatuts.

2. La contractació dels organismes autònoms s'ajustarà al que disposa la legislació sobre contractació del sector públic. El titular del màxim òrgan de direcció de l'organisme autònom serà l'òrgan de contractació.

Article 101. Règim economicofinancer i patrimonial.

1. Els organismes autònoms tindran, per al compliment dels seus fins, un patrimoni propi, diferent del de l'Administració pública, integrat pel conjunt de béns i drets de què siguin titulars.

La gestió i administració dels seus béns i drets propis, així com d'aquells del patrimoni de l'Administració que els siguin adscrits per al compliment dels seus fins, serà exercida d'acord amb allò que s'ha establert per als organismes autònoms en la Llei 33/2003, de 3 de novembre.

2. Els recursos econòmics dels organismes autònoms podran provindre de les fonts següents:

- a) Els béns i valors que constitueixen el seu patrimoni.
- b) Els productes i les rendes del patrimoni esmentat.
- c) Les consignacions específiques que tinguen assignades en els pressupostos generals de l'Estat.
- d) Les transferències corrents o de capital que procedisquen de l'Administració o d'entitats públiques.
- e) Les donacions, llegats, patrocinis i altres aportacions d'entitats privades i de particulars.
- f) Qualsevol altre recurs que estiguen autoritzats a percebre, segons les disposicions per les quals es registren, o que els puguen ser atribuïts.

Article 102. Règim pressupostari, de comptabilitat i de control economicofinancer.

Els organismes autònoms aplicaran el règim pressupostari, economicofinancer, de comptabilitat i de control establert per la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

Secció 3a. Les entitats públiques empresarials d'àmbit estatal

Article 103. Definició.

1. Les entitats públiques empresarials són entitats de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia, patrimoni propi i autonomia en la gestió, que es financen majoritàriament amb ingressos de mercat i que, junt amb l'exercici de potestats administratives, exerceixen activitats prestacionals, de gestió de serveis o de producció de béns d'interés públic, susceptibles de contraprestació.

2. Les entitats públiques empresarials depenen de l'Administració General de l'Estat o d'un organisme autònom vinculat a aquesta o que en depén, a la qual correspon la direcció estratègica, l'avaluació dels resultats de la seua activitat i el control d'eficàcia.

3. Amb independència de quina siga la seua denominació, quan un organisme públic tinga naturalesa jurídica d'entitat pública empresarial haurà de figurar en la seua denominació la indicació «entitat pública empresarial» o l'abreviatura «e. p. e.».

Article 104. Règim jurídic.

Les entitats públiques empresarials es regeixen pel dret privat, excepte en la formació de la voluntat dels seus òrgans, en l'exercici de les potestats administratives que tinguen atribuïdes i en els aspectes específicament regulats per a aquelles en aquesta llei; en la seua llei de creació; els seus estatuts; en la Llei de Procediment Administratiu Comú; en el Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre; en la Llei 33/2003, de 3 de novembre, i en la resta de normes de dret administratiu general i especial que li siguen aplicables.

Article 105. Exercici de potestats administratives.

1. Les potestats administratives atribuïdes a les entitats públiques empresarials només poden ser exercides pels òrgans d'aquestes a què els estatuts assigne expressament aquesta facultat.

2. No obstant això, als efectes d'aquesta llei, els òrgans de les entitats públiques empresarials no són assimilables, quant al seu rang administratiu, al dels òrgans de l'Administració General de l'Estat, llevat de les excepcions que per a determinats casos es fixen, en cada cas, en els seus estatuts.

Article 106. Règim jurídic del personal i de contractació.

1. El personal de les entitats públiques empresarials es regeix pel dret laboral, amb les especificacions disposades en aquest article i les excepcions relatives als funcionaris públics de l'Administració General de l'Estat, els quals es regiran pel que preveuen la Llei 7/2007, de 12 d'abril, la resta de normativa reguladora dels funcionaris públics o per la normativa laboral.

2. La selecció del personal laboral d'aquestes entitats es realitzarà d'acord amb les regles següents:

a) El personal directiu, que es determinarà en els estatuts de l'entitat, serà nomenat d'acord amb els criteris establits en l'apartat 11 de l'article 55, atenent l'experiència en l'exercici de llocs de responsabilitat en la gestió pública o privada.

b) La resta del personal serà seleccionat per mitjà d'una convocatòria pública basada en els principis d'igualtat, mèrit i capacitat.

3. La determinació i la modificació de les condicions retributives, tant del personal directiu com de la resta del personal, requeriran l'informe conjunt, previ i favorable, del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

4. El Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques efectuarà, amb la periodicitat adequada, controls específics sobre l'evolució de les despeses de personal i de la gestió dels seus recursos humans, d'acord amb els criteris establits prèviament per aquests.

5. La llei de creació de cada entitat pública empresarial haurà de determinar les condicions d'acord amb les quals els funcionaris de l'Administració General de l'Estat podran cobrir destinacions en l'entitat esmentada, i establirà, així mateix, les competències que li corresponguen sobre aquest personal, que, en tot cas, seran les que tinguen legalment atribuïdes els organismes autònoms.

6. La contractació de les entitats públiques empresarials es regeix per les previsions contingudes respecte d'això en la legislació de contractes del sector públic.

Article 107. Règim economicofinancer i patrimonial.

1. Les entitats públiques empresarials tindran, per al compliment dels seus fins, un patrimoni propi, diferent del de l'Administració pública, integrat pel conjunt de béns i drets de què siguen titulars.

La gestió i administració dels seus béns i drets propis, així com d'aquells del patrimoni de l'Administració que els siguen adscrits per al compliment dels seus fins, serà exercida d'acord amb el que preveu la Llei 33/2003, de 3 de novembre.

2. Les entitats públiques empresarials es podran finançar amb els ingressos que es deriven de les seues operacions, obtinguts com a contraprestació de les seues activitats comercials, i amb els recursos econòmics que provenguen de les fonts següents:

- a) Els béns i valors que constitueixen el seu patrimoni.
- b) Els productes i rendes del dit patrimoni i qualsevol altre recurs que els puguen ser atribuïts.

Excepcionalment, quan així ho preveja la llei de creació, es podrà finançar amb els recursos econòmics que provenguen de les fonts següents:

- a) Les consignacions específiques que tinguen assignades en els pressupostos generals de l'Estat.
- b) Les transferències corrents o de capital que procedisquen de les administracions o entitats públiques.
- c) Les donacions, llegats, patrocinis i altres aportacions d'entitats privades i de particulars.

3. Les entitats publicoempresarials es finançaran majoritàriament amb ingressos de mercat. S'entén que es financen majoritàriament amb ingressos de mercat quan tinguen la consideració de productor de mercat de conformitat amb el Sistema Europeu de Comptes.

A aquest efecte, es prendrà en consideració la classificació de les diferents entitats públiques als efectes de la comptabilitat nacional que efectue el Comitè Tècnic de Comptes Nacionals i que s'arreglarà en l'Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autònic i Local.

Article 108. *Règim pressupostari, de comptabilitat i de control economicofinancer.*

Les entitats públiques empresarials aplicaran el règim pressupostari, economicofinancer, de comptabilitat i de control establert en la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

CAPÍTOL IV

Les autoritats administratives independents d'àmbit estatal

Article 109. *Definició.*

1. Són autoritats administratives independents d'àmbit estatal les entitats de dret públic que, vinculades a l'Administració General de l'Estat i amb personalitat jurídica pròpia, tenen atribuïdes funcions de regulació o de supervisió de caràcter extern sobre sectors econòmics o activitats determinades, pel fet de requerir aquest exercici independència funcional o una especial autonomia respecte de l'Administració General de l'Estat, la qual cosa s'haurà de determinar en una norma amb rang de llei.

2. Les autoritats administratives independents actuaran, en l'exercici de la seua activitat i per al compliment dels seus fins, amb independència de qualsevol interès empresarial o comercial.

3. Amb independència de quina siga la seua denominació, quan una entitat tinga la naturalesa jurídica d'autoritat administrativa independent haurà de figurar en la seua denominació la indicació «autoritat administrativa independent» o l'abreviatura «a. a. i.».

Article 110. *Règim jurídic.*

1. Les autoritats administratives independents es regiran per la seua llei de creació, els seus estatuts i la legislació especial dels sectors econòmics sotmesos a la seua supervisió, i, supletòriament i quan siga compatible amb la seua naturalesa i autonomia, pel que disposen aquesta llei, en particular per allò que s'ha disposat per a organismes autònoms; la Llei del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques; la Llei 47/2003,

de 26 de novembre; el Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre; la Llei 33/2003, de 3 de novembre, així com la resta de les normes de dret administratiu general i especial que se li aplique. En defecte de norma administrativa, s'aplicarà el dret comú.

2. Les autoritats administratives independents estaran subjectes al principi de sostenibilitat financera d'acord amb el que preveu la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril.

CAPÍTOL V

De les societats mercantils estatals

Article 111. *Definició.*

1. S'entén per societat mercantil estatal aquella societat mercantil sobre la qual s'exerceix control estatal:

a) Bé perquè la participació directa en el seu capital social, per part de l'Administració General de l'Estat o d'alguna de les entitats que, d'acord amb el que disposa l'article 84, integren el sector públic institucional estatal, incloent-hi les societats mercantils estatals, és superior al 50 per 100. Per a la determinació d'aquest percentatge, se sumaran les participacions corresponents a l'Administració General de l'Estat i a totes les entitats integrades en el sector públic institucional estatal, en el cas que en el capital social n'hi participen diverses.

b) Bé perquè la societat mercantil es trobe en el supòsit previst en l'article 4 de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, respecte de l'Administració General de l'Estat o dels seus organismes públics vinculats o dependents.

2. En la denominació de les societats mercantils que tinguen la condició d'estatals haurà de figurar necessàriament la indicació «societat mercantil estatal» o la abreviatura «s. m. e.».

Article 112. *Principis rectors.*

L'Administració General de l'Estat i les entitats integrants del sector públic institucional, en tant que titulars del capital social de les societats mercantils estatals, perseguiran l'eficiència, transparència i bon govern en la gestió de les societats mercantils esmentades, per a la qual cosa promouran les bones pràctiques i els codis de conducta adequats a la naturalesa de cada entitat. Tot això sense perjudici de la supervisió general que exercirà l'accionista sobre el funcionament de la societat mercantil estatal, tal com preveu la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques.

Article 113. *Règim jurídic.*

Les societats mercantils estatals es regiran pel que preveuen aquesta llei; la Llei 33/2003, de 3 de novembre, i l'ordenament jurídic privat, excepte en les matèries en què se li aplique la normativa pressupostària, comptable, de personal, de control economicofinancer i de contractació. En cap cas podran disposar de facultats que impliquen l'exercici d'autoritat pública, sense perjudici que excepcionalment la llei pugui atribuir-li l'exercici de potestats administratives.

Article 114. *Creació i extinció.*

1. La creació d'una societat mercantil estatal o l'adquisició d'aquest caràcter de forma sobrevinguda seran autoritzades mitjançant un acord del Consell de Ministres que haurà de ser acompanyat d'una proposta d'estatuts i d'un pla d'actuació que continuarà, almenys:

a) Les raons que justifiquen la creació de la societat per no poder assumir aquestes funcions una altra entitat ja existent, així com la inexistència de duplicitats. A aquest efecte, s'haurà de deixar constància de l'anàlisi realitzada sobre l'existència d'òrgans o entitats

que exerceixen activitats anàlogues sobre el mateix territori i població i les raons per les quals la creació de la nova societat no entranya duplicitat amb entitats existents.

b) Una anàlisi que justifique que la forma jurídica proposada és més eficient davant de la creació d'un organisme públic o altres alternatives d'organització que s'hagen descartat.

c) Els objectius anuals i els indicadors per a mesurar-los.

A l'acord de creació de la societat mercantil estatal s'adjuntarà un informe preceptiu favorable del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques o de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, segons es determine reglamentàriament, que valorarà el compliment del que preveu aquest article.

El programa d'actuació plurianual que, d'acord amb la Llei 47/2003, de 26 de novembre, han d'elaborar les societats cada any, inclourà un pla d'actuació anual que servirà de base per al control d'eficàcia de la societat. La falta d'aprovació del pla d'actuació dins del termini anual fixat, per causa imputable a la societat i fins que s'esmene l'omissió, comportarà la paralització de les aportacions que s'hagen de realitzar a favor de la societat amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat.

2. La liquidació d'una societat mercantil estatal recaurà en un òrgan de l'Administració General de l'Estat o en una entitat integrant del sector públic institucional estatal.

La responsabilitat que corresponga a l'empleat públic com a membre de l'entitat o de l'òrgan liquidador serà directament assumida per l'entitat o per l'Administració General de l'Estat que el va designar, que podrà exigir d'ofici a l'empleat públic la responsabilitat que, si és el cas, corresponga quan hi concórrega dol, culpa o negligència greu d'acord amb el que preveuen les lleis administratives en matèria de responsabilitat patrimonial.

Article 115. Règim de responsabilitat aplicable als membres dels consells d'administració de les societats mercantils estatals designats per l'Administració General de l'Estat.

1. La responsabilitat que corresponga a l'empleat públic com a membre del consell d'administració serà directament assumida per l'Administració General de l'Estat que el va designar.

2. L'Administració General de l'Estat podrà exigir d'ofici a l'empleat públic que va designar com a membre del consell d'administració la responsabilitat en què haja incorregut pels danys i perjudicis causats en els seus béns o drets quan hi haja concorregut dol, culpa o negligència greus, d'acord amb el que preveuen les lleis administratives en matèria de responsabilitat patrimonial.

Article 116. Tutela.

1. En autoritzar la constitució d'una societat mercantil estatal amb forma de societat anònima, d'acord amb el que preveu l'article 166.2 de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, el Consell de Ministres podrà atribuir a un ministeri, les competències del qual guarden una relació específica amb l'objecte social de la societat, la tutela funcional d'aquella.

2. En absència d'aquesta atribució expressa, correspondrà íntegrament al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques l'exercici de les facultats que aquesta llei i la Llei 33/2003, de 3 de novembre, atorguen per a la supervisió de l'activitat de la societat.

3. El ministeri de tutela exercirà el control d'eficàcia, instruirà la societat respecte a les línies d'actuació estratègica, establirà les prioritats en l'execució d'aquestes i proposarà que s'incorporen als pressupostos d'explotació i capital i programes d'actuació plurianual, després de la conformitat, quant als aspectes financers, de la Direcció General del Patrimoni de l'Estat si es tracta de societats el capital de les quals corresponga íntegrament a l'Administració General de l'Estat, o de l'organisme públic que siga titular del seu capital.

4. En casos excepcionals, degudament justificats, el titular del departament a què corresponga la tutela podrà donar instruccions a les societats perquè realitzen determinades activitats, quan siga d'interés públic el fet d'executar-les.

5. Quan les instruccions que impartisca el ministeri de tutela impliquen una variació dels pressupostos d'explotació i capital d'acord amb el que disposa la Llei 47/2003, de 26 de novembre, l'òrgan d'administració no podrà començar a complir la instrucció sense comptar amb l'autorització de l'òrgan competent per a efectuar la modificació corresponent.

6. En aquest cas, els administradors de les societats a què s'hagen impartit aquestes instruccions actuaran diligentment per a executar-les, i quedaran exonerats de la responsabilitat prevista en l'article 236 del Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de Societats de Capital, si del compliment d'aquelles instruccions es deriven conseqüències lesives.

Article 117. Règim pressupostari, de comptabilitat, control economicofinancer i de personal.

1. Les societats mercantils estatals elaboraran anualment un pressupost d'explotació i capital i un pla d'actuació que forma part del programa plurianual, que s'integraran en el pressupost general de l'Estat. El programa contindrà la revisió triennial del pla de creació a què es refereix l'article 85.

2. Les societats mercantils estatals formularan i rendiran els seus comptes d'acord amb els principis i normes de comptabilitat arrellegats en el Codi de Comerç i en el Pla General de Comptabilitat i les disposicions que el despleguen.

3. Sense perjudici de les competències atribuïdes al Tribunal de Comptes, la gestió economicofinancera de les societats mercantils estatals estarà sotmesa al control de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

4. El personal de les societats mercantils estatals, incloent-hi el que tinga la condició de directiu, es regirà pel dret laboral, així com per les normes que li siguen aplicables en funció de la seua adscripció al sector públic estatal, incloent-hi sempre la normativa pressupostària, especialment el que s'establisca en les lleis de pressupostos generals de l'Estat.

CAPÍTOL VI

Dels consorcis

Article 118. Definició i activitats pròpies.

1. Els consorcis són entitats de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i diferenciada, creades per diverses administracions públiques o entitats integrants del sector públic institucional, entre si o amb participació d'entitats privades, per a l'exercici d'activitats d'interés comú a totes elles dins de l'àmbit de les seues competències.

2. Els consorcis podran realitzar activitats de foment, prestacionals o de gestió comuna de serveis públics i totes les altres que estiguen previstes en les lleis.

3. Els consorcis es podran utilitzar per a la gestió dels serveis públics, en el marc dels convenis de cooperació transfronterera en què participen les administracions espanyoles i d'acord amb les previsions dels convenis internacionals ratificats per Espanya en la matèria.

4. En la denominació dels consorcis haurà de figurar necessàriament la indicació «consorci» o l'abreviatura «c.».

Article 119. Règim jurídic.

1. Els consorcis es regiran pel que estableixen aquesta llei, la normativa autonòmica de desplegament i els seus estatuts.

2. En el que no preveu aquesta llei, la normativa autonòmica aplicable, ni els seus estatuts sobre el règim del dret de separació, dissolució, liquidació i extinció, caldrà ajustar-se al que preveu el Codi Civil sobre la societat civil, excepte el règim de liquidació, que se sotmetrà al que disposa l'article 97, i a falta d'això, al Reial Decret Legislatiu 1/2010, de 2 de juliol.

3. Les normes establides en la Llei 7/1985, de 2 d'abril, i en la Llei 27/2013, de 21 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l'Administració local sobre els consorcis locals, tindran caràcter supletori respecte al que disposa aquesta llei.

Article 120. Règim d'adscripció.

1. Els estatuts de cada consorci determinaran l'administració pública a què estarà adscrit de conformitat amb el que preveu aquest article.

2. D'acord amb els criteris següents, ordenats per prioritat a l'hora d'aplicar-los i referits a la situació en el primer dia de l'exercici pressupostari, el consorci quedarà adscrit, en cada exercici pressupostari i per tot aquest període, a l'administració pública que:

- a) Dispose de la majoria de vots en els òrgans de govern.
- b) Tinga facultats per a nomenar o destituir la majoria dels membres dels òrgans executius.
- c) Tinga facultats per a nomenar o destituir la majoria dels membres del personal directiu.
- d) Dispose d'un major control sobre l'activitat del consorci a causa d'una normativa especial.
- e) Tinga facultats per a nomenar o destituir la majoria dels membres de l'òrgan de govern.
- f) Finance en més d'un cinquanta per cent, a falta d'això, en major grau l'activitat exercida pel consorci, tenint en compte tant l'aportació del fons patrimonial com el finançament concedit cada any.
- g) Posseïsca el major percentatge de participació en el fons patrimonial.
- h) Tinga un major nombre d'habitants o extensió territorial, depenent de si els fins definits en l'estatut estan orientats a la prestació de serveis a les persones o al desenvolupament d'actuacions sobre el territori.

3. En cas que participen en el consorci entitats privades, el consorci no tindrà ànim de lucre i estarà adscrit a l'administració pública que resulte d'acord amb els criteris establits en l'apartat anterior.

4. Qualsevol canvi d'adscripció a una administració pública, siga quina siga la causa, comportarà la modificació dels estatuts del consorci en un termini no superior a sis mesos, comptats des de l'inici de l'exercici pressupostari següent a aquell en què es va produir el canvi d'adscripció.

Article 121. Règim de personal.

El personal al servei dels consorcis podrà ser funcionari o laboral i haurà de procedir exclusivament de les administracions participants. El seu règim jurídic serà el de l'administració pública d'adscripció i les seues retribucions no podran superar en cap cas les establides per a llocs de treball equivalents en aquella.

Excepcionalment, quan no siga possible disposar de personal procedent de les administracions participants en el consorci en atenció a la singularitat de les funcions que cal exercir, el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques o l'òrgan competent de l'administració a què s'adscriba el consorci podrà autoritzar la contractació directa de personal per part del consorci per a l'exercici de les funcions esmentades.

Article 122. Règim pressupostari, de comptabilitat, control economicofinancer i patrimonial.

1. Els consorcis estaran subjectes al règim de pressupostació, comptabilitat i control de l'administració pública a què estiguen adscrits, sense perjudici que estiguen subjectes al que preveu la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril.

2. A l'efecte de determinar el finançament per part de les administracions consorciades, es tindran en compte tant els compromisos estatutaris o convencionals

existents com el finançament real, per mitjà de l'anàlisi dels desembossaments efectius de totes les aportacions realitzades.

3. En tot cas, es durà a terme una auditoria dels comptes anuals, que serà responsabilitat de l'òrgan de control de l'administració a què s'haja adscrit el consorci.

4. Els consorcis hauran de formar part dels pressupostos i incloure's en el compte general de l'administració pública d'adscripció.

5. Els consorcis es regiran per les normes patrimonials de l'administració pública a què estiguen adscrits.

Article 123. *Creació.*

1. Els consorcis es crearan per mitjà d'un conveni subscrit per les administracions, organismes públics o entitats participants.

2. En els consorcis en què participe l'Administració General de l'Estat o els seus organismes públics i entitats vinculats o dependents es requerirà:

a) Que la creació s'autoritze per mitjà d'una llei.

b) El conveni de creació necessitarà l'autorització prèvia del Consell de Ministres. La competència per a la subscripció del conveni no podrà ser objecte de delegació, i correspondrà al titular del departament ministerial participant, i en l'àmbit dels organismes autònoms al titular del màxim òrgan de direcció de l'organisme, amb un informe previ del ministeri de què depenga o al qual estiga vinculat.

c) Del conveni formaran part els estatuts; un pla d'actuació, de conformitat amb el que preveu l'article 92, i una projecció pressupostària triennal, a més de l'informe preceptiu favorable del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques. El conveni subscrit, junt amb els estatuts, així com les modificacions, seran objecte de publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Article 124. *Contingut dels estatuts.*

Els estatuts de cada consorci determinaran l'administració pública a què estarà adscrit, així com el seu règim orgànic, funcional i financer d'acord amb el que preveu aquesta llei, i, almenys, els aspectes següents:

a) Seu, objecte, fins i funcions.

b) Identificació de participants en el consorci, així com les aportacions dels seus membres. A aquest efecte, en aplicació del principi de responsabilitat previst en l'article 8 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, els estatuts inclouran clàusules que limiten les activitats del consorci si les entitats consorciades incompleixen els compromisos de finançament o de qualsevol altre tipus, així com fórmules tendents a l'assegurament de les quantitats compromeses per les entitats consorciades amb caràcter previ a la realització de les activitats pressupostades.

c) Òrgans de governs i administració, així com composició i funcionament, amb indicació expressa del règim d'adopció d'acords. S'hi podran incloure clàusules que prevegen la suspensió temporal del dret de vot o la participació en la formació dels acords quan les administracions o les entitats consorciades incomplisquen manifestament les seues obligacions amb el consorci, especialment pel que fa als compromisos de finançament de les activitats d'aquest.

d) Causes de dissolució.

Article 125. *Causes i procediment per a l'exercici del dret de separació d'un consorci.*

1. Els membres d'un consorci al qual siga aplicable el que preveuen aquesta llei o la Llei 7/1985, de 2 d'abril, se'n podran separar del mateix en qualsevol moment sempre que no s'haja assenyalat un terme per a la duració del consorci.

Quan el consorci tinga una duració determinada, qualsevol dels seus membres se'n podrà separar abans de la finalització del termini si algun dels membres del consorci ha

incomplint alguna de les seues obligacions estatutàries, i en particular, aquelles que impedisquen complir el fi per al qual va ser creat el consorci, com és l'obligació de realitzar aportacions al fons patrimonial.

Quan un municipi deixe de prestar un servei, d'acord amb el que preveu la Llei 7/1985, de 2 d'abril, i aquest servei siga un dels prestats pel consorci a què pertany, el municipi se'n podrà separar.

2. El dret de separació s'haurà d'exercir per mitjà d'un escrit notificat al màxim òrgan de govern del consorci. En l'escrit s'haurà de fer constar, si és el cas, l'incompliment que motiva la separació si el consorci té duració determinada, la formulació de requeriment previ del compliment d'això i el transcurs del termini atorgat per a complir després del requeriment.

Article 126. *Efectes de l'exercici del dret de separació d'un consorci.*

1. L'exercici del dret de separació produeix la dissolució del consorci llevat que la resta dels seus membres, de conformitat amb allò que s'ha previst en els seus estatuts, n'acorden la continuïtat i que continuen romanent en el consorci, almenys, dos administracions, o entitats o organismes públics dependents de més d'una administració o vinculats a aquesta.

2. Quan l'exercici del dret de separació no comporte la dissolució del consorci, s'aplicaran les regles següents:

a) Es calcularà la quota de separació que corresponga a qui exercisca el seu dret de separació, d'acord amb la participació que li haja correspost en el saldo resultant del patrimoni net, si s'haguera produït la liquidació, tenint en compte el criteri de repartiment disposat en els estatuts.

A falta de previsió estatutària, es considerarà quota de separació la que li haja correspost en la liquidació. En defecte de determinació de la quota de liquidació, es tindran en compte tant el percentatge de les aportacions al fons patrimonial del consorci que haja efectuat qui exerceix el dret de separació com el finançament concedit cada any. Si el membre del consorci que se separa no ha realitzat aportacions perquè no hi està obligat, el criteri de repartiment serà la participació en els ingressos que, si és el cas, haja rebut durant el temps que ha pertangut al consorci.

El consorci acordarà la forma i les condicions en què tindrà lloc el pagament de la quota de separació, en el supòsit en què aquesta siga positiva, així com la forma i les condicions del pagament del deute que corresponga a qui exerceix el dret de separació si la quota és negativa.

L'efectiva separació del consorci es produirà una vegada determinada la quota de separació, en el supòsit en què aquesta siga positiva, o una vegada s'haja pagat el deute, si la quota és negativa.

b) Si el consorci està adscrit, d'acord amb el que preveu la Llei, a l'administració que ha exercit el dret de separació, el consorci haurà d'acordar a qui s'adscriu, de les restants administracions o entitats o organismes públics vinculats a una administració o dependents d'aquesta, que romanen en el consorci, en aplicació dels criteris establits en la Llei.

Article 127. *Dissolució del consorci.*

1. La dissolució del consorci produeix la seua liquidació i extinció. En tot cas, serà causa de dissolució que els fins per als quals va ser creat el consorci hagen sigut complits.

2. El màxim òrgan de govern del consorci, en el moment d'adoptar l'acord de dissolució, nomenarà un liquidador que serà un òrgan o entitat de l'administració pública a què el consorci estiga adscrit, de la qual depenga o a la qual estiga vinculada.

La responsabilitat que corresponga a l'empleat públic com a membre de l'entitat o òrgan liquidador serà directament assumida per l'entitat o l'administració pública que el va designar, que podrà exigir d'ofici a l'empleat públic la responsabilitat que, si és el cas,

corresponga quan hi haja concorregut dol, culpa o negligència greus d'acord amb el que preveuen les lleis administratives en matèria de responsabilitat patrimonial.

3. El liquidador calcularà la quota de liquidació que corresponga a cada membre del consorci de conformitat amb el que preveuen els estatuts. Si no està previst en els estatuts, es calcularà la quota mencionada d'acord amb la participació que li corresponga en el saldo resultant del patrimoni net després de la liquidació, tenint en compte que el criteri de repartiment serà el disposat en els estatuts.

A falta de previsió estatutària, es tindran en compte tant el percentatge de les aportacions que haja efectuat cada membre del consorci al fons patrimonial d'aquest com el finançament concedit cada any. Si algun dels membres del consorci no hi ha realitzat aportacions per no estar obligat a això, el criteri de repartiment serà la participació en els ingressos que, si és el cas, haja rebut durant el temps que ha pertangut en el consorci.

4. El consorci acordarà la forma i les condicions en què tindrà lloc el pagament de la quota de liquidació en el supòsit en què aquesta siga positiva.

5. Les entitats consorciades podran acordar, amb la majoria que s'establisca en els estatuts, o a falta de previsió estatutària, per unanimitat, la cessió global d'actius i passius a una altra entitat del sector públic jurídicament adequada amb la finalitat de mantindre la continuïtat de l'activitat i assolir els objectius del consorci que s'extingeix. La cessió global d'actius i passius implicarà l'extinció sense liquidació del consorci cedent.

CAPÍTOL VII

De les fundacions del sector públic estatal

Article 128. *Definició i activitats pròpies.*

1. Són fundacions del sector públic estatal aquelles que reunisquen algun dels requisits següents:

a) Que es constituïsquen de forma inicial, amb una aportació majoritària, directa o indirecta, de l'Administració General de l'Estat o de qualsevol dels subjectes integrants del sector públic institucional estatal, o bé reben l'aportació esmentada després de ser constituïda.

b) Que el patrimoni de la fundació estiga integrat en més d'un 50 per cent per béns o drets aportats o cedits per subjectes integrants del sector públic institucional estatal amb caràcter permanent.

c) Que la majoria de drets de vot en el seu patronat corresponga a representants del sector públic institucional estatal.

2. Són activitats pròpies de les fundacions del sector públic estatal les realitzades, sense ànim de lucre, per al compliment de fins d'interés general, amb independència que el servei es preste de forma gratuïta o per mitjà de contraprestació.

Únicament podran realitzar activitats relacionades amb l'àmbit competencial de les entitats del sector públic fundadores, i hauran de coadjuvar a la consecució d'aquestes, sense que això supose l'assumpció de les seues competències pròpies, excepte previsió legal expressa. Les fundacions no podran exercir potestats públiques.

En la denominació de les fundacions del sector públic estatal haurà de figurar necessàriament la indicació «fundació del sector públic» o l'abreviatura «f. s. p.».

3. Per al finançament de les activitats i el manteniment de la fundació, s'ha d'haver previst la possibilitat que en el patrimoni de les fundacions del sector públic puga haver-hi una aportació del sector privat de forma no majoritària.

Article 129. *Règim d'adscripció de les fundacions.*

1. Els estatuts de cada fundació determinaran l'administració pública a què estarà adscrita de conformitat amb el que preveu aquest article.

2. D'acord amb els següents criteris, ordenats per prioritat en l'aplicació, referits a la situació en el primer dia de l'exercici pressupostari, la fundació del sector públic quedarà adscrita, en cada exercici pressupostari i per tot aquest període, a l'administració pública que:

- a) Dispose de majoria de patrons.
- b) Tinga facultats per a nomenar o destituir la majoria dels membres dels òrgans executius.
- c) Tinga facultats per a nomenar o destituir la majoria dels membres del personal directiu.
- d) Tinga facultats per a nomenar o destituir la majoria dels membres del patronat.
- e) Finance en més d'un cinquanta per cent, a falta d'això, en major grau l'activitat exercida per la fundació, tenint en compte tant l'aportació del fons patrimonial com el finançament concedit cada any.
- f) Posseísca el major percentatge de participació en el fons patrimonial.

3. En cas que participen en la fundació entitats privades sense ànim de lucre, la fundació del sector públic estarà adscrita a l'administració que en resulte d'acord amb els criteris establits en l'apartat anterior.

4. El canvi d'adscripció a una administració pública, siga quina siga la causa, comportarà la modificació dels estatuts, que s'haurà de realitzar en un termini no superior a tres mesos comptats des de l'inici de l'exercici pressupostari següent a aquell en què es va produir el canvi d'adscripció.

Article 130. Règim jurídic.

Les fundacions del sector públic estatal es regeixen pel que preveuen aquesta llei; la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions; la legislació autonòmica que siga aplicable en matèria de fundacions, i l'ordenament jurídic privat, excepte en les matèries en què s'aplique la normativa pressupostària, comptable, de control economicofinancer i de contractació del sector públic.

Article 131. Règim de contractació.

La contractació de les fundacions del sector públic estatal s'ajustarà al que disposa la legislació sobre contractació del sector públic.

Article 132. Règim pressupostari, de comptabilitat, de control economicofinancer i de personal.

1. Les fundacions del sector públic estatal elaboraran anualment un pressupost d'explotació i capital que s'integrarà en el pressupost general de l'Estat, i formularan i presentaran els seus comptes d'acord amb els principis i les normes de comptabilitat arreglats en l'adaptació del pla general de comptabilitat a les entitats sense fins lucratius i disposicions que el despleguen, així com en la normativa vigent sobre fundacions.

2. Les fundacions del sector públic estatal aplicaran el règim pressupostari, economicofinancer, de comptabilitat i de control establert per la Llei 47/2003, de 26 de novembre, i sense perjudici de les competències atribuïdes al Tribunal de Comptes, estaran sotmeses al control de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

3. El personal de les fundacions del sector públic estatal, incloent-hi el que tinga condició de directiu, es regirà pel dret laboral i per les normes que li siguen aplicables en funció de la seua adscripció al sector públic estatal; aquestes inclouen la normativa pressupostària i el que s'establisca en les lleis de pressupostos generals de l'Estat.

Article 133. Creació de fundacions del sector públic estatal.

1. La creació de les fundacions del sector públic estatal o l'adquisició d'aquest caràcter de forma sobrevinguda es realitzarà per mitjà d'una llei que establirà els fins de la fundació i, si és el cas, els recursos econòmics amb què se'l dota.

2. L'avantprojecte de llei de creació d'una fundació del sector públic estatal que s'eleva al Consell de Ministres haurà de ser acompanyat d'una proposta d'estatuts i del pla d'actuació, de conformitat amb el que preveu l'article 92, junt amb l'informe preceptiu favorable del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques o de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, segons es determine reglamentàriament.

3. Els estatuts de les fundacions del sector públic estatal s'aprovaran per mitjà d'un reial decret de Consell de Ministres, a proposta conjunta del titular del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i del ministeri que exercisca el protectorat, que estarà determinat en els seus estatuts. No obstant això, un acord del Consell de Ministres podrà modificar el ministeri a què s'adscriba inicialment la fundació.

Article 134. *Protectorat.*

El protectorat de les fundacions del sector públic serà exercit per l'òrgan de l'administració d'adscripció que tinga atribuïda aquesta competència, que vetllarà pel compliment de les obligacions establides en la normativa sobre fundacions, sense perjudici del control d'eficàcia i la supervisió contínua a què estan sotmeses d'acord amb el que preveu aquesta llei.

Article 135. *Estructura organitzativa.*

En les fundacions del sector públic estatal, la majoria de membres del patronat seran designats pels subjectes del sector públic estatal.

La responsabilitat que corresponga a l'empleat públic com a membre del patronat serà directament assumida per l'entitat que el va designar o per l'Administració General de l'Estat. L'Administració General de l'Estat podrà exigir d'ofici a l'empleat públic que va designar a aquest efecte la responsabilitat en què haja incorregut pels danys i perjudicis causats en els seus béns o drets quan hi haja concorregut dol, o culpa o negligència greus, d'acord amb el que preveuen les lleis administratives en matèria de responsabilitat patrimonial.

Article 136. *Fusió, dissolució, liquidació i extinció.*

A les fundacions del sector públic estatal els serà aplicable el règim de fusió, dissolució, liquidació i extinció previst en els articles 94, 96 i 97.

CAPÍTOL VIII

Dels fons sense personalitat jurídica del sector públic estatal

Article 137. *Creació i extinció.*

1. La creació de fons sense personalitat jurídica en el sector públic estatal s'efectuarà per mitjà d'una llei. La norma de creació determinarà expressament la seua adscripció a l'Administració General de l'Estat.

2. Amb independència de la seua creació per mitjà d'una llei, s'extingiran per norma de rang reglamentari.

3. En la denominació dels fons sense personalitat jurídica haurà de figurar necessàriament la indicació «fons sense personalitat jurídica» o l'abreviatura «f. s. p. j».

Article 138. *Règim jurídic.*

Els fons sense personalitat jurídica es regiran pel que disposen aquesta llei, la seua norma de creació i la resta de les normes de dret administratiu general i especial que li siga aplicable.

Article 139. *Règim pressupostari, de comptabilitat i de control economicofinancer.*

Els fons sense personalitat jurídica estaran subjectes al règim de pressupostació, comptabilitat i control previst en la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

TÍTOL III

Relacions interadministratives

CAPÍTOL I

Principis generals de les relacions interadministratives

Article 140. *Principis de les relacions interadministratives.*

1. Les diferents administracions públiques actuen i es relacionen amb altres administracions i entitats o organismes vinculats a aquestes o que en depenguen, d'acord amb els principis següents:

- a) Lleialtat institucional.
- b) Adequació a l'ordre de distribució de competències establert en la Constitució, en els estatuts d'autonomia i en la normativa del règim local.
- c) Col·laboració, entesa com el deure d'actuar amb la resta d'administracions públiques per a l'èxit de fins comuns.
- d) Cooperació, quan dos o més administracions públiques, de manera voluntària i en exercici de les seues competències, assumeixen compromisos específics per a aconseguir una acció comuna.
- e) Coordinació, en virtut del qual una administració pública, i singularment l'Administració General de l'Estat, té l'obligació de garantir la coherència de les actuacions de les diferents administracions públiques afectades per una mateixa matèria per a la consecució d'un resultat comú, quan així ho preveuen la Constitució i la resta de l'ordenament jurídic.
- f) Eficiència en la gestió dels recursos públics compartint l'ús de recursos comuns, llevat que no siga possible o es justifique en termes d'un millor aprofitament.
- g) Responsabilitat de cada administració pública en el compliment de les seues obligacions i compromisos.
- h) Garantia i igualtat en l'exercici dels drets de tots els ciutadans en les seues relacions amb les diferents administracions.
- i) Solidaritat interterritorial d'acord amb la Constitució.

2. En allò que no preveu aquest títol, les relacions entre l'Administració General de l'Estat o les administracions de les comunitats autònomes amb les entitats que integren l'Administració local es regiran per la legislació bàsica en matèria de règim local.

CAPÍTOL II

Deure de col·laboració

Article 141. *Deure de col·laboració entre les administracions públiques.*

1. Les administracions públiques tenen les obligacions següents:
  - a) Respectar l'exercici legítim per les altres administracions de les seues competències.
  - b) Ponderar, en l'exercici de les competències pròpies, la totalitat dels interessos públics implicats, i en concret, aquells la gestió dels quals estiga encomanada a les altres administracions.

c) Facilitar a les altres administracions la informació que necessiten sobre l'activitat que exercisquen en l'exercici de les seues pròpies competències o que siga necessària perquè els ciutadans puguen accedir de forma integral a la informació relativa a una matèria.

d) Prestar, en l'àmbit propi, l'assistència que les altres administracions puguen sol·licitar per a l'exercici eficaç de les seues competències.

e) Complir les obligacions concretes derivades del deure de col·laboració i les restants que s'establisquen normativament.

2. L'assistència i la col·laboració requerides només es podran negar quan l'organisme públic o l'entitat de què se sol·licita no estiga facultat per a prestar-la d'acord amb el que preveu la seua normativa específica; quan no dispose de mitjans suficients per a això; quan, si ho fera, causaria un perjudici greu als interessos la tutela dels quals té encomanada o al compliment de les seues pròpies funcions, o quan la informació sol·licitada tinga caràcter confidencial o reservat. La negativa a prestar l'assistència es comunicarà motivadament a l'administració sol·licitant.

3. L'Administració General de l'Estat, les de les comunitats autònomes i les de les entitats locals hauran de col·laborar i auxiliar-se per a l'execució dels seus actes que s'hagen de realitzar o tinguen efectes fora dels seus respectius àmbits territorials. Els possibles costos que pugua generar el deure de col·laboració podran ser repercutits quan així s'acorde.

Article 142. *Tècniques de col·laboració.*

Les obligacions que es deriven del deure de col·laboració es faran efectives mitjançant les tècniques següents:

a) El subministrament d'informació, dades, documents o mitjans probatoris que es troben a disposició de l'organisme públic o l'entitat a què s'adreça la sol·licitud i que l'administració sol·licitant necessite disposar per a l'exercici de les seues competències.

b) La creació i el manteniment de sistemes integrats d'informació administrativa a fi de disposar de dades actualitzades, completes i permanents referents als diferents àmbits d'activitat administrativa en tot el territori nacional.

c) El deure d'assistència i auxili, per a atendre les sol·licituds formulades per altres administracions per a un millor exercici de les seues competències, en especial quan els efectes de la seua activitat administrativa s'estenguen fora del seu àmbit territorial.

d) Qualsevol altra prevista en una llei.

CAPÍTOL III

Relacions de cooperació

Secció 1a. Tècniques de cooperació

Article 143. *Cooperació entre administracions públiques.*

1. Les administracions cooperaran al servei de l'interés general i podran acordar de manera voluntària la forma d'exercir les seues competències respectives que servisca millor a aquest principi.

2. La formalització de relacions de cooperació requerirà l'acceptació expressa de les parts, formulada en acords d'òrgans de cooperació o en convenis.

Article 144. *Tècniques de cooperació.*

1. Es podrà fer complir el principi de cooperació d'acord amb les tècniques que les administracions interessades estimen més adequades, com poden ser:

a) La participació en òrgans de cooperació, a fi de deliberar i, si és el cas, acordar mesures en matèries sobre les quals tinguen competències diferents administracions públiques.

- b) La participació en òrgans consultius d'altres administracions públiques.
- c) La participació d'una administració pública en organismes públics o entitats dependents d'una altra administració diferent o vinculats a aquesta.
- d) La prestació de mitjans materials, econòmics o personals a altres administracions públiques.
- e) La cooperació interadministrativa per a l'aplicació coordinada de la normativa reguladora d'una determinada matèria.
- f) L'emissió d'informes no preceptius a fi que les diferents administracions expressen el seu criteri sobre propostes o actuacions que incidisquen en les seues competències.
- g) Les actuacions de cooperació en matèria patrimonial, incloent-hi els canvis de titularitat i la cessió de béns, previstes en la legislació patrimonial.
- h) Qualsevol altra prevista en la llei.

2. En els convenis i acords en què es formalitze la cooperació es preveuran les condicions i els compromisos que assumeixen les parts que els subscriuen.

3. Cada administració pública mantindrà actualitzat un registre electrònic dels òrgans de cooperació en què participe i de convenis que haja subscrit.

Secció 2a. Tècniques orgàniques de cooperació

Article 145. Òrgans de cooperació.

1. Els òrgans de cooperació són òrgans de composició multilateral o bilateral, d'àmbit general o especial, constituïts per representants de l'Administració General de l'Estat, de les administracions de les comunitats o de les ciutats de Ceuta i Melilla o, si és el cas, de les entitats locals, per a acordar voluntàriament actuacions que milloren l'exercici de les competències que té cada administració pública.

2. Els òrgans de cooperació es regiran pel que disposen aquesta llei i les disposicions específiques que els siguen d'aplicables.

3. Els òrgans de cooperació entre distintes administracions públiques en què participe l'Administració General de l'Estat, s'hauran d'inscriure en el Registre Estatal d'Òrgans i Instruments de Cooperació perquè siga vàlida la seua sessió constitutiva.

4. Els òrgans de cooperació, excepte oposició per alguna de les parts, podran adoptar acords mitjançant un procediment simplificat i per subscripció successiva de les parts, per qualsevol de les formes admeses en dret, en els termes que s'establisquen de comú acord.

Article 146. Conferència de Presidents.

1. La Conferència de Presidents és un òrgan de cooperació multilateral entre el Govern de la nació i els respectius governs de les comunitats autònomes, i està formada pel president del Govern, que la presideix, i pels presidents de les comunitats autònomes i de les ciutats de Ceuta i Melilla.

2. La Conferència de Presidents té per objecte la deliberació d'assumpes i l'adopció d'acords d'interés per a l'Estat i les comunitats autònomes; està assistida, per a la preparació de les seues reunions, per un comitè preparatori del qual formen part un ministre del Govern, que el presideix, i un conseller de cada comunitat autònoma.

Article 147. Conferències sectorials.

1. La conferència sectorial és un òrgan de cooperació, de composició multilateral i àmbit sectorial determinat, que reuneix, com a president, el membre del Govern que, en representació de l'Administració General de l'Estat, siga competent per raó de la matèria, i els corresponents membres dels consells de govern, en representació de les comunitats autònomes i de les ciutats de Ceuta i Melilla.

2. Les conferències sectorials, o els òrgans sotmesos al seu règim jurídic amb una altra denominació, s'hauran d'inscriure en el Registre Electrònic Estatal d'Òrgans i Instruments de Cooperació perquè siguem vàlidament constituïts.

3. Cada conferència sectorial disposarà d'un reglament d'organització i funcionament intern aprovat pels seus membres.

Article 148. *Funcions de les conferències sectorials.*

1. Les conferències sectorials poden exercir funcions consultives, decisòries o de coordinació orientades a aconseguir acords sobre matèries comunes.

2. En particular, les conferències sectorials exerciran, entre d'altres, les funcions següents:

a) Ser informades sobre els avantprojectes de lleis i els projectes de reglaments del Govern de la nació o dels consells de govern de les comunitats autònomes quan afecten de manera directa l'àmbit competencial de les altres administracions públiques o quan així estiga previst en la normativa sectorial aplicable, bé mitjançant el ple, bé mitjançant la comissió o el grup de treball a què, a aquest efecte, s'haja fet aquest mandat.

b) Establir plans específics de cooperació entre comunitats autònomes en la matèria sectorial corresponent procurant la supressió de duplicitats i la consecució d'una millor eficiència dels serveis públics.

c) Intercanviar informació sobre les actuacions programades per les distintes administracions públiques, en exercici de les seues competències, i que puguen afectar les altres administracions.

d) Establir mecanismes d'intercanvi d'informació, especialment de contingut estadístic.

e) Acordar l'organització interna de la conferència sectorial i del seu mètode de treball.

f) Fixar els criteris objectius que servisquen de base per a la distribució territorial dels crèdits pressupostaris, així com la distribució d'aquests al començament de l'exercici econòmic, d'acord amb el que preveu la Llei 47/2003, de 26 de novembre.

Article 149. *Convocatòria de les reunions de les conferències sectorials.*

1. Correspon al ministre que presideix la conferència sectorial acordar la convocatòria de les reunions per iniciativa pròpia, almenys una vegada a l'any, o quan ho sol·liciten, almenys, la tercera part dels seus membres. En aquest últim cas, la sol·licitud haurà d'incloure la proposta d'ordre del dia.

2. La convocatòria, que haurà d'anar acompanyada dels documents necessaris amb la suficient antelació, haurà de contindre l'ordre del dia previst per a cada sessió, sense que es puguen examinar assumptes que no hi figuren, llevat que tots els membres de la conferència sectorial manifesten que estan conformes amb això. L'ordre del dia de cada reunió serà proposat pel president i haurà d'especificar el caràcter consultiu, decisor i de coordinació de cada un dels assumptes que calga tractar.

3. Quan la conferència sectorial s'haja de reunir amb l'objecte exclusiu d'informar un projecte normatiu, la convocatòria, la constitució i l'adopció d'acords es podran efectuar per mitjans electrònics, telefònics o audiovisuals que garantisquen la intercomunicació entre ells i la unitat d'acte, com ara la videoconferència o el correu electrònic; els acords es consideraran adoptats en el lloc on estiga la presidència, d'acord amb el procediment que s'establisca en el reglament de funcionament intern de la conferència sectorial.

De conformitat amb el que preveu aquest apartat, l'elaboració i la remissió d'actes es podran realitzar a través de mitjans electrònics.

Article 150. *Secretaria de les conferències sectorials.*

1. Cada conferència sectorial tindrà un secretari, que serà designat pel president de la conferència sectorial.

2. Correspon al secretari de la conferència sectorial, almenys, les funcions següents:
  - a) Preparar les reunions i assistir-hi amb veu però sense vot.
  - b) Efectuar la convocatòria de les sessions de la conferència sectorial per ordre del president.
  - c) Rebre els actes de comunicació dels membres de la conferència sectorial i, per tant, les notificacions, peticions de dades, rectificacions o qualsevol altra classe d'escrits dels quals haja de tindre coneixement.
  - d) Redactar i autoritzar les actes de les sessions.
  - e) Expedir certificats de les consultes, recomanacions i acords aprovats, i custodiar la documentació generada amb motiu de la celebració de les seues reunions.
  - f) Totes les altres funcions inherents a la seua condició de secretari.

Article 151. *Classes de decisions de la conferència sectorial.*

1. L'adopció de decisions requerirà la votació prèvia dels membres de la conferència sectorial. Aquesta votació es produirà per la representació que cada administració pública tinga, i no pels diferents membres de cada una d'elles.

2. Les decisions que adopte la conferència sectorial podran revestir les formes següents:

a) Acord. Suposa un compromís d'actuació en l'exercici de les competències respectives. Són de compliment obligatori i directament exigibles d'acord amb el que preveu la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, excepte per als que hi hagen votat en contra, mentre no decidisquen subscriure'ls amb posterioritat. L'acord serà certificat en una acta.

Quan l'Administració General de l'Estat exercisca funcions de coordinació, d'acord amb l'ordre constitucional de distribució de competències de l'àmbit material respectiu, l'acord que s'adopte en la conferència sectorial, i en el qual s'inclouran els vots particulars que s'hagen formulat, serà de compliment obligatori per a totes les administracions públiques integrants de la conferència sectorial, amb independència del sentit del seu vot, i seran exigibles d'acord amb el que estableix la Llei 29/1998, de 13 de juliol. L'acord serà certificat en una acta.

Les conferències sectorials podran adoptar plans conjunts, de caràcter multilateral, entre l'Administració General de l'Estat i la de les comunitats autònomes, per a comprometre actuacions conjuntes per a la consecució dels objectius comuns, que tindran la naturalesa d'acord de la conferència sectorial i es publicaran en el «Boletín Oficial del Estado».

L'acord probatori dels plans haurà d'especificar, segons la seua naturalesa, els següents elements, d'acord amb el que preveu la legislació pressupostària:

- 1r. Els objectius d'interés comú que cal complir.
  - 2n. Les actuacions que ha de realitzar cada administració.
  - 3r. Les aportacions de mitjans personals i materials de cada administració.
  - 4t. Els compromisos d'aportació de recursos financers.
  - 5é. La duració, així com els mecanismes de seguiment, avaluació i modificació.
- b) Recomanació. Té com a finalitat expressar l'opinió de la conferència sectorial sobre un assumpte que se sotmet a la seua consulta. Els membres de la conferència sectorial es comprometen a orientar la seua actuació en aquesta matèria de conformitat amb el que preveu la recomanació, excepte els que hi hagen votat en contra, mentre no decidisquen subscriure-la amb posterioritat. Si algun membre s'aparta de la recomanació, haurà de motivar-ho i incorporar la justificació en el corresponent expedient.

Article 152. *Comissions sectorials i grups de treball.*

1. La comissió sectorial és l'òrgan de treball i suport de caràcter general de la conferència sectorial, i està constituïda pel secretari d'estat o l'òrgan superior de l'Administració General de l'Estat designat a aquest efecte pel ministre corresponent, que la presidirà, i un representant de cada comunitat autònoma, així com un representant de la ciutat de Ceuta i de la ciutat de Melilla. L'exercici de les funcions pròpies de la secretaria de la comissió sectorial correspondrà a un funcionari del ministeri corresponent.

Si així es preveu en el reglament intern de funcionament de la conferència sectorial, les comissions sectorials i els grups de treball podran funcionar de forma electrònica o per mitjans telefònics o audiovisuals, que garantisquen la intercomunicació entre ells i la unitat d'acte, com ara la videoconferència o el correu electrònic; els acords es consideraran adoptats en el lloc on estiga la presidència, d'acord amb el procediment que s'establisca en el reglament de funcionament intern de la conferència sectorial.

2. La comissió sectorial exercirà les funcions següents:

- a) La preparació de les reunions de la conferència sectorial, per a la qual cosa tractarà els assumptes inclosos en l'ordre del dia de la convocatòria.
- b) El seguiment dels acords adoptats per la conferència sectorial.
- c) El seguiment i avaluació dels grups de treball constituïts.
- d) Qualsevol altra que li encomane la conferència sectorial.

3. Les conferències sectorials podran crear grups de treball, de caràcter permanent o temporal, formats per directors generals, subdirectors generals o equivalents de les diferents administracions públiques que formen part de la conferència, per a dur a terme les tasques tècniques que els assigne la conferència sectorial o la comissió sectorial. A aquests grups de treball hi podran ser invitats experts de reconegut prestigi en la matèria que calga tractar.

El director del grup de treball, que serà un representant de l'Administració General de l'Estat, podrà sol·licitar, amb el vot favorable de la majoria dels seus membres, la participació de les organitzacions representatives d'interessos afectats, a fi de demanar propostes o formular consultes.

Article 153. *Comissions bilaterals de cooperació.*

1. Les comissions bilaterals de cooperació són òrgans de cooperació de composició bilateral que reuneixen, per un nombre igual de representants, membres del Govern, en representació de l'Administració General de l'Estat, i membres del consell de govern de la comunitat autònoma o representants de la ciutat de Ceuta o de la ciutat de Melilla.

2. Les comissions bilaterals de cooperació exerceixen funcions de consulta i adopció d'acords que tinguen per objecte la millora de la coordinació entre les respectives administracions en assumptes que afecten de manera singular la comunitat autònoma, la ciutat de Ceuta o la ciutat de Melilla.

3. Per a l'exercici de la seua activitat, les comissions bilaterals de cooperació podran crear grups de treball i podran ser convocades i adoptar acords per videoconferència o per mitjans electrònics.

4. Les decisions adoptades per les comissions bilaterals de cooperació revestiran la forma d'acords i seran de compliment obligatori, quan així es preveja expressament, per a les dos administracions que els subscriuen, i en aquest cas seran exigibles d'acord amb el que estableix la Llei 29/1998, de 13 de juliol. L'acord serà certificat en una acta.

5. El que preveu aquest article serà aplicable sense perjudici de les peculiaritats que, d'acord amb les finalitats bàsiques previstes, s'establisquen en els estatuts d'autonomia en matèria d'organització i funcions de les comissions bilaterals.

Article 154. *Comissions territorials de coordinació.*

1. Quan la proximitat territorial o la concurrència de funcions administratives així ho requerisca, es podran crear comissions territorials de coordinació, de composició multilateral, entre administracions dels territoris de les quals siguen coincidents o limítrofs, per a millorar la coordinació de la prestació de serveis, previndre duplicitats i millorar l'eficiència i la qualitat dels serveis. En funció de les administracions afectades per raó de la matèria, aquestes comissions podran estar formades per:

- a) Representants de l'Administració General de l'Estat i representants de les entitats locals.
- b) Representants de les comunitats autònomes i representants de les entitats locals.
- c) Representants de l'Administració General de l'Estat, representants de les comunitats autònomes i representants de les entitats locals.

2. La decisions adoptades per les comissions territorials de cooperació revestiran la forma d'acords, que seran certificats en una acta i seran de compliment obligatori per a les administracions que els subscriuen i exigibles d'acord amb el que estableix la Llei 29/1998, de 13 de juliol.

3. El règim de les convocatòries i la secretaria serà el mateix que l'establert per a les conferències sectorials en els articles 149 i 150, excepte la regla prevista sobre qui ha d'exercir les funcions de secretari, que es designarà segons el seu reglament intern de funcionament.

CAPÍTOL IV

Relacions electròniques entre les administracions

Article 155. *Transmissions de dades entre administracions públiques.*

1. De conformitat amb el que disposen la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, i la normativa que la desplega, cada administració haurà de facilitar l'accés de les restants administracions públiques a les dades relatives als interessats que tinguen en el seu poder, amb especificació de les condicions, protocols i criteris funcionals o tècnics necessaris per a accedir a les dades esmentades amb les màximes garanties de seguretat, integritat i disponibilitat.

2. La disponibilitat de les dades estarà limitada estrictament a aquelles que són requerides als interessats per la resta d'administracions per a la tramitació i resolució dels procediments i actuacions de la seua competència, d'acord amb la normativa que els regula.

3. L'Administració General de l'Estat, les administracions autonòmiques i les entitats locals adoptaran les mesures necessàries i incorporaran en els seus respectius àmbits les tecnologies necessàries per a possibilitar la interconnexió de les seues xarxes a fi de crear una xarxa de comunicacions que interconnecte els sistemes d'informació de les administracions públiques i permeta l'intercanvi d'informació i serveis entre aquestes, així com la interconnexió amb les xarxes de les institucions de la Unió Europea i d'altres estats membres.

Article 156. *Esquema Nacional d'Interoperabilitat i Esquema Nacional de Seguretat.*

1. L'Esquema Nacional d'Interoperabilitat comprén el conjunt de criteris i recomanacions en matèria de seguretat, conservació i normalització de la informació, dels formats i de les aplicacions que hauran de ser tinguts en compte per les administracions públiques per a la presa de decisions tecnològiques que garantisquen la interoperabilitat.

2. L'Esquema Nacional de Seguretat té per objecte establir la política de seguretat en la utilització de mitjans electrònics en l'àmbit d'aquesta llei, i està constituït pels principis bàsics i requisits mínims que garantisquen adequadament la seguretat de la informació tractada.

Article 157. Reutilització de sistemes i aplicacions de propietat de l'Administració.

1. Les administracions posaran a disposició de qualsevol d'aquestes que ho sol·licite les aplicacions, desenvolupades pels seus serveis o que hagen sigut objecte de contractació i dels drets de propietat intel·lectual de les quals siguen titulars, llevat que la informació a què estiguen associades siga objecte d'especial protecció per una norma. Les administracions cedents i cessionàries podran acordar la repercussió del cost d'adquisició o de fabricació de les aplicacions cedides.

2. Les aplicacions a què es refereix l'apartat anterior podran ser declarades com de fonts obertes, quan d'això es derive una major transparència en el funcionament de l'Administració pública o es fomenta amb això la incorporació dels ciutadans a la societat de la informació.

3. Les administracions públiques, amb caràcter previ a l'adquisició, al desenvolupament o al manteniment al llarg de tot el cicle de vida d'una aplicació, tant si es realitza amb mitjans propis o per la contractació dels serveis corresponents, hauran de consultar en el directori general d'aplicacions, dependent de l'Administració General de l'Estat, si hi ha solucions disponibles per a reutilitzar-les, que puguen satisfer totalment o parcialment les necessitats, millores o actualitzacions que es pretenen cobrir, i sempre que els requisits tecnològics d'interoperabilitat i seguretat així ho permeten.

En aquest directori constaran tant les aplicacions disponibles de l'Administració General de l'Estat com les disponibles en els directoris integrats d'aplicacions de la resta d'administracions.

En cas d'haver-hi una solució disponible per a reutilitzar-la totalment o parcial, les administracions públiques estaran obligades a usar-la, llevat que la decisió de no reutilitzar-la es justifique en termes d'eficiència d'acord amb l'article 7 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera.

Article 158. Transferència de tecnologia entre administracions.

1. Les administracions públiques mantindran directoris actualitzats d'aplicacions per reutilitzar-les lliurement, de conformitat amb el que disposa l'Esquema Nacional d'Interoperabilitat. Aquests directoris hauran de ser plenament interoperables amb el directori general de l'Administració General de l'Estat, de manera que se'n garantisquen la compatibilitat informàtica i la interconnexió.

2. L'Administració General de l'Estat mantindrà un directori general d'aplicacions per a reutilitzar-les, prestarà suport per a la lliure reutilització d'aplicacions i impulsarà el desenvolupament d'aplicacions, formats i estàndards comuns en el marc dels esquemes nacionals d'interoperabilitat i seguretat.

Disposició addicional primera. Administració dels Territoris Històrics del País Basc.

A la Comunitat Autònoma del País Basc, a efectes del que disposa l'article segon, s'hi entendrà per administracions públiques les diputacions forals i les administracions institucionals que en depenguen o que hi estiguen vinculades.

Disposició addicional segona. Delegats del Govern en les ciutats de Ceuta i Melilla.

1. En les ciutats de Ceuta i Melilla hi haurà un delegat del Govern que representarà el Govern de la nació en el seu territori.

2. Les disposicions contingudes en aquesta llei que facen referència als delegats del Govern en les comunitats autònomes s'hauran de considerar referides també als delegats del Govern en les ciutats de Ceuta i Melilla.

3. En les ciutats de Ceuta i Melilla hi haurà una comissió d'assistència al delegat del Govern, presidida per ell mateix i integrada pel secretari general i els responsables dels serveis territorials. A les sessions hi hauran d'assistir els titulars dels òrgans i serveis territorials, tant integrats com no integrats, que el delegat del Govern considere oportú.

Disposició addicional tercera. *Relacions amb les ciutats de Ceuta i Melilla.*

El que disposa aquesta llei sobre les relacions entre l'Administració General de l'Estat i les administracions de les comunitats autònomes serà aplicable a les relacions amb les ciutats de Ceuta i Melilla en la mesura que afecte l'exercici de les competències assumides estatutàriament.

Disposició addicional quarta. *Adaptació d'entitats i organismes públics existents en l'àmbit estatal.*

Totes les entitats i organismes públics que integren el sector públic estatal existents en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei s'hauran d'adaptar al contingut d'aquesta en el termini de tres anys a comptar de l'entrada en vigor; fins que es realitze l'adaptació, es regirà per la seua normativa específica.

L'adaptació es realitzarà preservant les especialitats actuals dels organismes i entitats en matèria de personal, patrimoni, règim pressupostari, comptabilitat, control economicofinancer i d'operacions com a agent de finançament, incloent-hi, respecte a aquestes últimes, el sotmetiment, si és el cas, a l'ordenament jurídic privat. Les especialitats es preservaran sempre que no hagen generat deficiències importants en el control d'ingressos i despeses que causen una situació de desequilibri financer en el moment de ser adaptades.

Les entitats que no tinguen la consideració de poder adjudicador preservaran aquesta especialitat mentre no s'opose a la normativa comunitària.

Les entitats que tinguen com a fins la promoció de la internacionalització de l'economia i de l'empresa espanyola preservaran, a més, i amb les mateixes limitacions, les especialitats en matèria d'ajudes mentre no s'oposen a la normativa comunitària.

Disposició addicional cinquena. *Gestió compartida de serveis comuns dels organismes públics estatals existents.*

1. Els organismes públics integrants del sector públic estatal, a l'entrada en vigor d'aquesta llei, compartiran l'organització i la gestió dels seus serveis comuns llevat que la decisió de no compartir-los es justifique en una memòria elaborada a aquest efecte, i que s'adreçarà al Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, en termes d'eficiència, d'acord amb l'article 7 de la Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, en raons de seguretat nacional, o quan l'organització i la gestió compartida afecte serveis que s'hagen de prestar de manera autònoma en atenció a la independència de l'organisme públic.

2. L'organització i la gestió compartida dels serveis comuns a què es refereix l'article 95 es podran realitzar de les maneres següents:

a) Per mitjà de la coordinació pel departament amb competències en matèria d'hisenda pública o per un organisme autònom vinculat a aquest o que en depenga.

b) Per mitjà de la coordinació pel departament a què estiga vinculat o del qual depenga l'organisme públic.

c) Per mitjà de la coordinació per l'organisme públic a què estiga vinculat o del qual depenga, al seu torn, l'organisme públic.

Disposició addicional sisena. *Transformació dels mitjans propis estatals existents.*

Totes les entitats i organismes públics que en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei tinguen la condició de mitjà propi en l'àmbit estatal s'hauran d'adaptar al que preveu aquesta llei en el termini de sis mesos a comptar de l'entrada en vigor.

Disposició addicional setena. *Registre Electrònic Estatal d'Òrgans i Instruments de Cooperació.*

1. L'Administració General de l'Estat mantindrà actualitzat un registre electrònic dels òrgans de cooperació en què participa aquesta o algun dels seus organismes públics o entitats vinculats o dependents, i de convenis subscrits amb la resta d'administracions públiques. Aquest registre serà dependent de la Secretaria d'Estat d'Administracions Públiques.

2. La creació, modificació o extinció dels òrgans de cooperació, així com la subscripció, extinció, pròrroga o modificació de qualsevol conveni subscrit per l'Administració General de l'Estat o per algun dels seus organismes públics o entitats vinculats o dependents, hauran de ser comunicades per l'òrgan d'aquesta que l'haja subscrit, en el termini de quinze dies des que ocorrega el fet inscripció, al Registre Electrònic Estatal d'Òrgans i Instruments de Cooperació.

3. Els departaments ministerials que exercisquen la secretaria dels òrgans de cooperació hauran de comunicar al Registre, abans del 30 de gener de cada any, els òrgans de cooperació que hagen extingit.

4. El ministre d'Hisenda i Administracions Públiques elevarà anualment al Consell de Ministres un informe sobre l'activitat dels òrgans de cooperació existents i sobre els convenis vigents a partir de les dades i l'anàlisi proporcionades pel Registre Electrònic Estatal d'Òrgans i Instruments de Cooperació.

5. Els òrgans de cooperació i els convenis vigents disposen del termini de sis mesos, a comptar de l'entrada en vigor de la llei, per a sol·licitar que siguen inscrits en aquest registre.

6. Els òrgans de cooperació que no s'hagen reunit en un termini de cinc anys des de la seua creació o en un termini de cinc anys des de l'entrada en vigor d'aquesta llei quedaran extingits.

Disposició addicional huitena. *Adaptació dels convenis vigents subscrits per qualsevol administració pública i inscripció d'organismes i entitats en l'Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local.*

1. Tots els convenis vigents subscrits per qualsevol administració pública o per qualsevol dels seus organismes o entitats vinculats o dependents s'hauran d'adaptar al que es preveu ací en el termini de tres anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

No obstant això, aquesta adaptació serà automàtica, pel que fa al termini de vigència del conveni, per aplicació directa de les regles previstes en l'article 49.h).1r, per als convenis que no tinguen determinat un termini de vigència o, si n'hi ha, tinguen establida una pròrroga tàcita per temps indefinit en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei. En aquests casos, el termini de vigència del conveni serà de quatre anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

2. Tots els organismes i entitats, dependents de qualsevol administració pública o vinculats a aquesta, i siga quina siga la seua naturalesa jurídica, existents en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei, hauran d'estar inscrits en l'Inventari d'Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local en el termini de tres mesos a comptar de l'entrada en vigor esmentada.

Disposició addicional novena. *Comissió Sectorial d'Administració Electrònica.*

1. La Comissió Sectorial d'Administració Electrònica, dependent de la Conferència Sectorial d'Administració Pública, és l'òrgan tècnic de cooperació de l'Administració General de l'Estat, de les administracions de les comunitats autònomes i de les entitats locals en matèria d'administració electrònica.

2. La Comissió Sectorial d'Administració Electrònica exercirà, almenys, les funcions següents:

a) Assegurar la compatibilitat i la interoperabilitat dels sistemes i aplicacions emprats per les administracions públiques.

- b) Impulsar el desenvolupament de l'Administració electrònica a Espanya.
- c) Assegurar la cooperació entre les administracions públiques per a proporcionar informació administrativa clara, actualitzada i inequívoca.

3. Quan, per raó de les matèries tractades, siga d'interés, es podrà invitar les organitzacions, corporacions o agents socials que s'estime convenient en cada cas a participar en les deliberacions de la Comissió Sectorial.

Disposició addicional deu. *Aportacions als consorcis.*

Quan les administracions públiques o qualsevol dels seus organismes públics o entitats vinculats o dependents siguen membres d'un consorci, no estaran obligats a efectuar l'aportació al fons patrimonial o al finançament a què s'hagen compromés per a l'exercici corrent, si algun dels altres membres del consorci no ha realitzat totes les seues aportacions dineràries corresponents a exercicis anteriors a les quals estiguen obligats.

Disposició addicional onze. *Conflictes d'atribucions intraministerials.*

1. Els conflictes positius o negatius d'atribucions entre òrgans d'un mateix ministeri seran resolts pel superior jeràrquic comú en el termini de deu dies, sense que hi càpia cap recurs.

2. En els conflictes positius, l'òrgan que es considere competent requerirà d'inhibició al que conega de l'assumpte, que suspèn timerà el procediment per un termini de deu dies. Si dins d'aquest termini accepta el requeriment, remetrà l'expedient a l'òrgan requeridor. En cas de considerar-se competent, remetrà tot seguit les actuacions al superior jeràrquic comú.

3. En els conflictes negatius, l'òrgan que s'estime incompetent remetrà directament les actuacions a l'òrgan que considere competent, que decidirà en el termini de deu dies; si és el cas, si es considera, remetrà tot seguit l'expedient amb el seu informe al superior jeràrquic comú.

4. Els interessats en el procediment plantejaran aquests conflictes d'acord amb el que estableix l'article 14.

Disposició addicional dotze. *Règim jurídic de les autoritats portuàries i ports de l'Estat.*

Les autoritats portuàries i ports de l'Estat es regiran per la seua legislació específica; per les disposicions de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, que els siguen aplicables, i, supletòriament, pel que estableix aquesta llei.

Disposició addicional tretze. *Règim jurídic de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social.*

1. A les entitats gestores, serveis comuns i altres organismes o entitats que, d'acord amb la llei, integren l'Administració de la Seguretat Social, els seran aplicables les previsions d'aquesta llei relatives als organismes autònoms, excepte el que disposa el paràgraf següent.

2. El règim de personal, economicofinancer, patrimonial, pressupostari i comptable, de participació en la gestió, així com l'assistència jurídica, serà l'establert per la seua legislació específica; per la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària, en les matèries que s'aplique, i, supletòriament, per aquesta llei.

Disposició addicional catorze. *L'organització militar i les delegacions de Defensa.*

1. L'organització militar es regeix per la seua legislació específica i per les bases establides en la Llei Orgànica 5/2005, de 17 de novembre, de la Defensa Nacional.

2. Les delegacions de Defensa romandran integrades en el Ministeri de Defensa i es regiran per la seua normativa específica.

Disposició addicional quinze. *Personal militar de les Forces Armades i del Centre Nacional d'Intel·ligència.*

Les referències que en els articles 63, 65, 66 i 67 d'aquesta llei es realitzen als funcionaris de carrera que pertanyen al subgrup A1 comprendran el personal militar de les Forces Armades que pertany a cossos i escales amb una categoria equivalent a aquella.

Les previsions normatives esmentades seran aplicables igualment al personal del Centre Nacional d'Intel·ligència que pertany a al subgrup A1, segons la seua normativa estatutària.

Disposició addicional setze. *Serveis territorials integrats en les delegacions del Govern.*

Els serveis territorials que, a l'entrada en vigor d'aquesta llei, estiguen integrats en les delegacions del Govern, continuaran en aquesta situació i els serà aplicable el que preveu la present llei.

Disposició addicional dèsset. *Règim jurídic de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.*

L'Agència Estatal d'Administració Tributària es regirà per la seua legislació específica, i únicament de manera supletòria i mentre resulte compatible amb la seua legislació específica, pel que preveu aquesta llei.

L'accés, la cessió o la comunicació d'informació de naturalesa tributària es regiran en tot cas per la seua legislació específica.

Disposició addicional diuuit. *Règim jurídic del Centre Nacional d'Intel·ligència.*

L'actuació administrativa dels òrgans competents del Centre Nacional d'Intel·ligència es regirà pel que preveu la seua normativa específica; per al que no s'hi preveu, quan siga compatible amb la seua naturalesa i funcions pròpies, pel que disposa aquesta llei.

Disposició addicional dènou. *Règim jurídic del Banc d'Espanya.*

El Banc d'Espanya, en la seua condició de banc central nacional, es regirà, en primer terme, pel que disposa el Tractat de Funcionament de la Unió Europea, i pels estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu; pel Reglament (UE) núm. 1024/2013, del Consell, de 15 d'octubre de 2013, i per la Llei 13/1994, d'1 de juny, d'Autonomia del Banc d'Espanya.

En el que no preveuen les normes esmentades, i quan siga compatible amb la seua naturalesa i funcions, hi serà aplicable el que preveu aquesta llei.

Disposició addicional vint. *Règim jurídic del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària.*

El Fons de Reestructuració Ordenada Bancària tindrà la consideració d'autoritat administrativa independent, de conformitat amb el que preveu aquesta llei.

Disposició addicional vint-i-u. *Òrgans col·legiats de govern.*

Les disposicions previstes en aquesta llei relatives als òrgans col·legiats no seran aplicables als òrgans col·legiats del Govern de la nació, als òrgans col·legiats de govern de les comunitats autònomes i als òrgans col·legiats de govern de les entitats locals.

Disposició addicional vint-i-dos. *Actuació administrativa dels òrgans constitucionals de l'Estat i dels òrgans legislatius i de control autonòmics.*

L'actuació administrativa dels òrgans competents del Congrés dels Diputats, del Senat, del Consell General del Poder Judicial, del Tribunal Constitucional, del Tribunal de Comptes, del Defensor del Poble, de les assemblees legislatives de les comunitats autònomes i de les institucions autonòmiques anàlogues al Tribunal de Comptes i al Defensor del Poble es regirà pel que preveu la seua normativa específica, en el marc dels principis que inspiren l'actuació administrativa d'acord amb aquesta llei.

Disposició transitòria primera. *Composició i classificació del sector públic institucional.*

La composició i classificació del sector públic institucional estatal prevista en l'article 84 s'aplicarà únicament als organismes públics i a les entitats integrants del sector públic institucional estatal que es creen després de l'entrada en vigor de la llei, i als que s'hi hagen adaptat d'acord amb el que preveu la disposició addicional quarta.

Disposició transitòria segona. *Entitats i organismes públics existents.*

1. Tots els organismes i entitats integrants del sector públic estatal en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei continuaran regint-se per la seua normativa específica, incloent-hi la normativa pressupostària que els era aplicable, fins que s'adapten al que disposa la llei d'acord amb el que preveu la disposició addicional quarta.

2. No obstant això, fins que no siga contrari a la seua normativa específica:

a) Els organismes públics existents en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei, i des d'aquest moment, aplicaran els principis establits en el capítol I del títol II, el règim de control previst en els articles 85 i 92.2, i el que disposen els articles 87, 94, 96, 97 si es transformen, fusionen, dissolen o liquiden després de l'entrada en vigor d'aquesta llei.

b) Les societats mercantils estatals, els consorcis, les fundacions i els fons sense personalitat jurídica existents en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei aplicaran des d'aquest moment, respectivament, el que preveuen el capítol V, capítol VI, capítol VII i capítol VIII del títol II.

Disposició transitòria tercera. *Procediments d'elaboració de normes en l'Administració General de l'Estat.*

Els procediments d'elaboració de normes que estiguen en tramitació en l'Administració General de l'Estat a l'entrada en vigor d'aquesta llei se substanciaran d'acord amb el que estableix la normativa vigent en el moment en què es van iniciar.

Disposició transitòria quarta. *Règim transitori de les modificacions introduïdes en la disposició final novena.*

El que disposa la disposició final novena serà aplicable als expedients de contractació iniciats amb posterioritat a l'entrada en vigor de la disposició esmentada. A aquest efecte, es considerarà que els expedients de contractació han sigut iniciats si s'ha publicat la corresponent convocatòria del procediment d'adjudicació del contracte. En el cas de procediments negociats, per a determinar el moment d'iniciació es tindrà en compte la data d'aprovació dels plecs.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queden derogades totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen, contradiguen o siguen incompatibles amb el que disposa aquesta llei, i en especial:

a) L'article 87 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.
b) L'article 110 del text refós de les disposicions legals vigents en matèria de règim local, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 781/1986, de 18 d'abril.

c) Llei 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat.

d) Els articles 44, 45 i 46 de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions.

e) Llei 28/2006, de 18 de juliol, d'Agències Estatals per a la Millora dels Serveis Públics.

f) Els articles 12, 13, 14 i 15 i la disposició addicional sisena de la Llei 15/2014, de 16 de setembre, de racionalització del sector públic i altres mesures de reforma administrativa.

g) L'article 6.1.f), la disposició addicional tercera, la disposició transitòria segona i la disposició transitòria quarta del Reial Decret 1671/2009, de 6 de novembre, pel qual es desplega parcialment la Llei 11/2007, de 22 de juny, d'Accés Electrònic dels Ciutadans als Serveis Públics.

h) Els articles 37, 38, 39 i 40 del Decret de 17 de juny de 1955, pel qual s'aprova el Reglament de serveis de les corporacions locals.

Fins que, d'acord amb el que preveu la disposició addicional quarta, concloga el termini d'adaptació de les agències existents en el sector públic estatal, es mantindrà en vigor la Llei 28/2006, de 18 de juliol.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei 23/1982, de 16 de juny, reguladora del patrimoni nacional.*

L'apartat u de l'article huité de la Llei 23/1982, de 16 juny, reguladora del patrimoni nacional, queda redactat de la manera següent:

«U. El Consell d'Administració del Patrimoni Nacional estarà constituït pel seu president, el gerent i per un nombre de vocals no superior a tretze, tots els quals hauran de ser professionals de reconegut prestigi. Al president i al gerent els serà aplicable el que estableix l'article 2 de la Llei 3/2015, de 30 de març, reguladora de l'exercici de l'alt càrrec de l'Administració General de l'Estat, el nomenament dels quals s'haurà de realitzar entre funcionaris de carrera de l'Estat, de les comunitats autònomes o de les entitats locals, que pertanyen a cossos classificats en el subgrup A1.

Dos dels vocals, almenys, hauran de provindre d'institucions museístiques i culturals de reconegut prestigi i projecció internacional. Igualment, en dos dels vocals, almenys, haurà de concórrer la condició d'alcaldes d'ajuntaments en el terme municipal dels quals radiquen béns immobles històrics del Patrimoni Nacional.

El president, el gerent i els altres membres del Consell d'Administració seran nomenats mitjançant un reial decret, amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres, a proposta del president del Govern.»

Disposició final segona. *Modificació del Reial Decret Llei 12/1995, de 28 de desembre, sobre mesures urgents en matèria pressupostària, tributària i financera.*

U. S'afig un nou apartat tres a la disposició addicional sisena i es tornen a numerar els apartats tres a sis com quatre a set. L'apartat tres tindrà la redacció següent:

«Tres. Consell General.

1. L'Institut de Crèdit Oficial estarà regit per un consell general, que tindrà a càrrec seu la superior direcció de la seua administració i gestió.

2. El Consell General estarà format pel president de l'entitat, que ho serà també del Consell, i deu vocals, i estarà assistit pel secretari i, si és el cas, el vicesecretari.

Tots els integrants del Consell General actuaran sempre en interès de l'Institut de Crèdit Oficial en l'exercici de les seues funcions com a membres del Consell General.

3. El nomenament i el cessament dels vocals del Consell General corresponen al Consell de Ministres, a proposta del ministre d'Economia i Competitivitat, que els designarà entre persones de reconegut prestigi i competència professional en l'àmbit d'activitat de l'Institut de Crèdit Oficial.

4. Quatre dels deu vocals del Consell seran independents. A aquest efecte, s'entendrà independent aquell que no siga personal al servei del sector públic.

5. El mandat dels vocals independents serà de tres anys, després del qual serà possible una sola reelecció.

Reglamentàriament s'establiran les causes de cessament dels vocals esmentats, així com el règim jurídic a què queden sotmesos els integrants del Consell General.

6. Cada un dels vocals independents disposarà de dos vots exclusivament per a l'adopció d'acords relatius a operacions financeres d'actiu i passiu pròpies del negoci de l'Institut.»

Dos. S'hi afegirà una nova disposició transitòria, que tindrà la redacció següent:

«Disposició transitòria cinquena. *Operacions i atribucions vigents.*

La modificació de la disposició addicional sisena del Reial Decret Llei 12/1995, de 28 de desembre, introduïda per la disposició final segona de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, no afectarà el règim de les operacions de l'Institut de Crèdit Oficial actualment en vigor, sense que per això es modifiquen els termes i les condicions dels contractes i convenis subscrits.

Adicionalment, es mantindran les atribucions, poders i delegacions conferits pel Consell General en altres autoritats i òrgans de l'Institut de Crèdit Oficial fins que el Consell General decidisca, si és el cas, revisar-los.

Els consellers que, a l'entrada en vigor de la disposició final segona de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, formen part del Consell General de l'Institut de Crèdit Oficial continuaran en l'exercici de les seues funcions fins que es nomenen els qui hauran de succeir-los.»

Disposició final tercera. *Modificació de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern.*

La Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, queda modificada en els termes següents:

U. L'apartat segon de l'article 4 queda redactat en els termes següents:

«2. A més dels ministres titulars d'un departament, podran haver-hi ministres sense cartera, als quals se'ls atribuirà la responsabilitat de determinades funcions governamentals. En cas que hi haja ministres sense cartera, per mitjà d'un reial decret es determinarà l'àmbit de les seues competències, l'estructura administrativa, així com els mitjans materials i personals que hi queden adscrits.»

Dos. Se'n modifica l'article 5, que queda redactat en els termes següents:

«Article 5. *Del Consell de Ministres.*

1. Al Consell de Ministres, com a òrgan col·legiat del Govern, li correspon l'exercici de les funcions següents:

- a) Aprovar els projectes de llei i remetre'ls al Congrés dels Diputats o, si és el cas, al Senat.
- b) Aprovar el projecte de llei de pressupostos generals de l'Estat.
- c) Aprovar els reials decrets lleis i els reials decrets legislatius.
- d) Acordar la negociació, la firma, així com l'aplicació provisional de tractats internacionals.
- e) Remetre els tractats internacionals a les Corts Generals en els termes que preveuen els articles 94 i 96.2 de la Constitució.
- f) Declarar els estats d'alarma i d'excepció i proposar al Congrés dels Diputats la declaració de l'estat de setge.
- g) Disposar l'emissió de deute públic o contraure crèdit, quan haja sigut autoritzat per una llei.
- h) Aprovar els reglaments per al desplegament i l'execució de les lleis, després del dictamen del Consell d'Estat, així com les altres disposicions reglamentàries que siguen procedents.
- i) Crear, modificar i suprimir els òrgans directius dels departaments ministerials.

j) Adoptar programes, plans i directrius vinculants per a tots els òrgans de l'Administració General de l'Estat.

k) Exercir totes les altres atribucions que li conferisquen la Constitució, les lleis i qualsevol altra disposició.

2. A les reunions del Consell de Ministres hi podran assistir els secretaris d'estat i, excepcionalment, altres alts càrrecs, quan siguen convocats per a això.

3. Les deliberacions del Consell de Ministres seran secretes.»

Tres. L'apartat segon de l'article 6 queda redactat en els termes següents:

«2. El reial decret de creació d'una comissió delegada haurà d'especificar, en tot cas:

- a) El membre del Govern que assumeix la presidència de la Comissió.
- b) Els membres del Govern i, si és el cas, els secretaris d'estat que la integren.
- c) Les funcions que s'atribueixen a la comissió.
- d) El membre de la comissió a què en correspon la secretaria.
- e) El règim intern de funcionament i, en particular, el de convocatòries i suplències.»

Quatre. L'apartat segon de l'article 7 queda redactat en els termes següents:

«2. Actuen sota la direcció del titular del departament a què pertanguen. Quan estiguen adscrits a la Presidència del Govern, actuen sota la direcció del president.»

Cinc. L'article 8 queda redactat en els termes següents:

«Article 8. *De la Comissió General de Secretaris d'Estat i Subsecretaris.*

1. La Comissió General de Secretaris d'Estat i Subsecretaris estarà integrada pels titulars de les secretaries d'estat i pels subsecretaris dels diferents departaments ministerials.

També hi assistirà l'advocat general de l'Estat i aquells alts càrrecs amb rang de secretari d'estat o subsecretari que siguen convocats pel president per raó de la matèria de què es tracte.

2. La Presidència de la Comissió General de Secretaris d'Estat i Subsecretaris correspon a un vicepresident del Govern o, a falta d'això, al ministre de la Presidència. En cas d'absència del president de la Comissió, la Presidència recaurà en el ministre que corresponga segons l'ordre de precedència dels departaments ministerials. No s'entendrà per absència la interrupció transitòria en l'assistència a la reunió de la Comissió. En aquest cas, les funcions que puguen correspondre al president seran exercides per la següent autoritat en rang que hi estiga present, de conformitat amb l'ordre de precedència dels diferents departaments ministerials.

3. La Secretaria de la Comissió General de Secretaris d'Estat i Subsecretaris serà exercida pel subsecretari de la Presidència. En cas d'absència, vacant o malaltia, actuarà com a secretari el director del Secretariat del Govern.

4. Les deliberacions de la Comissió General de Secretaris d'Estat i Subsecretaris seran reservades. En cap cas la Comissió podrà adoptar decisions o acords per delegació del Govern.

5. Correspon a la Comissió General de Secretaris d'Estat i Subsecretaris:

- a) L'examen de tots els assumptes que se sotmetran a aprovació del Consell de Ministres, excepte els nomenaments, cessaments, ascensos a qualsevol dels graus de la categoria d'oficials generals i aquells que, excepcionalment i per raons d'urgència, hagen de ser sotmesos directament al Consell de Ministres.

b) L'anàlisi o la discussió d'aquells assumptes que, sense ser competència del Consell de Ministres o de les seues comissions delegades, afecten diversos ministeris i siguen sotmesos a la Comissió pel seu president.»

Sis. Se'n modifica l'article 9, que queda redactat en els termes següents:

«Article 9. *Del Secretariat del Govern.*

1. El Secretariat del Govern, com a òrgan de suport del Consell de Ministres, de les comissions delegades del Govern i de la Comissió General de Secretaris d'Estat i Subsecretaris, exercirà les funcions següents:

- a) Assistir el ministre-secretari del Consell de Ministres.
- b) Remetre les convocatòries als diferents membres dels òrgans col·legiats enumerats anteriorment.
- c) Col·laborar amb les secretaries tècniques de les comissions delegades del Govern.
- d) Arxivar i custodiar les convocatòries, ordres del dia i actes de les reunions.
- e) Vetllar pel compliment dels principis de bona regulació aplicables a les iniciatives normatives i contribuir a la millora de la qualitat tècnica de les disposicions aprovades pel Govern.
- f) Vetllar per la correcta i fidel publicació de les disposicions i normes emanades del Govern que s'hagen d'inserir en el "Boletín Oficial del Estado".

2. Així mateix, el Secretariat del Govern, com a òrgan d'assistència al ministre de la Presidència, exercirà les funcions següents:

- a) Els tràmits relatius a la sanció i promulgació reial de les lleis aprovades per les Corts Generals i l'expedició dels reials decrets.
- b) La tramitació dels actes i disposicions del rei la ratificació dels quals correspon al president del Govern.
- c) La tramitació dels actes i disposicions que l'ordenament jurídic atribueix a la competència del president del Govern.

3. El Secretariat del Govern s'integra en l'estructura orgànica del Ministeri de la Presidència, tal com es preveja en el reial decret d'estructura d'aquest Ministeri. El director del Secretariat del Govern exercirà la secretaria adjunta de la Comissió General de Secretaris d'Estat i Subsecretaris.

4. De conformitat amb les funcions que té atribuïdes i d'acord amb les normes que regeixen l'elaboració de les disposicions de caràcter general, el Secretariat del Govern proposarà al ministre de la Presidència l'aprovació de les instruccions que s'han de seguir per a la tramitació d'assumptes davant dels òrgans col·legiats del Govern i els altres previstos en l'apartat segon d'aquest article. Les instruccions preveuran expressament la forma de documentar les propostes i acords adoptats per mitjans electrònics, que hauran d'assegurar la identitat dels òrgans intervinents i que el contingut és fefaent.»

Set. L'article 10 queda redactat en els termes següents:

«Article 10. *Dels gabinets.*

1. Els gabinets són òrgans de suport polític i tècnic del president del Govern, dels vicepresidents, dels ministres i dels secretaris d'estat. Els membres dels gabinets realitzen tasques de confiança i assessorament especial, sense que en cap cas puguem adoptar actes o resolucions que corresponguen legalment als òrgans de l'Administració General de l'Estat o de les organitzacions que hi estan adscrites, sense perjudici de l'assistència o la pertinença a òrgans col·legiats que adopten

decisiones administratives. Així mateix, els directors dels gabinets podran dictar els actes administratius propis de la direcció de la unitat que dirigeixen.

Particularment, els gabinets presten el seu suport als membres del Govern i als secretaris d'estat en l'exercici de la seua labor política, en el compliment de les tasques de caràcter parlamentari i en les seues relacions amb les institucions i l'organització administrativa.

El Gabinet de la Presidència del Govern es regularà per mitjà d'un reial decret del president en què es determinarà, entre altres aspectes, la seua estructura i funcions. La resta de gabinets es regularà pel que disposa aquesta llei.

2. Els directors de gabinet tindran el nivell orgànic que es determine reglamentàriament. La resta de membres del gabinet tindran la situació i el grau administratiu que els corresponga en virtut de la legislació corresponent.

3. Les retribucions dels membres dels gabinets són determinades pel Consell de Ministres dins de les consignacions pressupostàries establides a aquest efecte, i s'adeqüen, en tot cas, a les retribucions de l'Administració General de l'Estat.»

Huit. Se'n modifica l'article 11 amb la redacció següent:

«Article 11. *Dels requisits d'accés al càrrec.*

Per a ser membre del Govern es requereix ser espanyol, major d'edat, gaudir dels drets de sufragi actiu i passiu, no estar inhabilitat per a exercir ocupació o càrrec públic per sentència judicial ferma i reunir la resta de requisits d'idoneïtat previstos en la Llei 3/2015, de 30 de març, reguladora de l'exercici de l'alt càrrec de l'Administració General de l'Estat.»

Nou. L'article 12 queda redactat en els termes següents:

«Article 12. *Del nomenament i el cessament.*

1. El nomenament i el cessament del president del Govern es produirà en els termes que preveu la Constitució.

2. Els vicepresidents i els ministres seran nomenats i separats pel rei, a proposta del president del Govern. El nomenament comportarà el cessament en el lloc que, si és el cas, s'estiga exercint, excepte quan, en el cas dels vicepresidents, es designe com a tal un ministre que conserve la titularitat del departament. Quan el cessament en l'anterior càrrec corresponga al Consell de Ministres, es deixarà constància d'aquesta circumstància en el nomenament del nou titular. La separació dels ministres sense cartera comportarà l'extinció dels òrgans esmentats.

3. La separació dels vicepresidents del Govern comportarà l'extinció dels òrgans mencionats, excepte el cas en què simultàniament es designe un altre vicepresident en substitució del separat.

4. Per mitjà d'un reial decret es regularà l'estatut que serà aplicable als presidents del Govern després de ser cessats.»

Deu. L'article 13 queda redactat en els termes següents:

«Article 13. *De la suplència.*

1. En els casos de vacant, absència o malaltia, les funcions del president del Govern seran assumides pels vicepresidents, d'acord amb l'ordre de prelación corresponent, i, en defecte d'això, pels ministres, segons l'ordre de precedència dels departaments.

2. La suplència dels ministres, per al despatx ordinari dels assumptes de la seua competència, serà determinada per un reial decret del president del Govern, i haurà de recaure, en tot cas, en un altre membre del Govern. El reial decret expressarà, entre altres qüestions, la causa i el caràcter de la suplència.

3. No s'entendrà per absència la interrupció transitòria de l'assistència a la reunió d'un òrgan col·legiat. En aquests casos, les funcions que puguen correspondre al membre del Govern durant aquesta situació seran exercides per la següent autoritat en rang present.»

Onze. L'article 20 queda redactat en els termes següents:

«Article 20. *Delegació i avocació de competències.*

1. Poden delegar l'exercici de competències pròpies:

a) El president del Govern, en favor del vicepresident o vicepresidents i dels ministres.

b) Els ministres, en favor dels secretaris d'estat i dels subsecretaris dependents d'ells, dels delegats del Govern en les comunitats autònomes i dels altres òrgans directius del ministeri.

2. Així mateix, són delegables, a proposta del president del Govern, les funcions administratives del Consell de Ministres en les comissions delegades del Govern.

3. No són en cap cas delegables les competències següents:

a) Les atribuïdes directament per la Constitució.

b) Les relatives al nomenament i a la separació dels alts càrrecs atribuïdes al Consell de Ministres.

c) Les atribuïdes als òrgans col·legiats del Govern, amb l'excepció prevista en l'apartat 2 d'aquest article.

d) Les atribuïdes per una llei que prohibisca expressament la delegació.

4. El Consell de Ministres podrà avocar per a si, a proposta del president del Govern, el coneixement d'un assumpte la decisió del qual corresponga a les comissions delegades del Govern.

L'avocació es realitzarà mitjançant un acord motivat a aquest efecte, del qual es farà menció expressa en la decisió que s'adopti en l'exercici de l'avocació. Contra l'acord d'avocació no es podrà interposar cap recurs, encara que es podrà impugnar en el que, si és el cas, s'interposa contra la decisió adoptada.»

Dotze. El títol V queda redactat de la manera següent:

«TÍTOL V

De la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària del Govern

Article 22. *De l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària del Govern.*

El Govern exercirà la iniciativa i la potestat reglamentària de conformitat amb els principis i regles establits en el títol VI de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, i en aquest títol.

Article 23. *Disposicions d'entrada en vigor.*

Sense perjudici del que estableix l'article 2.1 del Codi Civil, les disposicions d'entrada en vigor de les lleis o reglaments, l'aprovació o la proposta dels quals corresponga al Govern o als seus membres, i que imposen noves obligacions a les persones físiques o jurídiques que exercisquen una activitat econòmica o professional com a conseqüència de l'exercici d'aquesta, preveuran el començament de la vigència el 2 de gener o l'1 de juliol següents a ser aprovats.

El que preveu aquest article no serà aplicable als reials decrets lleis, ni quan el compliment del termini de transposició de directives europees o altres raons

justificades així ho aconsellen, i haurà de quedar aquest fet degudament acreditat en la memòria corresponent.

Article 24. De la forma i la jerarquia de les disposicions i resolucions del Govern de la nació i dels seus membres.

1. Les decisions del Govern de la nació i dels seus membres revisten les formes següents:

a) Reials decrets legislatius i reials decrets llei, les decisions que aproven, respectivament, les normes previstes en els articles 82 i 86 de la Constitució.

b) Reials decrets del president del Govern, les disposicions i actes l'adopció dels quals estiga atribuïda al president.

c) Reials decrets acordats en el Consell de Ministres, les decisions que aproven normes reglamentàries de la competència d'aquest i les resolucions que hagen d'adoptar forma jurídica.

d) Acords del Consell de Ministres, les decisions d'aquest òrgan col·legiat que no hagen d'adoptar la forma de real decret.

e) Acords adoptats en comissions delegades del Govern, les disposicions i resolucions d'aquests òrgans col·legiats. Aquests acords revestiran la forma d'ordre del ministre competent o del ministre de la Presidència, quan la competència corresponga a distints ministres.

f) Ordres ministerials, les disposicions i resolucions dels ministres. Quan la disposició o resolució afecte diversos departaments, revestirà la forma d'ordre del ministre de la Presidència, dictada a proposta dels ministres interessats.

2. Els reglaments s'ordenaran segons la jerarquia següent:

1r. Disposicions aprovades per un real decret del president del Govern o acordat en el Consell de Ministres.

2n. Disposicions aprovades per una ordre ministerial.

Article 25. Pla anual normatiu.

1. El Govern aprovarà anualment un pla normatiu que contindrà les iniciatives legislatives o reglamentàries que seran elevades per a ser aprovades l'any següent.

2. El pla anual normatiu identificarà, d'acord amb els criteris que s'establisquen reglamentàriament, les normes que s'hauran de sotmetre a una anàlisi sobre els resultats de ser aplicades, atenent fonamentalment el cost que suposen per a l'Administració o els destinataris i les càrregues administratives imposades a aquests últims.

3. Quan s'eleva per a ser aprovada per l'òrgan competent una proposta normativa que no figure en el pla anual normatiu a què es refereix aquest article, serà necessari justificar aquest fet en la corresponent memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu.

4. El pla anual normatiu estarà coordinat pel Ministeri de la Presidència, amb l'objecte d'assegurar la congruència de totes les iniciatives que es tramiten i d'evitar successives modificacions del règim legal aplicable a un determinat sector o àrea d'activitat en un curt espai de temps. El ministre de la Presidència elevarà el pla al Consell de Ministres perquè l'aprove abans del 30 d'abril.

Per mitjà d'una ordre del Ministeri de la Presidència s'aprovaran els models que continguen la informació que cal remetre sobre cada iniciativa normativa per a ser inclosa en el pla.

Article 26. Procediment d'elaboració de normes amb rang de llei i reglaments.

L'elaboració dels avantprojectes de llei dels projectes de real decret legislatiu i de normes reglamentàries s'ajustarà al procediment següent:

1. La redacció estarà precedida dels estudis i consultes que s'estimen convenientes per a garantir l'encert i la legalitat de la norma.

2. Se substanciarà una consulta pública, a través del portal web del departament competent, amb caràcter previ a l'elaboració del text, en la qual es demanarà opinió dels subjectes potencialment afectats per la futura norma i de les organitzacions més representatives sobre:

- a) Els problemes que es pretenen solucionar amb la nova norma.
- b) La necessitat i l'oportunitat de ser aprovada.
- c) Els objectius de la norma.
- d) Les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores.

Es podrà prescindir del tràmit de consulta pública previst en aquest apartat en el cas de l'elaboració de normes pressupostàries o organitzatives de l'Administració General de l'Estat o de les organitzacions dependents d'aquestes o que hi estiguen vinculades, quan hi concórreguen raons greus d'interés públic que ho justifiquen, o quan la proposta normativa no tinga un impacte significatiu en l'activitat econòmica, no impose obligacions rellevants als destinataris o regule aspectes parcials d'una matèria. També es podrà prescindir d'aquest tràmit de consulta en el cas de tramitació urgent d'iniciatives normatives, tal com estableix l'article 27.2. La concurrència d'alguna o de diverses d'aquestes raons, degudament motivades, es justificaran en la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu.

La consulta pública s'haurà de realitzar de tal forma que tots els potencials destinataris de la norma tinguen la possibilitat d'emetre la seua opinió, per a la qual cosa s'haurà de proporcionar un temps suficient, que en cap cas serà inferior a quinze dies naturals.

3. El centre directiu competent elaborarà, amb caràcter preceptiu, una memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu, que haurà de contindre els apartats següents:

a) Oportunitat de la proposta i alternatives de regulació estudiades, la qual cosa haurà d'incloure una justificació de la necessitat de la nova norma davant de l'alternativa de no aprovar cap regulació.

b) Contingut i anàlisi jurídica, amb referència al dret nacional i de la Unió Europea, que inclourà la llista detallada de les normes que quedaran derogades com a conseqüència de l'entrada en vigor de la norma.

c) Anàlisi sobre l'adequació de la norma proposada a l'ordre de distribució de competències.

d) Impacte econòmic i pressupostari, que avaluarà les conseqüències de l'aplicació sobre els sectors, col·lectius o agents afectats per la norma, incloent-hi l'efecte sobre la competència, la unitat de mercat i la competitivitat i l'encaix d'aquella amb la legislació vigent en cada moment sobre aquestes matèries. Aquesta anàlisi inclourà la realització del test PIME d'acord amb la pràctica de la Comissió Europea.

e) Així mateix, s'identificaran les càrregues administratives que comporta la proposta i es quantificarà el cost de complir-la per part de l'Administració i dels obligats a suportar-les, amb especial referència a l'impacte sobre les xicotetes i mitjanes empreses.

f) Impacte per raó de gènere, que analitzarà i valorarà els resultats que es pugen seguir de l'aprovació de la norma des de la perspectiva de l'eliminació de desigualtats i de la contribució d'aquesta a la consecució dels objectius d'igualtat d'oportunitats i de tracte entre dones i homes, a partir dels indicadors de situació de partida, de previsió de resultats i de previsió d'impacte.

g) Un resum de les principals aportacions rebudes en el tràmit de consulta pública regulat en l'apartat 2.

La memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu inclourà qualsevol altre aspecte que puga ser rellevant a criteri de l'òrgan proponent.

4. Quan la disposició normativa siga un avantprojecte de llei o un projecte de real decret legislatiu, una vegada complits els tràmits anteriors, el titular o titulars dels departaments proponents l'elevaran, després de ser sotmesos a la Comissió

General de Secretaris d'Estat i Subsecretaris, al Consell de Ministres, a fi que aquest decidisca sobre els tràmits ulteriors, i en particular, sobre les consultes, dictàmens i informes que siguen convenients, així com sobre els termes de realització, sense perjudici dels legalment preceptius.

Quan raons d'urgència ho aconsellen així, i sempre que s'hagen realitzats els tràmits de caràcter preceptiu, el Consell de Ministres podrà prescindir d'aquella i acordar l'aprovació de l'avantprojecte de llei o del projecte de reial decret legislatiu i la remissió, si és el cas, al Congrés dels Diputats o al Senat, segons corresponga.

5. Al llarg del procediment d'elaboració de la norma, el centre directiu competent demanarà, a més dels informes i dictàmens que siguen preceptius, tots els estudis i consultes que s'estimen convenients per a garantir l'encert i la legalitat del text.

Llevat que s'establisca normativament una altra cosa, els informes preceptius s'emetran en un termini de deu dies, o d'un mes quan l'informe se sol·licite a una altra administració o a un òrgan o organisme dotat d'especial independència o autonomia.

El centre directiu competent podrà sol·licitar motivadament l'emissió urgent dels informes, estudis i consultes sol·licitats, i aquests hauran de ser emesos en un termini no superior a la meitat de la duració dels indicats en el paràgraf anterior.

En tot cas, els avantprojectes de llei, els projectes de reial decret legislatiu i els projectes de disposicions reglamentàries, hauran de ser informats per la secretaria general tècnica del ministeri o ministeris proponents.

Així mateix, quan la proposta normativa afecte l'organització administrativa de l'Administració General de l'Estat, el seu règim de personal, els procediments i la inspecció dels serveis, serà necessari demanar l'aprovació prèvia del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques abans de ser sotmeses a l'òrgan competent per a promulgar-los. Si transcorren quinze dies des de la recepció de la sol·licitud d'aprovació per part de l'esmentat ministeri i no s'hi ha formulat cap objecció, es considerarà concedida l'aprovació.

Serà, a més, necessari un informe previ del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques quan la norma pugua afectar la distribució de les competències entre l'Estat i les comunitats autònomes.

6. Sense perjudici de la consulta prèvia a la redacció del text de la iniciativa, quan la norma afecte els drets i interessos legítims de les persones, el centre directiu competent publicarà el text en el portal web corresponent, amb l'objecte de donar audiència als ciutadans afectats i obtindre les aportacions addicionals que puguen fer unes altres persones o entitats. Així mateix, es podrà demanar directament l'opinió de les organitzacions o associacions reconegudes per llei que agrupen o representen les persones els drets o els interessos legítims de les quals es veurien afectats per la norma i els fins de la qual tinguen relació directa amb el seu objecte.

El termini mínim d'aquesta audiència i informació públiques és de quinze dies hàbils, i podrà ser reduït fins a un mínim de set dies hàbils quan raons degudament motivades així ho justifiquen; així com quan s'aplique la tramitació urgent d'iniciatives normatives, tal com estableix l'article 27.2. D'això se n'haurà de deixar constància en la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu.

El tràmit d'audiència i informació pública només es podrà ometre quan hi haja greus raons d'interés públic, que s'hauran de justificar en la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu. Així mateix, no serà aplicable a les disposicions pressupostàries o que regulen els òrgans, càrrecs i autoritats del Govern o de les organitzacions dependents d'aquestes o que hi estiguen vinculades.

7. Es demanarà el dictamen del Consell d'Estat o de l'òrgan consultiu equivalent quan siga preceptiu o es considere convenient.

8. Una vegada complits els tràmits anteriors, la proposta se sotmetrà a la Comissió General de Secretaris d'Estat i Subsecretaris i s'eleva al Consell de Ministres perquè siga aprovada, i en cas de projectes de llei, la remissió al Congrés

dels Diputats o, si és el cas, al Senat, acompanyada d'una exposició de motius i de la documentació pròpia del procediment d'elaboració a què es refereixen les lletres b) i d) de l'article 7 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern, i la normativa que la desplega.

9. El Ministeri de la Presidència, amb l'objecte d'assegurar la coordinació i la qualitat de l'activitat normativa del Govern, analitzarà els aspectes següents:

- a) La qualitat tècnica i el rang de la proposta normativa.
- b) La congruència de la iniciativa amb la resta de l'ordenament jurídic, nacional i de la Unió Europea, amb altres que s'estiguen elaborant en els diversos ministeris o que ho faran d'acord amb el pla anual normatiu, així com amb les que s'estiguen tramitant en les Corts Generals.
- c) La necessitat d'incloure la derogació expressa d'altres normes, així com de refondre en la nova d'altres existents en el mateix àmbit.
- d) El contingut preceptiu de la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu i, en particular, la inclusió d'una sistemàtica d'avaluació posterior de l'aplicació de la norma, quan siga preceptiu.
- e) El compliment dels principis i regles establits en aquest títol.
- f) El compliment o la congruència de la iniciativa amb els projectes de reducció de càrregues administratives o de bona regulació que s'hagen aprovat en disposicions o acords de caràcter general per a l'Administració General de l'Estat.
- g) La possible extralimitació de la iniciativa normativa respecte del contingut de la norma comunitària que es transposa al dret intern.

Reglamentàriament es determinaran la composició de l'òrgan encarregat de la realització d'aquesta funció i la manera d'intervenció en el procediment.

10. Es conservaran en el corresponent expedient administratiu, en format electrònic, la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu, els informes i dictàmens demanats per a la tramitació, així com tots els estudis i consultes emesos i la resta d'actuacions efectuades.

11. El que disposen aquest article i el següent no serà aplicable per a la tramitació i aprovació de decrets llei, a excepció de l'elaboració de la memòria prevista en l'apartat 3, amb caràcter abreviat, i el que estableixen els números 1, 8, 9 i 10.

Article 27. Tramitació urgent d'iniciatives normatives en l'àmbit de l'Administració General de l'Estat.

1. El Consell de Ministres, a proposta del titular del departament a què corresponga la iniciativa normativa, podrà acordar la tramitació urgent del procediment d'elaboració i aprovació d'avantprojectes de llei, reials decrets legislatius i reials decrets, en algun dels casos següents:

- a) Quan siga necessari perquè la norma entre en vigor en el termini exigít per a la transposició de directives comunitàries o l'establít en altres lleis o normes de dret de la Unió Europea.
- b) Quan hi concórreguen altres circumstàncies extraordinàries que no s'hagen pogut preveure amb anterioritat i exigisquen l'aprovació urgent de la norma.

La memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu que acompanye el projecte mencionarà l'existència de l'acord de tramitació urgent, així com les circumstàncies que serveixen per a fonamentar-lo.

2. La tramitació per via d'urgència implicarà que:

- a) Els terminis previstos per a la realització dels tràmits del procediment d'elaboració, establits en aquesta o en una altra norma, es reduiran a la meitat de la seua duració. Si, en aplicació de la normativa reguladora dels òrgans consultius que

hagen d'emetre dictamen, és necessari un acord per a requerir-lo en el termini esmentat, serà adoptat per l'òrgan competent; si és el Consell de Ministres, s'arreglarà en l'acord previst en l'apartat 1 d'aquest article.

b) No serà necessari el tràmit de consulta pública previst en l'article 26.2, sense perjudici de la realització dels tràmits d'audiència pública o d'informació pública sobre el text a què es refereix l'article 26.6, el termini de realització dels quals serà de set dies.

c) La falta d'emissió d'un dictamen o informe preceptiu en termini no impedirà la continuació del procediment, sense perjudici de l'eventual incorporació i consideració quan es reba.

Article 28. Informe anual d'avaluació.

1. El Consell de Ministres, a proposta del Ministeri de la Presidència, aprovarà, abans del 30 d'abril de cada any, un informe anual en què es reflectisca el grau de compliment del pla anual normatiu de l'any anterior, les iniciatives adoptades que no estaven inicialment incloses en el pla indicat, així com les incloses en anteriors informes d'avaluació amb objectius plurianuals que hagen produït almenys part dels seus efectes en l'any que s'avalua.

2. En l'informe s'hi inclouran les conclusions de l'anàlisi de l'aplicació de les normes a què es refereix l'article 25.2, que, d'acord amb el que preveu la seua respectiva memòria, hagen hagut de ser avaluades en l'exercici anterior. L'avaluació es realitzarà en els termes i terminis previstos en la memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu, i haurà de comprendre, en tot cas:

a) L'eficàcia de la norma, entenent així la mesura en què ha aconseguit els fins pretesos a l'hora d'aprovar-la.

b) L'eficiència de la norma, amb identificació de les càrregues administratives que podrien no haver sigut necessàries.

c) La sostenibilitat de la disposició.

L'informe podrà contindre recomanacions específiques de modificació i, si és el cas, de derogació de les normes avaluades, quan així ho aconselle el resultat de l'anàlisi.»

Tretze. S'hi afegirà un títol VI, en què s'inclou l'article 26 actual, que es renumera com a article 29 i queda redactat de la manera següent:

«TÍTOL VI

Del control del Govern

Article 29. Del control dels actes del Govern.

1. El Govern està subjecte a la Constitució i a la resta de l'ordenament jurídic en tota la seua actuació.

2. Tots els actes i omissions del Govern estan sotmesos al control polític de les Corts Generals.

3. Els actes, la inactivitat i les actuacions materials que constituïsquen una via de fet del Govern i dels òrgans i autoritats regulats en aquesta llei són impugnables davant de la jurisdicció contenciosa administrativa, de conformitat amb allò que s'ha disposat en la llei que la regula.

4. L'actuació del Govern és impugnable davant del Tribunal Constitucional en els termes de la llei orgànica que el regula.»

Disposició final quarta. *Modificació de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions.*

L'apartat 2 de l'article 4 de la Llei 50/2002, de 26 de desembre, de Fundacions, queda redactat en els termes següents:

«2. Les funcions de protectorat respecte de les fundacions de competència estatal seran exercides per l'Administració General de l'Estat per mitjà d'un únic òrgan administratiu, en la forma que reglamentàriament es determine.»

Disposició final cinquena. *Modificació de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, Concursal.*

La Llei 22/2003, de 9 de juliol, Concursal, queda modificada en els termes següents:

U. L'apartat 1 de l'article 3 queda redactat com segueix:

«1. Per a sol·licitar la declaració de concurs estan legitimats el deutor, qualsevol dels seus creditors i el mediador concursal quan es tracte del procediment regulat en el títol X d'aquesta llei.

Si el deutor és persona jurídica, serà competent per a decidir sobre la sol·licitud l'òrgan d'administració o de liquidació.»

Dos. L'article 34 ter queda redactat com segueix:

«Article 34 ter. *Règim del compte de garantia aranzelària.*

1. El Ministeri de Justícia gestionarà el compte de garantia aranzelària en la forma que es determine reglamentàriament, ja siga directament o a través de tercers.

2. La gestió del compte i el control dels ingressos i els càrrecs es realitzaran mitjançant l'aplicació informàtica que determine el Ministeri de Justícia. L'aplicació disposarà dels mecanismes adequats de control, seguretat i supervisió, i haurà de garantir l'autenticitat, confidencialitat, integritat i disponibilitat de les dades; permetre la disposició de fons per mitjà de l'expedició d'ordres telemàtiques de transferència i manaments de pagament, així com proporcionar informació sobre els moviments i saldos dels comptes.

3. En els casos de falta de mitjans informàtics adequats o d'impossibilitat tècnica sobrevinguda, es podran emetre manaments de pagament o ordres de transferència de forma manual utilitzant els impresos normalitzats.

4. El compte de garantia aranzelària permetrà el control de les aportacions que corresponen als administradors concursals. Si en el moment de la rendició de comptes l'administrador concursal no ha realitzat els ingressos en el compte a què estiga obligat, el secretari judicial li demanarà que ho faça en el termini de deu dies. Si transcorre aquest termini i no ha complert la seua obligació, serà donat de baixa en la secció quarta del Registre Públic Concursal fins que realitze l'abonament.»

Tres. L'apartat 2 de l'article 34 quater de la Llei Concursal quedarà amb la redacció següent:

«2. Abans de la presentació de l'informe de rendició de comptes, l'Administració concursal haurà d'ingressar en el compte de garantia aranzelària les aportacions obligatòries establides en l'apartat anterior, calculades sobre les quantitats efectivament percebudes. Simultàniament, l'Administració concursal o cada un dels administradors concursals hauran de donar compte al secretari judicial del jutjat on es tramita el concurs de l'import ingressat.»

Quatre. El punt 6é de l'apartat 1 de l'article 90 queda redactat com segueix:

«6é. Els crèdits garantits amb peça constituïda en document públic, sobre els béns o drets pignorats que estiguen en possessió del creditor o d'un tercer. Si es tracta de peça de crèdits, n'hi haurà prou que conste en un document amb data feaent per a gaudir de privilegi sobre els crèdits pignorats.»

Els crèdits garantits amb peça constituïda sobre crèdits futurs només gaudiran de privilegi especial quan hi concórreguen els següents requisits abans de la declaració de concurs:

- a) Que els crèdits futurs nasquen de contractes perfeccionats o de relacions jurídiques constituïdes amb anterioritat a la declaració mencionada.
- b) Que la peça estiga constituïda en document públic o, en el cas de peça sense desplaçament de la possessió, s'haja inscrit en el registre públic competent.
- c) Que, en el cas de crèdits derivats de la resolució de contractes de concessió d'obres o de gestió de serveis públics, complisquen, a més, allò que s'ha exigít en l'article 261.3 del text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre.»

Disposició final sisena. *Modificació de la Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques.*

La Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques, queda modificada en els termes següents:

U. L'apartat 1 de l'article 166 queda redactat com segueix:

«1. Les disposicions d'aquest títol seran aplicables a les entitats següents:

- a) Les entitats públiques empresarials a què es refereix la secció 3a del capítol III del títol II de la Llei de Règim Jurídic del Sector Públic.
- b) Les entitats de dret públic vinculades a l'Administració General de l'Estat o als seus organismes públics els ingressos de les quals provenen, almenys en un 50 per cent, d'operacions realitzades en el mercat.
- c) Les societats mercantils estatals; es consideren així aquelles sobre les quals s'exerceix control estatal:

1r. Bé perquè la participació directa en el seu capital social de l'Administració General de l'Estat o d'algunes de les entitats que, d'acord amb el que disposa l'article 84 de la Llei de Règim Jurídic del Sector Públic, integren el sector públic institucional estatal, incloent-hi les societats mercantils estatals, siga superior al 50 per 100. Per a la determinació d'aquest percentatge, se sumaran les participacions corresponents a l'Administració General de l'Estat i a totes les entitats integrades en el sector públic institucional estatal, en cas que en el capital social n'hi participen diverses.

2n. Bé perquè la societat mercantil es trobe en el supòsit previst en l'article 4 de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors, respecte de l'Administració General de l'Estat o dels seus organismes públics vinculats o dependents.»

Dos. L'apartat segon de l'article 167 queda redactat en els termes següents:

«2. Les entitats a què es refereix el paràgraf c) de l'apartat 1 de l'article anterior ajustaran la gestió del seu patrimoni al dret privat, sense perjudici de les disposicions d'aquesta llei que els siguen expressament aplicables.»

Disposició final setena. *Modificació de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions.*

S'introdueixen les següents modificacions en la Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions:

U. Se'n modifica l'article 10, que queda redactat com segueix:

«Article 10. *Òrgans competents per a la concessió de subvencions.*

1. Els ministres i els secretaris d'estat en l'Administració General de l'Estat i els presidents o directors dels organismes i les entitats públiques vinculats a

l'Administració General de l'Estat o que depenguen d'aquesta, siga quin siga el règim jurídic a què hagen de subjectar la seua actuació, són els òrgans competents per a concedir subvencions, en els seus respectius àmbits, després de la consignació pressupostària per a aquest fi.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, per a autoritzar la concessió de subvencions de quantia superior a 12 milions d'euros serà necessari un acord del Consell de Ministres o, en cas que així ho establisca la normativa reguladora de la subvenció, de la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics.

En el cas de subvencions concedides en règim de concurrència competitiva, l'autorització del Consell de Ministres a què es refereix el paràgraf anterior s'haurà d'obtenir abans de l'aprovació de la convocatòria la quantia de la qual supere el límit esmentat.

L'autorització a què es refereix el paràgraf anterior no implicarà l'aprovació de la despesa, que, en tot cas, correspondrà a l'òrgan competent.

3. Les facultats per a concedir subvencions a què es refereix aquest article podran ser objecte de desconcentració mitjançant un reial decret acordat en el Consell de Ministres.

4. La competència per a concedir subvencions en les corporacions locals correspon als òrgans que tinguen atribuïdes aquestes funcions en la legislació de règim local.»

Dos. Es modifica l'apartat 1 de la disposició addicional setze, amb el contingut següent:

«1. Les fundacions del sector públic únicament podran concedir subvencions quan s'autoritze així a la corresponent fundació de manera expressa mitjançant un acord del ministeri d'adscripció o de l'òrgan equivalent de l'administració a la qual la fundació estiga adscrita i sense perjudici del que disposa l'article 10.2.

L'aprovació de les bases reguladores, l'autorització prèvia de la concessió, les funcions derivades de l'exigència del reintegrament i de la imposició de sancions, així com les funcions de control i la resta que comporten l'exercici de potestats administratives, seran exercides pels òrgans de l'Administració que financen en major proporció la subvenció corresponent; en cas que no siga possible identificar aquesta administració, les funcions seran exercides pels òrgans de l'administració que exercisca el protectorat de la fundació.»

Tres. S'hi introdueix una nova disposició transitòria tercera amb el contingut següent:

«Disposició transitòria tercera. *Convocatòries iniciades i subvencions concedides amb anterioritat a l'entrada en vigor de la modificació de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions, inclosa en la disposició final setena de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.*

Les subvencions públiques que es concedisquen en règim de concurrència competitiva la convocatòria de les quals s'haja aprovat amb anterioritat a l'entrada en vigor de la modificació de l'article 10 de la Llei General de Subvencions es regiran per la normativa anterior.»

Quatre. S'hi introdueix una nova disposició addicional vint-i-cinc, amb el contingut següent:

«Disposició addicional vint-i-cinc. *Servei Nacional de Coordinació Antifrau per a la protecció dels interessos financers de la Unió Europea.*

1. El Servei Nacional de Coordinació Antifrau, integrat en la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, coordinarà les accions encaminades a protegir els interessos financers de la Unió Europea contra el frau i fer complir l'article 325 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i l'article 3.4 del Reglament (UE,

Euratom) núm. 883/2013, del Parlament Europeu i del Consell, relatiu a les investigacions efectuades per l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraud (OLAF).

2. Correspon al Servei Nacional de Coordinació Antifraud:

a) Dirigir la creació i la posada en marxa de les estratègies nacionals i promoure els canvis legislatius i administratius necessaris per a protegir els interessos financers de la Unió Europea.

b) Identificar les possibles deficiències dels sistemes nacionals per a la gestió de fons de la Unió Europea.

c) Establir les vies de coordinació i informació sobre irregularitats i sospites de fraud entre les diferents institucions nacionals i l'OLAF.

d) Promoure la formació per a la prevenció i lluita contra el fraud.

3. El Servei Nacional de Coordinació Antifraud exercirà les seues competències amb plena independència i haurà de ser dotat amb els mitjans adequats per a atendre els continguts i requeriments establits per l'OLAF.

4. El Servei Nacional de Coordinació Antifraud estarà assistit per un consell assessor presidit per l'interventor general de l'Administració de l'Estat i integrat per representants dels ministeris, organismes i la resta d'institucions nacionals que tinguen competències en la gestió, control, prevenció i lluita contra el fraud en relació amb els interessos financers de la Unió Europea. La seua composició i funcionament es determinaran per mitjà d'un reial decret.

5. Les autoritats, els titulars dels òrgans de l'Estat, de les comunitats autònomes i de les entitats locals, així com els caps o directors d'oficines públiques, organismes i altres ens públics i els que, en general, exercisquen funcions públiques o el seu treball en les entitats esmentades hauran de prestar la deguda col·laboració i suport al Servei. El Servei tindrà les mateixes facultats que l'OLAF per a accedir a la informació pertinent en relació amb els fets que s'estiguen investigant.

6. El Servei podrà concertar convenis amb l'OLAF per a la transmissió de la informació i per a la realització d'investigacions.»

Disposició final huitena. *Modificació de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària.*

Es modifica la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària, que queda redactada com segueix:

U. Se'n modifica l'article 2, que queda redactat en els termes següents:

«Article 2. *Sector públic estatal.*

1. Als efectes d'aquesta llei, formen part del sector públic estatal:

- a) L'Administració General de l'Estat.
- b) El sector públic institucional estatal.

2. Integren el sector públic institucional estatal les entitats següents:

a) Els organismes públics vinculats a l'Administració General de l'Estat o que en depenguen, els quals es classifiquen en:

- 1r. Organismes autònoms.
- 2n. Entitats públiques empresarials.

- b) Les autoritats administratives independents.
- c) Les societats mercantils estatals.
- d) Els consorcis adscrits a l'Administració General de l'Estat.

e) Les fundacions del sector públic adscrites a l'Administració General de l'Estat.

- f) Els fons sense personalitat jurídica.
- g) Les universitats públiques no transferides.
- h) Les entitats gestores, els serveis comuns i les mútues col·laboradores amb la Seguretat Social en la seua funció pública de col·laboració en la gestió de la Seguretat Social, així com els seus centres mancomunats.
- i) Qualsevol organismes i entitats de dret públic vinculats a l'Administració General de l'Estat o que en depenguen.

3. Els òrgans amb dotació diferenciada en els pressupostos generals de l'Estat que no tinguen personalitat jurídica i no estiguen integrats en l'Administració General de l'Estat, formen part del sector públic estatal; el seu règim economicofinancer es regula per aquesta llei, sense perjudici de les especialitats que s'establisquen en les seues normes de creació, organització i funcionament. No obstant això, el seu règim de comptabilitat i de control quedarà sotmés en tot cas a allò que s'ha establert en les normes esmentades, sense que els siga aplicable en aquestes matèries el que estableix aquesta llei.

Sense perjudici de l'anterior, aquesta llei no serà aplicable a les Corts Generals, que gaudeixen d'autonomia pressupostària d'acord amb el que estableix l'article 72 de la Constitució; no obstant això, es mantindrà la coordinació necessària per a l'elaboració del projecte de llei de pressupostos generals de l'Estat.»

Dos. *Se'n modifica l'article 3, que queda redactat com segueix:*

«Article 3. *Sector públic administratiu, empresarial i fundacional.*

Als efectes d'aquesta llei, el sector públic estatal es divideix en els següents:

1. El sector públic administratiu, integrat per:

a) L'Administració General de l'Estat; els organismes autònoms; les autoritats administratives independents; les universitats públiques no transferides; les entitats gestores; els serveis comuns i les mútues col·laboradores amb la Seguretat Social, i els seus centres mancomunats, així com les entitats de l'apartat 3 de l'article anterior.

b) Qualsevol organismes i entitats de dret públic vinculats a l'Administració General de l'Estat o que en depenguen, els consorcis i els fons sense personalitat jurídica, que complisquen alguna de les dos característiques següents:

1a. Que la seua activitat principal no consistisca en la producció, en règim de mercat, de béns i serveis destinats al consum individual o col·lectiu, o que efectuen operacions de redistribució de la renda i de la riquesa nacional, en tot cas sense ànim de lucre.

2a. Que no es financen majoritàriament amb ingressos comercials; s'entenen per això, als efectes d'aquesta llei, els ingressos, siga quina siga la seua naturalesa, obtinguts com a contrapartida dels lliuraments de béns o prestacions de serveis.

2. El sector públic empresarial, integrat per:

a) Les entitats públiques empresarials.

b) Les societats mercantils estatals.

c) Qualsevol organismes i entitats de dret públic vinculats a l'Administració General de l'Estat o que en depenga, els consorcis i els fons sense personalitat jurídica no inclosos en el sector públic administratiu.

3. El sector públic fundacional, integrat per les fundacions del sector públic estatal.»

Disposició final novena. *Modificació del text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre.*

El text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, queda modificat com segueix:

U. L'article 60 queda redactat de la manera següent:

«Article 60. *Prohibicions per a contractar.*

1. No podran contractar amb les entitats previstes en l'article 3 d'aquesta llei, amb els efectes establits en l'article 61 bis, les persones en les quals concórrega alguna de les circumstàncies següents:

a) Haver sigut condemnades per mitjà d'una sentència ferma per delictes de terrorisme, constitució o integració d'una organització o grup criminal, associació il·lícita, finançament il·legal dels partits polítics, tràfic d'éssers humans, corrupció en els negocis, tràfic d'influències, suborn, prevaricació, frau, negociacions i activitats prohibides als funcionaris, delictes contra la hisenda pública i la Seguretat Social, delictes contra els drets dels treballadors, malversació, blanqueig de capitals, delictes relatius a l'ordenació del territori i l'urbanisme, la protecció del patrimoni històric i el medi ambient, o a la pena d'inhabilitació especial per a l'exercici de professió, ofici, indústria o comerç.

La prohibició de contractar afectarà les persones jurídiques que siguen declarades penalment responsables, i aquelles els administradors o representants de les quals, siguen de fet o de dret, mentre estiga vigent el seu càrrec o representació i fins que siguen cessades, es troben en la situació mencionada en aquest apartat.

b) Haver sigut sancionades amb caràcter ferm per infracció greu en matèria professional, de falsejament de la competència, d'integració laboral i d'igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones amb discapacitat, o d'estrangeria, de conformitat amb el que estableix la normativa vigent; per infracció molt greu en matèria mediambiental, d'acord amb el que estableixen la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental; la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes; la Llei 4/1989, de 27 de març, de conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres; la Llei 11/1997, de 24 d'abril, d'Envasos i Residus d'Envasos; la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de Residus; el text refós de la Llei d'Aigües, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, i la Llei 16/2002, d'1 de juliol, de prevenció i control integrats de la contaminació; o per infracció molt greu en matèria laboral o social, d'acord amb el que disposa el text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 5/2000, de 4 d'agost, així com per la infracció greu prevista en l'article 22.2 del text esmentat.

c) Haver sol·licitat la declaració de concurs voluntari; haver sigut declarades insolvents en qualsevol procediment; trobar-se declarades en concurs, llevat que en aquest haja adquirit l'eficàcia un conveni; estar subjectes a intervenció judicial, o haver sigut inhabilitades d'acord amb la Llei 22/2003, de 9 de juliol, Concursal, sense que haja conclòs el període d'inhabilitació fixat en la sentència de qualificació del concurs.

d) No trobar-se al corrent en el compliment de les obligacions tributàries o de Seguretat Social imposades per les disposicions vigents, en els termes que reglamentàriament es determinen; o en el cas d'empreses de 50 treballadors o més, no complir el requisit que almenys el 2 per cent dels seus empleats siguen treballadors amb discapacitat, de conformitat amb l'article 42 del Reial Decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei General de Drets de les Persones amb Discapacitat i de la seua Inclusió Social, en les condicions que reglamentàriament es determinen.

En relació amb el compliment de les seues obligacions tributàries o amb la Seguretat Social, es considerarà que les empreses s'hi troben al corrent quan els deutes estiguen ajornats, fraccionats o quan se n'haja acordat la suspensió en ocasió de la impugnació dels deutes.

e) Haver incorregut en falsedat a l'hora d'efectuar la declaració responsable a què es refereix l'article 146 o al facilitar qualssevol altres dades relatives a la seua capacitat i solvència, o haver incomplert, per causa que li siga imputable, l'obligació de comunicar la informació que corresponga en matèria de classificació i la relativa als registres de licitadors i empreses classificades.

f) Estar afectat per una prohibició de contractar imposada en virtut d'una sanció administrativa ferma, d'acord amb el que preveuen la Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions, o la Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària.

g) Estar incursos la persona física o els administradors de la persona jurídica en algun dels supòsits de la Llei 5/2006, de 10 d'abril, de regulació dels conflictes d'interessos dels membres del Govern i dels alts càrrecs de l'Administració General de l'Estat, o de les respectives normes de les comunitats autònomes; de la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'Incompatibilitats del Personal al Servei de les Administracions Públiques, o tractar-se de qualsevol dels càrrecs electius regulats en la Llei Orgànica 5/1985, de 19 de juny, del Règim Electoral General, en els termes que estableix.

La prohibició afectarà les persones jurídiques en el capital de les quals participen, en els termes i les quanties establits en la legislació esmentada; el personal i els alts càrrecs als quals es refereix el paràgraf anterior, així com els càrrecs electes al servei d'aquelles.

La prohibició s'estén igualment, en ambdós casos, als cònjuges, a les persones vinculades amb anàloga relació de convivència afectiva, als ascendents i descendents, així com als parents en segon grau per consanguinitat o afinitat de les persones a què es refereixen els paràgrafs anteriors, quan es produisca conflicte d'interessos amb el titular de l'òrgan de contractació; als titulars dels òrgans en què s'haja delegat la facultat per a contractar, o als que exercisquen la substitució del primer.

h) Haver contractat persones respecte de les quals s'haja publicat en el «Boletín Oficial del Estado» l'incompliment a què es refereixen l'article 18.6 de la Llei 5/2006, de 10 d'abril, de regulació dels conflictes d'interessos dels membres del Govern i dels alts càrrecs de l'Administració General de l'Estat, o les respectives normes de les comunitats autònomes, per haver passat a prestar serveis en empreses o societats privades directament relacionades amb les competències del càrrec exercit durant els dos anys següents a la data de cessament en aquest. La prohibició de contractar es mantindrà durant el temps que romanga dins de l'organització de l'empresa la persona contractada, amb el límit màxim de dos anys a comptar del cessament com a alt càrrec.

2. A més de les previstes en l'apartat anterior, són circumstàncies que impediran als empresaris contractar amb les entitats compreses en l'article 3 d'aquesta llei, en les condicions establides en l'article 61 bis, les següents:

a) Haver retirat indegudament la seua proposició o candidatura en un procediment d'adjudicació, o haver impossibilitat l'adjudicació del contracte a favor seu per no complir el que estableix l'apartat 2 de l'article 151 dins del termini assenyalat i havent-hi dol, culpa o negligència.

b) Haver deixat de formalitzar el contracte, que ha sigut adjudicat a favor seu, en els terminis previstos en l'article 156.3, per causa imputable a l'adjudicatari.

c) Haver incomplert les clàusules que són essencials en el contracte, incloent-hi les condicions especials d'execució establides d'acord amb allò que s'ha assenyalat en l'article 118, quan aquest incompliment haja sigut definit en els plecs o en el

contracte com a infracció greu, i concórrega dol, culpa o negligència en l'empresari, i sempre que haja donat lloc a la imposició de penalitats o a la indemnització de danys i perjudicis.

d) Haver donat lloc, per causa de la qual hagen sigut declarats culpables, a la resolució ferma de qualsevol contracte subscrit amb una entitat de les compreses en l'article 3 d'aquesta llei.

3. Les prohibicions de contractar afectaran també aquelles empreses de les quals, per raó de les persones que les regeixen o d'altres circumstàncies, es puga presumir que són continuació o que deriven, per transformació, fusió o successió, d'altres empreses en què hagen concorregut aquelles.»

Dos. L'article 61 queda redactat de la manera següent:

«Article 61. *Apreciació de la prohibició de contractar. Competència i procediment.*

1. Les prohibicions de contractar relatives a les circumstàncies contingudes en les lletres c), d), f), g) i h) de l'apartat 1 de l'article anterior, seran apreciades directament pels òrgans de contractació, i subsistirán mentre hi concórreguen les circumstàncies que en cada cas les determinen.

2. La prohibició de contractar per les causes previstes en les lletres a) i b) de l'apartat 1 de l'article anterior serà apreciada directament pels òrgans de contractació, quan la sentència o la resolució administrativa s'haja pronunciat expressament sobre el seu abast i duració, i subsistirà durant el termini que s'hi assenyalen.

En cas que la sentència o la resolució administrativa no continguen pronunciament sobre l'abast o la duració de la prohibició de contractar; en els casos de la lletra e) de l'apartat primer de l'article anterior; i en els supòsits previstos en l'apartat segon, també de l'article anterior, l'abast i la duració de la prohibició hauran de ser determinats per mitjà d'un procediment instruït a aquest efecte, de conformitat amb el que disposa aquest article.

3. La competència per a fixar la duració i l'abast de la prohibició de contractar en el cas de les lletres a) i b) de l'apartat 1 de l'article anterior, en els casos en què no figure en la sentència o resolució corresponent, i la competència per a la declaració de la prohibició de contractar en el cas de la lletra e) de l'apartat primer de l'article anterior respecte de l'obligació de comunicar la informació prevista en matèria de classificació i respecte del registre de licitadors i empreses classificades, correspondran al ministre d'Hisenda i Administracions Públiques amb la proposta prèvia de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat, o als òrgans competents en l'àmbit de les comunitats autònomes en el cas de la lletra e) esmentada.

A l'efecte de poder complir el que estableix el paràgraf anterior, l'òrgan judicial o administratiu de què emane la sentència o resolució administrativa haurà de remetre d'ofici un testimoni d'aquella o una còpia d'aquesta a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat, sense perjudici que aquest òrgan, si sap que existeix i no ha rebut l'esmentat testimoni de la sentència o còpia de la resolució administrativa, puga sol·licitar-los a l'òrgan del qual van emanar.

En els supòsits previstos en la lletra e) de l'apartat 1 de l'article anterior referit a casos en què s'haja incorregut en falsedat a l'efectuar la declaració responsable a què es refereix l'article 146, i en els supòsits previstos en l'apartat segon de l'article 60, la declaració de la prohibició de contractar correspondrà a l'òrgan de contractació.

4. La competència per a la declaració de la prohibició de contractar en els casos en què l'entitat contractant no tinga el caràcter d'administració pública correspondrà al titular del departament, president o director de l'organisme a què estiga adscrita o del qual depenga l'entitat contractant o al qual en corresponga la tutela o el control. Si l'entitat contractant està vinculada a més d'una administració,

serà competent l'òrgan corresponent que detinga el control o la participació majoritària.

5. Quan, d'acord amb allò que s'ha assenyalat en aquest article, siga necessària una declaració prèvia sobre la concurrència de la prohibició, l'abast i la duració d'aquesta es determinaran seguint el procediment que s'establisca en les normes de desplegament d'aquesta llei.

6. En els casos en què per sentència penal ferma es preveja, la duració de la prohibició de contractar serà la que s'hi indique. En els casos en què aquesta no haja establert un termini, aquesta duració no podrà excedir els cinc anys des de la data de la condemna per sentència ferma.

En la resta dels supòsits, el termini de duració no podrà excedir els tres anys, per al còmput del qual caldrà ajustar-se al que estableix l'apartat tercer de l'article 61 bis.

7. En el cas de la lletra a) de l'apartat 1 de l'article anterior, el procediment, si és necessari, no es podrà iniciar una vegada transcorregut el termini previst per a la prescripció de la pena corresponent, i en el cas de la lletra b) de l'apartat 2 del mateix article, si han transcorregut més de tres mesos des que es va produir l'adjudicació.

En la resta de supòsits previstos en l'article esmentat, el procediment per a la declaració de la prohibició de contractar no es podrà iniciar si han transcorregut més de tres anys comptats a partir de les dates següents:

a) Des de la fermesa de la resolució sancionadora, en el cas de la causa prevista en la lletra b) de l'apartat 1 de l'article anterior;

b) Des de la data en què s'hagen facilitat les dades falses o des d'aquella en què s'haja hagut de comunicar la informació corresponent, en els casos previstos en la lletra e) de l'apartat 1 de l'article anterior;

c) Des de la data en què siga ferma la resolució del contracte, en el cas previst en la lletra d) de l'apartat 2 de l'article anterior;

d) En els casos previstos en la lletra a) de l'apartat 2 de l'article anterior, des de la data en què s'haja adjudicat el contracte, si la causa és la retirada indeguda de proposicions o candidatures; o des de la data en què s'hauria d'haver adjudicat, si la prohibició es fonamenta en l'incompliment del que estableix l'apartat segon de l'article 151.

e) Des que l'entitat contractant va tindre coneixement de l'incompliment de les condicions especials d'execució del contracte en els casos previstos en la lletra c) de l'apartat segon de l'article 61 bis.»

Tres. S'hi introdueix un article 61 bis, amb la redacció següent:

«Article 61 bis. *Efectes de la declaració de la prohibició de contractar.*

1. En els supòsits en què es donen les circumstàncies establides en l'apartat segon de l'article 60 i en la lletra e) de l'apartat primer del mateix article pel que fa a haver incorregut en falsedat a l'efectuar la declaració responsable de l'article 146 o al facilitar altres dades relatives a la seua capacitat i solvència, la prohibició de contractar afectarà l'àmbit de l'òrgan de contractació competent per a declarar-la.

La prohibició es podrà estendre al corresponent sector públic en què s'integre l'òrgan de contractació. En el cas del sector públic estatal, l'extensió d'efectes correspondrà al ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, amb la proposta prèvia de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat.

En els supòsits en què, de conformitat amb el que estableix el primer paràgraf de l'apartat tercer de l'article anterior respecte a la lletra e) de l'apartat primer de l'article 60, la competència per a la declaració de la prohibició de contractar corresponga als òrgans competents en l'àmbit de les comunitats autònomes, l'esmentada prohibició de contractar afectarà tots els òrgans de contractació del corresponent sector públic.

Excepcionalment, i sempre que prèviament s'hagen estés al corresponent sector públic territorial, els efectes de les prohibicions de contractar a què es refereixen els paràgrafs anteriors es podran estendre al conjunt del sector públic. Aquesta extensió d'efectes a tot el sector públic la realitzarà el ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, amb la proposta prèvia de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat, i a sol·licitud de la comunitat autònoma o de l'entitat local corresponent en els casos en què la prohibició de contractar provinga d'aquests àmbits.

En els casos en què la competència per a declarar la prohibició de contractar corresponga al ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, aquesta produirà efectes en tot el sector públic.

2. Totes les prohibicions de contractar, excepte aquelles en què es donen alguna de les circumstàncies previstes en les lletres c), d), g) i h) de l'apartat primer de l'article 60, s'inscriuran en el Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic, o en l'equivalent en l'àmbit de les comunitats autònomes, en funció de l'àmbit de la prohibició de contractar i de l'òrgan que l'haja declarada.

Els òrgans de contractació de l'àmbit de les comunitats autònomes o de les entitats locals situades en el seu territori notificaran la prohibició de contractar en els registres de licitadors de les comunitats autònomes corresponents, o, si no n'hi ha, en el Registre Oficial de Licitadors i Empreses Classificades del Sector Públic.

La inscripció de la prohibició de contractar en el registre de licitadors corresponent caducarà una vegada passats tres mesos des que haja acabat la duració d'aquella, i caldrà cancel·lar-la d'ofici en el registre esmentat després del termini indicat.

3. Les prohibicions de contractar previstes en les lletres a) i b) de l'apartat primer de l'article 60 produiran efectes des de la data en què van esdevindre fermes la sentència o la resolució administrativa en els casos en què aquella o aquesta s'hagen pronunciat sobre l'abast i la duració de la prohibició.

En la resta de supòsits, els efectes es produiran des de la data d'inscripció en el registre corresponent.

No obstant això, en els supòsits previstos en les lletres a) i b) de l'apartat primer de l'article 60, en els casos en què els efectes de la prohibició de contractar es produïsquen des de la inscripció en el registre corresponent, podran ser adoptats, si és el cas, per part de l'òrgan competent per a resoldre el procediment de determinació de l'abast i la duració de la prohibició, d'ofici o a instància de part, les mesures provisionals que crega oportunes per a assegurar l'eficàcia de la resolució que es puga adoptar.

4. Les prohibicions de contractar, la causa de les quals siga la prevista en la lletra f) de l'apartat primer de l'article 60, produiran efectes respecte de les administracions públiques que s'establisquen en la resolució sancionadora que les va imposar, des de la data en què aquesta va esdevenir ferma.»

Quatre. L'apartat 2 de l'article 150 queda redactat de la manera següent:

«2. Els criteris que han de servir de base per a l'adjudicació del contracte seran determinats per l'òrgan de contractació i detallats en l'anunci, en els plecs de clàusules administratives particulars o en el document descriptiu.

En la determinació dels criteris d'adjudicació es donarà preponderància a aquells que facen referència a característiques de l'objecte del contracte que es puguin valorar per mitjà de xifres o de percentatges obtinguts a través de la mera aplicació de les fórmules establides en els plecs. Quan en una licitació que se seguisca per un procediment obert o restringit s'atribuïska als criteris avaluable de forma automàtica per aplicació de fórmules una ponderació inferior a la corresponent als criteris la quantificació de la qual depenga d'un judici de valor, s'haurà de constituir un comitè que compte amb un mínim de tres membres, format per experts

no integrats en l'òrgan proponent del contracte i amb qualificació apropiada, al qual correspondrà realitzar l'avaluació de les ofertes d'acord amb aquests últims criteris, o encomanar aquesta avaluació a un organisme tècnic especialitzat, degudament identificat en els plecs.

L'avaluació de les ofertes d'acord amb els criteris quantificables per mitjà de la mera aplicació de fórmules es realitzarà després d'efectuar prèviament la d'aquells altres criteris en què no concórrega aquesta circumstància, de la qual cosa es deixarà constància documental. Les normes de desplegament d'aquesta llei determinaran els supòsits i les condicions en què haja de fer-se pública aquesta avaluació prèvia, així com la forma en què s'hauran de presentar les proposicions per a fer possible aquesta valoració separada.

Quan en els contractes de concessió d'obra pública o de gestió de serveis públics es preveja la possibilitat que s'efectuen aportacions públiques a la construcció o l'explotació així com qualsevol tipus de garanties, avals o un altre tipus d'ajudes a l'empresa, en tot cas figurarà com un criteri d'adjudicació avaluable de forma automàtica la quantia de la reducció que oferisquen els licitadors sobre les aportacions previstes en l'expedient de contractació.»

Cinc. L'article 254 queda redactat de la manera següent:

«Article 254. *Aportacions públiques a la construcció i garanties al finançament.*

1. Les administracions públiques podran contribuir al finançament de l'obra per mitjà d'aportacions que seran realitzades durant la fase d'execució de les obres, tal com disposa l'article 240 d'aquesta llei, o una vegada concloses aquestes, i l'import de la qual serà fixat pels licitadors en les seues ofertes dins de la quantia màxima que establisquen els plecs de condicions.

2. Les aportacions públiques a què es refereix l'apartat anterior podran consistir en aportacions no dineràries de l'òrgan de contractació o de qualsevol altra administració amb què hi haja un conveni a aquest efecte, d'acord amb la valoració d'aquelles que es continga en el plec de clàusules administratives particulars.

Els béns immobles que es lliuren al concessionari s'integraran en el patrimoni afecte a la concessió, es destinaran a l'ús previst en el projecte de l'obra i revertiran a l'Administració en el moment d'extingir-se; en tot, cas, caldrà respectar el que disposen els plans d'ordenació urbanística o sectorial que els afecten.

3. Totes les aportacions públiques han d'estar previstes en el plec de condicions, amb determinació de la seua quantia en el procediment d'adjudicació, i no es podran incrementar després de l'adjudicació del contracte.

4. El mateix règim establert per a les aportacions serà aplicable a qualsevol tipus de garantia, avals i altres mesures de suport al finançament del concessionari, que, en tot cas, hauran d'estar previstes en els plecs.»

Sis. L'article 256 queda redactat de la manera següent:

«Article 256. *Aportacions públiques a l'explotació.*

Les administracions públiques podran atorgar al concessionari les següents aportacions a fi de garantir la viabilitat econòmica de l'explotació de l'obra, que, en tot cas, hauran d'estar previstes en el plec de condicions i no es podran incrementar després de l'adjudicació del contracte, sense perjudici del reequilibri previst en l'article 258:

a) Subvencions, bestretes reintegrables, préstecs participatius, subordinats o d'una altra naturalesa, per a ser aportats des de l'inici de l'explotació de l'obra o en el transcurs d'aquesta. La devolució dels préstecs i el pagament dels interessos meritats, si és el cas, per aquests s'ajustaran als termes previstos en la concessió.

b) Ajudes, incloent-hi tot tipus de garanties, en els casos excepcionals en què, per raons d'interés públic, siga aconsellable la promoció de la utilització de l'obra pública abans que l'explotació arribe al llindar mínim de rendibilitat.»

Set. L'article 261 queda redactat de la manera següent:

«Article 261. *Objecte de la hipoteca de la concessió i pignoració de drets.*

1. Les concessions d'obres públiques amb els béns i drets que porten incorporats seran hipotecables d'acord amb el que disposa la legislació hipotecària, amb l'autorització prèvia de l'òrgan de contractació.

No s'admetrà la hipoteca de concessions d'obres públiques en garantia de deutes que no tinguen relació amb la concessió corresponent.

2. Les sol·licituds referents a les autoritzacions administratives previstes en aquest article i en el següent seran resoltes per l'òrgan competent en el termini d'un mes, i es consideraran desestimades si no es resol i es notifica en aquest termini.

3. Els drets derivats de la resolució d'un contracte de concessió d'obra o de gestió de servei públic, a què es refereixen els primers apartats dels articles 271 i 288, així com els derivats de les aportacions públiques i de l'execució de garanties establits en els articles 254 i 256, només es podran pignorar en garantia de deutes que tinguen relació amb la concessió o el contracte, amb l'autorització prèvia de l'òrgan de contractació, que haurà de publicar-se en el "Boletín Oficial del Estado" o en els diaris oficials autonòmics o provincials.»

Huit. Els apartats 1 i 3 de l'article 271 queden redactats de la manera següent:

«1. En els supòsits de resolució per causa imputable a l'Administració, aquesta abonarà en tot cas al concessionari l'import de les inversions realitzades per raó de l'expropiació de terrenys, execució d'obres de construcció i adquisició de béns que siguen necessaris per a l'explotació de l'obra objecte de la concessió, atenent el seu grau d'amortització. A aquest efecte, s'aplicarà un criteri d'amortització lineal. La quantitat resultant es fixarà dins del termini de sis mesos, llevat que se n'establisca un altre en el plec de clàusules administratives particulars.

En els casos en què la resolució es produísca per causes no imputables a l'Administració, l'import que caldrà abonar a aquest per raó de l'expropiació de terrenys, execució d'obres i adquisició de béns que hagen de revertir a l'Administració, serà el que resulte de la valoració de la concessió, determinat d'acord amb el que disposa l'article 271 bis.

En tot cas, es considerarà que la resolució de la concessió no és imputable a l'Administració quan obeïsca alguna de les causes previstes en les lletres a), b), c), e) i j) de l'article 269 d'aquesta llei.»

«3. En els supòsits dels paràgrafs g), h) i i) de l'article 269, i sense perjudici del que disposa l'apartat 1 d'aquest article, l'administració concedent indemnitzarà el concessionari pels danys i perjudicis que se li irroguen. Per a determinar la quantia de la indemnització es tindran en compte:

a) Els beneficis futurs que el concessionari deixarà de percebre, que es quantificaran en la mitjana aritmètica dels beneficis abans d'impostos obtinguts durant un període de temps equivalent als anys que resten fins a la finalització de la concessió. En cas que el temps restant siga superior al transcorregut, es prendrà com a referència aquest últim.

La taxa de descompte aplicable serà la que resulte del cost de capital mitjà ponderat corresponent als últims comptes anuals del concessionari.

b) La pèrdua del valor de les obres i instal·lacions que no hagen de ser lliurades a aquella, considerant el seu grau d'amortització.»

Nou. S'hi afig un nou article 271 bis amb la redacció següent:

«Article 271 bis. *Nou procés d'adjudicació en concessió d'obres en els casos en què la resolució obeïsca a causes no imputables a l'Administració.*

1. En el supòsit de resolució per causes no imputables a l'Administració, l'òrgan de contractació haurà de licitar novament la concessió, i el tipus de licitació serà el que resulte de l'article següent. La licitació es realitzarà per mitjà d'una subhasta a l'alça, amb el preu com a únic criteri d'adjudicació.

En cas que quede deserta la primera licitació, es convocarà una nova licitació en el termini màxim d'un mes, amb un tipus de licitació que serà el 50 per cent de la primera.

L'adjudicatari de la licitació haurà d'abonar l'import d'aquesta en el termini de dos mesos des que s'haja adjudicat la concessió. En cas que no s'abone l'esmentat import en el termini indicat, l'adjudicació quedarà sense efecte i s'adjudicarà al següent licitador per ordre o, si no hi ha més licitadors, es declararà la licitació deserta.

La convocatòria de la licitació es podrà realitzar sempre que s'haja incoat l'expedient de resolució, si bé no es podrà adjudicar fins que aquest no haja conclòs. En tot cas, des de la resolució de la concessió fins a l'obertura de les ofertes de la primera licitació no podrà transcórrer un termini superior a tres mesos.

Podrà participar en la licitació tot empresari que haja obtingut l'oportuna autorització administrativa en els termes que preveu l'apartat 2 de l'article 263.

2. El valor de la concessió, en cas que la resolució obeïsca a causes no imputables a l'Administració, serà el que resulte de l'adjudicació de les licitacions a què es refereix l'apartat anterior.

En cas que la segona licitació quede deserta, el valor de la concessió serà el tipus d'aquesta, sense perjudici de la possibilitat de presentar el concessionari originari o els creditors titulars almenys un 5 per cent del passiu exigible de la concessionària, en el termini màxim de tres mesos comptats des que va quedar deserta, un nou comprador que abone almenys l'esmentat tipus de licitació, i en aquest cas el valor de la concessió serà l'import abonat pel nou comprador.

L'Administració abonarà al primitiu concessionari el valor de la concessió en un termini de tres mesos des que s'haja realitzat l'adjudicació de la licitació a què es refereix l'apartat anterior o des que la segona licitació haja quedat deserta.

En tot cas, el nou concessionari se subrogarà en la posició del primitiu concessionari i estarà obligat a la realització de les actuacions vinculades a les subvencions de capital percebudes quan no s'haja complit la finalitat per a la qual es va concedir la subvenció.

3. El contracte resultant de la licitació mencionada en l'apartat 1 tindrà, en tot cas, la naturalesa de contracte de concessió d'obra pública, i les condicions d'aquell seran les establides en el contracte primitiu que s'ha resolt, incloent-hi el termini de duració.»

Deu. S'hi afig un nou article 271 ter amb la redacció següent:

«Article 271 ter. *Determinació del tipus de licitació de la concessió d'obres en els casos en què la resolució obeïsca a causes no imputables a l'Administració.*

Per a la fixació del tipus de la primera licitació a què es refereix l'article 271 bis se seguiran les regles següents:

a) El tipus es determinarà en funció dels fluxos futurs de caixa que la societat concessionària preveja obtindre per l'explotació de la concessió, en el període que resta des de la resolució del contracte fins a la reversió, actualitzats al tipus de descompte de l'interés de les obligacions del Tresor a deu anys incrementat en 300 punts bàsics.

Es prendran com a referència per al càlcul d'aquest rendiment mitjà les últimes dades disponibles publicades pel Banc d'Espanya en el Butlletí del Mercat de Deute Públic.

b) L'instrument de deute que serveix de base per al càlcul de la rendibilitat raonable i el diferencial esmentats podran ser modificats per la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics, amb un informe previ de l'Oficina Nacional d'Avaluació, per a adaptar-lo a les condicions de risc i rendibilitat observades en els contractes del sector públic.

c) Els fluxos nets de caixa futurs es quantificaran en la mitjana aritmètica dels fluxos de caixa obtinguts per l'entitat durant un període de temps equivalent als anys que resten fins a la finalització. En cas que el temps restant siga superior al transcorregut, es prendrà com a referència aquest últim. No s'hi incorporarà cap actualització de preus en funció de la inflació futura estimada.

d) El valor dels fluxos de caixa serà el que el Pla General de Comptabilitat estableix en l'estat de fluxos d'efectiu com a fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació, sense computar en cap cas els pagaments i cobraments d'interessos, els cobraments de dividends i els cobraments i pagaments per impost sobre beneficis.

e) Si la resolució del contracte es produeix abans de la finalització de la construcció de la infraestructura, el tipus de la licitació serà el 70 per cent de l'import equivalent a la inversió executada. A aquest efecte, s'entendrà per inversió executada l'import que figure en els últims comptes anuals aprovats incrementats en la quantitat resultant dels certificats cursats des del tancament de l'exercici dels últims comptes aprovats fins al moment de la resolució. Es deduirà d'aquest import el corresponent a les subvencions de capital percebudes pel beneficiari la finalitat de les quals no s'haja complit.»

Onze. L'apartat 1 de l'article 288 queda redactat de la manera següent:

«1. En els supòsits de resolució per causa imputable a l'Administració, aquesta abonarà al concessionari, en tot cas, l'import de les inversions realitzades per raó de l'expropiació de terrenys, execució d'obres de construcció i adquisició de béns que siguen necessaris per a l'explotació de l'obra objecte de la concessió, atenent el seu grau d'amortització. A aquest efecte, s'aplicarà un criteri d'amortització lineal de la inversió.

Quan la resolució obeïsca a causes no imputables a l'Administració, l'import que caldrà abonar a aquest per raó de l'expropiació de terrenys, execució d'obres i adquisició de béns que hagen de revertir a l'Administració, serà el que resulte de la valoració de la concessió, determinada d'acord amb el que disposa l'article 271 bis.

En tot cas, s'entendrà que no és imputable a l'Administració la resolució del contracte quan aquesta obeïsca a alguna de les causes establides en les lletres a) i b) de l'article 223 d'aquesta llei.»

Dotze. S'hi incorpora una nova disposició addicional amb el contingut següent:

«Disposició addicional trenta-sis. *L'Oficina Nacional d'Avaluació.*

1. Es crea l'Oficina Nacional d'Avaluació, que té com a finalitat analitzar la sostenibilitat financera dels contractes de concessions d'obres i contractes de concessió de serveis públics.

2. Mitjançant una ordre del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, amb un informe previ de la Comissió Delegada del Govern per a Assumptes Econòmics, es determinarà la composició, l'organització i el funcionament de l'Oficina.

3. L'Oficina Nacional d'Avaluació, amb caràcter previ a la licitació dels contractes de concessió d'obres i de gestió de serveis públics que subscriuran els

poders adjudicadors dependents de l'Administració General de l'Estat i de les corporacions locals, evacuarà un informe preceptiu en els casos següents:

- a) Quan es realitzen aportacions públiques a la construcció o a l'explotació de la concessió, així com qualsevol mesura de suport al finançament del concessionari.
- b) Les concessions d'obra pública i els contractes de gestió de serveis en què la tarifa siga assumida totalment o parcialment pel poder adjudicador concedent, quan l'import de les obres o les despeses de primer establiment superen un milió d'euros.

Així mateix, informará dels acords de restabliment de l'equilibri del contracte, en els casos previstos en els articles 258.2 i 282.4 del text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic, respecte de les concessions d'obres i serveis públics que hagen sigut informades prèviament de conformitat amb les lletres a) i b) anteriors o que, sense haver sigut informades, suposen la incorporació en el contracte d'algun dels elements previstos en aquestes. Cada comunitat autònoma podrà adherir-se a l'Oficina Nacional d'Avaluació perquè realitze els informes esmentats; si ha creat un òrgan o organisme equivalent, sol·licitarà aquests informes preceptius a aquest quan afecte els seus contractes de concessió.

Reglamentàriament es fixaran les directrius apropiades per a assegurar que l'elaboració dels informes es realitza amb criteris prou homogenis.

4. Els informes previstos en l'apartat anterior avaluaran si la rendibilitat del projecte obtinguda en funció del valor de la inversió, les ajudes atorgades, els fluxos de caixa esperats i la taxa de descompte establida són raonables en atenció al risc de demanda que assumisca el concessionari. En l'avaluació es tindrà en compte la mitigació que les ajudes atorgades puguen suposar sobre altres riscos distints del de demanda, que habitualment hagen de ser suportats pels operadors econòmics.

En els contractes de concessió d'obra en què l'abonament de la tarifa concessional la realitza el poder adjudicador, l'oficina avaluarà prèviament la transferència del risc de demanda al concessionari. Si aquest no assumeix completament el risc, l'informe avaluarà la raonabilitat de la rendibilitat en els termes que preveu el paràgraf anterior.

En els acords de restabliment de l'equilibri del contracte, l'informe avaluarà si les compensacions financeres establides mantenen una rendibilitat raonable segons el que disposa el primer paràgraf d'aquest apartat.

5. Els informes seran evacuats, a sol·licitud del poder adjudicador contractant, en el termini de trenta dies des de la petició o la nova aportació d'informació a què es refereix el paràgraf següent. Aquest termini es podrà reduir a la meitat sempre que es justifique en la sol·licitud les raons d'urgència. Aquests informes seran publicats a través de la central d'informació economicofinancera de les administracions públiques dependent del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i estaran disponibles per a ser consultats pel públic a través de mitjans electrònics.

El poder adjudicador que formule la petició remetrà la informació necessària a l'Oficina, que evacuarà el seu informe sobre la base de la informació rebuda. Si l'Oficina considera que la informació remesa no és suficient, no està completa o requereix algun aclariment, s'adreçarà al poder adjudicador peticionari perquè li facilite la informació requerida dins del termini que aquesta assenale a aquest efecte. La informació que reba l'Oficina haurà de ser tractada respectant els límits que regeixen l'accés a la informació confidencial.

6. Si l'Administració o l'entitat destinatària de l'informe s'aparten de les recomanacions contingudes en un informe preceptiu de l'Oficina, haurà de motivar-ho en un informe que s'incorporarà a l'expedient del contracte corresponent i que serà objecte de publicació. En el cas de l'Administració General de l'Estat, aquesta publicació es farà a través de la central d'informació economicofinancera de les administracions públiques.

7. L'Oficina publicarà anualment una memòria d'activitat.»

Tretze. S'hi incorpora una nova disposició transitòria amb el contingut següent:

«Disposició transitòria deu. *Prohibició de contractar per incompliment de la quota de reserva de llocs de treball per a persones amb discapacitat.*

1. La prohibició de contractar establida en l'article 60.1.d), relativa a l'incompliment de la quota de reserva de llocs de treball del 2 per cent per a persones amb discapacitat, no serà efectiva fins que no es desplegue reglamentàriament i s'establisca què s'ha d'entendre pel compliment del requisit mencionat als efectes de la prohibició de contractar i com s'acreditarà aquest, que, en tot cas, serà bé per mitjà d'un certificat de l'òrgan administratiu corresponent, amb vigència mínima de sis mesos, o bé per mitjà d'un certificat del registre de licitadors corresponent, en els casos en què la circumstància esmentada hi estiga inscrita.

2. Fins al moment en què es produïska l'aprovació del desplegament reglamentari a què es refereix l'apartat anterior, els òrgans de contractació ponderaran, en els supòsits que això siga obligatori, que els licitadors compleixen el que disposa el Reial Decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei General de Drets de les Persones amb Discapacitat i de la seua Inclusió Social, en relació amb l'obligació de comptar amb un dos per cent de treballadors amb discapacitat o d'adoptar les mesures alternatives corresponents, de conformitat amb el que disposa la disposició addicional quarta.»

Disposició final deu. *Modificació de la Llei 17/2012, de 27 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2013.*

Es modifica la disposició addicional tretze de la Llei 17/2012, de 27 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2013, que queda redactada en els termes següents:

«Tretze. *Subvencions al transport marítim i aeri per a residents a Canàries, Balears, Ceuta i Melilla.*

U. Amb vigència indefinida, tindran dret a obtenir bonificacions en les tarifes dels serveis regulars de transport marítim i aeri de passatgers, els ciutadans espanyols, així com els dels altres estats membres de la Unió Europea o d'altres estats firmants de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu o de Suïssa, els seus familiars nacionals de tercers països beneficiaris del dret de residència o del dret de residència permanent i els ciutadans nacionals de tercers països residents de llarga duració, que acrediten la seua condició de resident en les comunitats autònomes de Canàries i Illes Balears i en les ciutats de Ceuta i Melilla.

El dret de residència dels familiars de ciutadans d'estats membres de la Unió Europea o d'un altre estat que és part en l'Acord de l'Espai Econòmic Europeu s'acreditarà d'acord amb el Reial Decret 240/2007, de 16 de febrer, sobre entrada, lliure circulació i residència a Espanya de ciutadans dels estats membres de la Unió Europea o d'un altre estat que és part en l'Acord de l'Espai Econòmic Europeu. El dret de residència de llarga duració dels nacionals de tercers països a què es refereix el paràgraf anterior s'acreditarà d'acord amb el que preveu la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, de Drets i Llibertats dels Estrangers a Espanya i la seua Integració Social, i la normativa que la desplega.

Per a ciutadans espanyols, dels estats membres de la Unió Europea o dels altres estats firmants de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu o Suïssa, els documents acreditatius de la seua identitat seran el document nacional d'identitat o el passaport en vigor. En el cas dels familiars de ciutadans d'estats membres de la Unió Europea o d'un altre estat que és part en l'Acord de l'Espai Econòmic Europeu i els ciutadans nacionals de tercers països residents de llarga duració, la seua

identitat s'acreditarà per mitjà de la targeta espanyola de residència de familiar de ciutadà de la Unió o d'identitat d'estranger, en què ha de constar la seua condició de resident de llarga duració, respectivament. Els documents esmentats han d'estar en vigor.

En cas que s'haja constatat telemàticament que el passatger compleix les condicions per a ser beneficiari de la subvenció, aquest podrà acreditar la seua identitat en el mode aeri a través dels mateixos mitjans que els passatgers sense dret a bonificació. En aquest cas, el passatger no haurà d'acreditar la seua condició de resident ni en facturació ni en embarcament.

Dos. El percentatge de bonificació aplicable en els bitllets de transport marítim, amb vigència indefinida, per als trajectes directes, ja siguen d'anada o d'anada i tornada, entre les comunitats autònomes de Canàries i les Illes Balears i les ciutats de Ceuta i Melilla, respectivament, i la resta del territori nacional serà del 50 per cent de la tarifa bonificable, i en els viatges interinsulars serà del 25 per cent d'aquesta quantia.

Tres. El percentatge de bonificació en les tarifes dels serveis regulars de transport aeri de passatgers entre les comunitats autònomes de Canàries i Illes Balears i les ciutats de Ceuta i Melilla, respectivament, i la resta del territori nacional, així com en els viatges interinsulars, serà, amb vigència indefinida, del 50 per cent de la tarifa bonificable per cada trajecte directe d'anada o d'anada i tornada.

A aquest efecte, es considera trajecte directe d'anada aquell que es realitza des de l'aeroport o l'heliport del punt d'origen en els arxipèlags, Ceuta o Melilla, fins al de destinació final, diferent de l'anterior, en el territori nacional i viceversa, sense escales intermèdies o amb escales, sempre que aquestes no superen les dotze hores de duració, excepte aquelles que estiguen imposades per les necessitats tècniques del servei o per raons de força major.

Als efectes d'aquesta bonificació de l'import de la tarifa bonificable, se'n deduirà l'import corresponent a les prestacions patrimonials públiques a què es refereixen les lletres d), e) i f) de l'article 68.2 de la Llei 21/2003, de 7 de juliol, de Seguretat Aèria, amb independència que hagen sigut repercutides o no al passatger. A aquest efecte, les prestacions patrimonials esmentades apareixeran desglossades en la documentació justificativa dels cupons de vol.

Quatre. La condició de resident en les comunitats autònomes de Canàries i les Illes Balears i en les Ciutats de Ceuta i Melilla, als efectes de les bonificacions regulades en aquesta disposició, s'acreditarà per mitjà del certificat d'empadronament en vigor.

Reglamentàriament es podran establir altres mitjans per a l'acreditació de la condició de resident, en substitució del previst en aquest apartat o com a addicionals d'aquest.

Cinc. En relació amb la verificació del compliment dels requisits exigits en aquesta disposició:

a) Els òrgans gestors de les bonificacions del Ministeri de Foment podran accedir als serveis de verificació i consulta de dades d'identitat, domicili, residència, nacionalitat i règim d'estrangeria de la Plataforma d'Intermediació del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques a fi de comprovar el compliment dels requisits per a ser beneficiaris de la subvenció i realitzar les funcions de control encomanades a aquells òrgans, amb les garanties previstes en la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, i en la Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària.

b) Els òrgans gestors podran facilitar per via telemàtica a les agències, les companyies aèries o marítimes o les seues delegacions, que comercialitzen els títols de transport bonificats i ho sol·liciten, la confirmació del compliment dels requisits per a ser beneficiari de la subvenció.

La cessió i el tractament de dades prevista en els paràgrafs precedents no requeriran el consentiment dels interessats ni requeriran que siguen informats sobre el tractament esmentat, de conformitat amb allò que s'ha previst, respectivament, en els articles 11.2, lletra a), i 5.5 de la Llei Orgànica 15/1999, de Protecció de Dades de Caràcter Personal.

La integració en el sistema telemàtic d'acreditació de la residència dels sistemes d'emissió de bitllets i la utilització d'aquell a l'hora d'emetre bitllets subvencionats seran obligatòries per a totes les companyies, aèries o marítimes, que emeten bitllets aeris o marítimes subvencionats per raons de residència en territoris no peninsulars, en tots els seus canals de venda.

En el cas de la incorporació a un mercat subvencionat d'una nova companyia de transport regular aeri o marítim, aquesta podrà emetre bitllets aeris o marítimes amb dret a subvenció, sense necessitat de fer ús del sistema telemàtic, durant un màxim de tres mesos fins a la implantació efectiva del sistema esmentat, en tots els seus canals de venda.

Sis. Quan el compliment dels requisits exigits per a ser beneficiari d'aquestes subvencions no es puga acreditar a través de la Plataforma d'Intermediació d'acord amb el que preveu l'apartat cinc, els requisits esmentats s'acreditaran per qualsevol dels mitjans previstos en la normativa d'aplicació. A aquest efecte, el certificat d'empadronament s'ajustarà al que preveu reglamentàriament la normativa de desplegament d'aquestes bonificacions.

Set. Sense perjudici del que disposa l'apartat u d'aquesta disposició, les bonificacions que s'hi preveuen per a familiars nacionals de tercers països beneficiaris del dret de residència o del dret de residència permanent i els ciutadans nacionals de tercers països residents de llarga duració, que acrediten la seua condició de resident en les comunitats autònomes de Canàries i les Illes Balears i en les ciutats de Ceuta i Melilla, produeixen efectes a partir de l'1 d'abril de 2013.

Huit. A més de les obligacions imposades per la normativa reguladora de les subvencions al transport marítim i aeri per a residents a Canàries, Illes Balears, Ceuta i Melilla, i per a famílies nombroses, i per la Llei 38/2003, de 17 de novembre, les companyies aèries i marítimes, com a entitats col·laboradores, han de complir el següent:

a) En el cas de les companyies aèries, presentaran les liquidacions mensuals dels cupons bonificats volats durant un mes en el transcurs dels dos mesos següents, excepte autorització expressa de la Direcció General d'Aviació Civil per raons excepcionals. Aquestes liquidacions podran contindre aquells cupons volats en els sis mesos anteriors que no hagen pogut ser inclosos, per causes justificades, en els fitxers de mesos passats.

En el cas de les companyies marítimes, presentaran les liquidacions trimestrals en el transcurs dels dos mesos següents, excepte autorització expressa de la Direcció General de la Marina Mercant per raons excepcionals. Aquestes liquidacions podran contindre aquells embarcaments bonificats en els sis mesos anteriors que no hagen pogut ser inclosos, per causes justificades, en els fitxers de trimestres passats.

b) En la documentació justificativa de la subvenció desglossaran el preu i la identificació de tots els conceptes inclosos en el bitllet aeri i marítim, així com qualsevol servei addicional contractat pel passatger inclòs en el bitllet.

c) Redactaran un comunicat d'incident quan un passatger que posseïska un bitllet subvencionat no acredite la seua identitat i residència de conformitat amb la normativa aplicable. Els comunicats corresponents a cada període de liquidació o, en qualsevol altre cas, un certificat d'inexistència d'incidents en el període esmentat seran enviats a l'òrgan gestor durant el període següent.

d) Complir les obligacions de registre establides reglamentàriament, així com registrar davant de l'òrgan gestor, abans de comercialitzar-les, les tarifes aèries que incloguen serveis aliens al transport aeri, cosa que hauran d'especificar en les seues

condicions, així com els convenis, contractes o acords de qualsevol tipus, amb els seus annexos, addendes o modificacions, susceptibles de generar l'emissió de bitllets subvencionats, amb almenys un mes d'antelació a l'emissió del primer bitllet bonificat.

Nou. Així mateix, les companyies marítimes i aèries i els seus agents, incloent-hi els sistemes de reserva, hauran de conservar tota la informació i documentació relativa a bitllets bonificats tant per raó de residència no peninsular com per famílies nombroses, siga quina siga la seua forma d'emmagatzematge, que acredite l'import de la subvenció i el compliment dels procediments arrellegats reglamentàriament per a la concessió de la subvenció, a disposició del Ministeri de Foment, durant el termini de prescripció previst en l'article 39 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre.

Als efectes de la liquidació de les bonificacions aplicades, les companyies marítimes, aèries, i els seus agents, la qual cosa inclou els sistemes de reserva i qualsevol tercer que haja intervingut en la determinació de la tarifa bonificada, en el pagament realitzat pel passatger o en la gestió o l'aplicació de la bonificació, estaran obligades a prestar col·laboració i facilitar tota la documentació que els siga requerida en relació amb les tarifes comercialitzades objecte de bonificació, les bonificacions aplicades, els pagaments realitzats pel passatger i les liquidacions efectuades.

La negativa al compliment d'aquesta obligació es considerarà resistència, excusa, obstrucció o negativa als efectes previstos en l'article 37 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, sense perjudici de les sancions que, si és el cas, puguen correspondre.

Deu. S'autoritza l'òrgan gestor a modificar, mitjançant una resolució, després de donar tràmit d'audiència a les companyies aèries que exploten els mercats subjectes a subvenció i a les principals associacions d'aerolínies, el contingut dels models dels annexos, en allò que afecta les bonificacions al transport aeri, del Reial Decret 1316/2001, de 30 de novembre, pel qual es regula la bonificació en les tarifes dels serveis regulars de transport aeri i marítim per als residents en les comunitats autònomes de Canàries i les Illes Balears i en les ciutats de Ceuta i Melilla.

Onze. No seran objecte de liquidació per les companyies marítimes i aèries, ni de reembossament a aquestes:

a) Els bitllets subvencionats amb tarifes marítimes i aèries que incloguen respectivament serveis aliens al transport marítim i aeri, siguen o no repercutits al passatger.

b) Els bitllets aeris subvencionats emesos sota contractes, convenis o acords de qualsevol tipus que no hagen sigut registrats i expressament aprovats per la Direcció General d'Aviació Civil.

c) Els conceptes exclosos de bonificació per la normativa d'aplicació, entre d'altres, les ofertes, descomptes, promocions o pràctiques comercials equivalents, que han de ser aplicats de forma prèvia al càlcul de la subvenció, així com els serveis opcionals del transport comercialitzats per la companyia marítima i aèria.

Dotze. Verificació de fitxer informàtic de les liquidacions sol·licitades per les companyies marítimes amb la relació dels embarcaments realment produïts en ports.

El procediment d'inspecció i control de les bonificacions al transport marítim ha d'incloure la comprovació de si les dades dels embarcaments contingudes en el fitxer informàtic es corresponen amb embarcaments reals produïts en els ports. Per a això, les autoritats portuàries remetràn mensualment a la Direcció General de la Marina Mercant la relació de tots els embarcaments reals produïts en els ports corresponents als trajectes bonificables.

La relació mensual de tots els embarcaments reals produïts en cada port inclourà les relacions d'embarcaments de totes i cada una de les escales que hagen tingut lloc durant aquest període. Aquestes relacions d'embarcaments de cada trajecte seran demanades directament per les autoritats portuàries o organismes competents en cada cas o, a falta d'això, remeses electrònicament a aquestes per les companyies marítimes. La remissió es realitzarà en el temps i forma que determine la Direcció General de la Marina Mercant; però, en tot cas, hauran d'haver sigut rebudes per l'òrgan competent abans que la nau arribe a la seua destinació.

No es podrà bonificar cap embarcament contingut en el fitxer informàtic que no estiga inclòs en la relació d'embarcaments reals, llevat que es demostre que hi ha hagut error o omissió.

Tretze. El Govern dictarà les normes d'aplicació i de desplegament de les bonificacions al transport, marítim i aeri, regular de passatgers.»

Disposició final onze. *Modificació de la Llei 20/2015, de 14 de juliol, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores.*

Es modifica l'apartat 2 de la disposició final vint-i-u de la Llei 20/2015, de 14 de juliol, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores, que queda redactat en els termes següents:

«2. No obstant això, la disposició transitòria tretze i la disposició addicional setze entraran en vigor l'endemà de ser publicades. Les disposicions transitòries quarta i deu entraran en vigor l'1 de setembre de 2015. La disposició final novena entrarà en vigor l'1 de juliol de 2016. La disposició final dotze entrarà en vigor l'endemà de ser publicada la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.»

Disposició final dotze. *Restitució o compensació als partits polítics de béns i drets confiscats en aplicació de la normativa sobre responsabilitats polítiques.*

El reconeixement dels drets previstos en la Llei 50/2007, de 26 de desembre, de modificació de la Llei 43/1998, de 15 de desembre, de restitució o compensació als partits polítics de béns i drets confiscats en aplicació de la normativa sobre responsabilitats polítiques del període 1936-1939, així com la tramitació i la resolució dels procediments iniciats a l'empara de la llei esmentada, continuaran suspesos fins que es verifiquen les condicions que permeten atendre les prestacions que la llei reconeix, sense detriment del finançament d'altres actuacions públiques prioritàries.

Una vegada es constata la concurrència de les expressades condicions, el Govern aprovarà el reglament de desplegament de la llei, el qual fixarà un nou termini per a la presentació de les sol·licituds de restitució o de compensació.

Disposició final tretze. *Referències normatives.*

Les referències fetes a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú es consideraran fetes a la Llei del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques o a la Llei de Règim Jurídic del Sector Públic, segons corresponga.

Disposició final catorze. *Títol competencial.*

1. Aquesta llei es dicta a l'empara del que disposen l'article 149.1.18a. de la Constitució Espanyola, que atribueix a l'Estat competència exclusiva sobre les bases règim jurídic de les administracions públiques; l'article 149.1.13a, relatiu a les bases i a la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, i l'article 149.1.14a, relatiu a la hisenda pública general.

2. No té caràcter bàsic i s'aplica exclusivament a l'Administració General de l'Estat i al sector públic estatal allò que s'ha previst en:

- a) La subsecció 2a, referida als òrgans col·legiats de l'Administració General de l'Estat de la secció 3a del capítol II del títol preliminar.
- b) El títol I, relatiu a l'Administració General de l'Estat.
- c) El que disposa el capítol II, relatiu a l'organització i el funcionament del sector públic institucional estatal; el capítol III, dels organismes públics estatals; el capítol IV, de les autoritats administratives independents; el capítol V, de les societats mercantils estatals; l'article 123.2 del capítol VI, relatiu als consorcis; els articles 128, 130, 131, 132, 133, 135 i 136 del capítol VII, de les fundacions del sector públic estatal, i el capítol VIII, dels fons sense personalitat jurídica, tots del títol II, relatiu a l'organització i el funcionament del sector públic institucional.
- d) El que preveuen les disposicions addicionals: quarta, sobre adaptació d'entitats i organismes estatals; cinquena, sobre gestió compartida de serveis comuns en organismes públics estatals; sisena, sobre mitjans propis; setena, sobre el Registre Electrònic Estatal d'Òrgans i Instruments de Cooperació; onze, sobre conflictes d'atribucions intraministerials; dotze, sobre autoritats portuàries i ports de l'Estat; tretze, relativa a les entitats de la Seguretat Social; catorze, sobre l'organització militar; quinze, relativa al personal militar; setze, sobre serveis territorials integrats en les delegacions del Govern; dèsset, relativa a l'Agència Estatal de l'Administració Tributària; díhuit, relativa al Centre Nacional d'Intel·ligència; dènou, relativa al Banc d'Espanya, i vint, relativa al Fons de Reestructuració Ordenada Bancària.

Disposició final quinze. *Desplegament normatiu de la llei.*

Es faculta el Consell de Ministres i els ministres de Presidència i d'Hisenda i Administracions Públiques, en l'àmbit de les seues competències, per a dictar totes les disposicions reglamentàries que siguen necessàries per al desplegament d'aquesta llei, així com per a acordar les mesures necessàries per a garantir l'efectiva execució i implantació de les previsions d'aquesta llei.

En el termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, mitjançant una ordre del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, es desplegarà el que preveu l'article 85 sobre la supervisió contínua.

Disposició final setze. *Precedències en actes oficials.*

Per mitjà d'un reial decret del Consell de Ministres, a proposta del president del Govern, es determinaran les precedències dels titulars dels poders constitucionals i de les institucions nacionals, així com les dels titulars dels departaments ministerials i dels òrgans interns d'aquests en relació amb els actes oficials.

Disposició final dèsset. *Adaptació normativa.*

1. En el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor de la llei, s'hi hauran d'adequar les normes estatals o autonòmiques que siguen incompatibles amb el que preveu aquesta llei.

2. Els consorcis creats per una llei singular aprovada per les Corts Generals abans de l'aprovació d'aquesta llei continuaran regint-se per la seua legislació especial fins que es produïska l'adaptació normativa esmentada.

Disposició final díhuit. *Entrada en vigor.*

1. Aquesta llei entrarà en vigor a l'any de ser publicada en el «Boletín Oficial del Estado», a excepció del punt quatre de la disposició final quinta, de modificació de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, Concursal; dels punts u a onze de la disposició final novena, de modificació del text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic, aprovat pel Reial

Decret Legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, i la disposició final dotze, de restitució o de compensació als partits polítics de béns i drets confiscats en aplicació de la normativa sobre responsabilitats polítiques que entraran en vigor als vint dies de ser publicada en el «Boletín Oficial del Estado», i el punt dotze de la mateixa disposició final novena, que ho farà als sis mesos de l'esmentada publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

2. No obstant això, entraran en vigor l'endemà de ser publicats en el «Boletín Oficial del Estado», la disposició final primera, de modificació de la Llei 23/1982, de 16 de juny, reguladora del patrimoni nacional; la disposició final segona, de modificació del Reial Decret Llei 12/1995, de 28 de desembre, sobre mesures urgents en matèria pressupostària, tributària i financera; els punts un a tres de la disposició final quinta, de modificació de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, Concursal, la disposició final setena, de modificació de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions, i la disposició final onze, de modificació de la Llei 20/2015, de 14 de juliol, d'ordenació, supervisió i solvència de les entitats asseguradores i reasseguradores.

3. La disposició final deu, de modificació de la disposició addicional tretze de la Llei 17/2012, de 27 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2013, entrarà en vigor l'endemà de ser publicada en el «Boletín Oficial del Estado», sense perjudici que els apartats u, paràgrafs primer i segon; dos; tres, paràgrafs primer i segon; quatre; cinc, paràgrafs primer a quart, i sis, produiran efectes a partir de l'1 de gener de 2013, i del que disposa l'apartat set.

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats, que complisquen aquesta llei i que la facen complir.

Madrid, 1 d'octubre de 2015.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY